

IF JOH

ALAPÍTVÁ 1951

közgazdász

MAGYARORSZÁG LEGRÉGEBBEN MEGJELENŐ FELSŐOKTATÁSI LAPJA

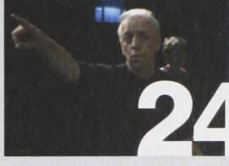
LVI. ÉVFOLYAM 1. SZÁM | 2015. FEBRUÁR

TÖRÖKORSZÁG

7

Harc a sajtóért

SZIRTES TAMÁS

24

Madách és
musicalek

SERIAL

32

Oknyomozó
podcast

Horribile scriptu

JE SUIS

???

Rövidhírek

Számviteles vitte el

A Kenneth Rice Reward for Excellence in Teaching Díj győztese 2014-ben Lakatos László Péter, a Pénzügyi Számvitel Tanszék adjunktusa lett. A díjat minden évben az oktatók és a hallgatók együttes véleménye alapján ítélik oda a legkiválóbb tudással, illetve oktatási módszerrel rendelkező tanárnak. Lakatos igen nagy népszerűségnek örvend, amit a hallgatói vélemények is jól bizonyítanak: „élmény, ahogy tanít, hatalmas tudásának csak egy kicsiny részét elcsajátítani is nagy öröm”.

Európai elismerés Zsolnainak

A leuveni székhelyű European SPES Institute Zsolnai Lászlót, a Gazdaságtudományi Kutatóközpont vezetőjét választotta elnökének. A European SPES munkájában mintegy száz kutató és gyakorlati szakember vesz részt huszonhat országból, olyan partnerekkel, mint a Cambridge, az Oxford, a Princeton és a KU Leuven. Zsolnai Lászlót megillette a kinevezés, hiszen számos kutatás vezetője volt már mind itthon, mind pedig külföldön.

Ezüstérmet nyert

A Magyarországi Vezető Informatikusok Szövetsége (VISZ) által kiírt „Az Év Informatikai Oktatója 2014” pályázaton Dr. Móricz Péter a második helyet szerezte meg. A Budapesti Műszaki Egyetem Villamosmérnöki és Informatikai Karán megrendezett ünnepélyes díjátadó keretein belül a Vezetés és Kontroll Tanszék adjunktusa az internetalapú „sharing economy” (megosztáson alapuló gazdaság) témakörben tartott előadást.

Operációt kutatott, díjat kapott

A Magyar Operációkutatási Társaság nívós Egerváry Jenő emléklapoktatójának idén Dr. Forgó Ferenc, egyetemünk Operációkutatás és Aktuáriusstudományok Tanszék professzor emeritusa nyerte el. A kétszeres Kossuth-díjas matematikusról elnevezett díjat a kiemelkedő kutatói és oktatói teljesítményért, valamint a tudományos életben való aktív részvételért adományozza évente a MOT.

RUBIN ESZTER

AACSB-akkreditáció a Gazdálkodástudományi karon

A Budapesti Corvinus Egyetem Gazdálkodástudományi Kara képzéseivel hosszú idő óta a magyarországi üzleti képzések vezető intézménye. Nemzetközi tagságai, valamint az a célkitűzése, hogy nemzetközileg jegyzett Business Schoolá váljon, megkövetelik, hogy az elmúlt években sikeres nemzetközi programakkreditációk (BA in Business and Management, Executive MBA) után a nemzetközi intézményi akkreditációk (EQUIS és AACSB) megszerzése is a kitűzött célok között szerepeljen. Ennek érdekében tavaly jött létre a kari Akkreditációs Iroda. Az akkreditációs folyamatokat Dr. Zoltayné Dr. Paprika Zita dékán irányításával az akkreditációs projektmenedzserek menedzselik: Dr. Tátrai Tünde (AACSB) és Dr. Matolay Réka (EQUIS). A közelgő AACSB-akkreditáció kapcsán kérdeztük dékán asszonyt és Dr. Tátrai Tündét, a kari AACSB-akkreditációs projektmenedzserét.

Mi az AACSB?

Az AACSB (Association to Advance Collegiate Schools of Business) egy nemzetközileg elismert, az üzleti és számviteli szakterületeken (alap- és mesterképzések, doktori programok, MBA) szakosított akkreditációt nyújtó szervezet. Tevékenysége egy-egy tudományág vagy képzési programtípus minőségértékelésére irányul.

Mi az AACSB-akkreditáció és miért fontos a karnak?

Az AACSB Akkreditációs Szabványa arra ösztönzi az oktatókat, hogy törekedjenek a kiválóságra és a folyamatos fejlesztésre az üzleti képzéseik során.

A Kar működése szempontjából benchmarkot jelentenek az akkreditációban megfogalmazott elvárások, s egyúttal elősegítik, hogy magyarországi piacvezetőként elsőként feleljünk meg a nemzetközi standardoknak, ami további hosszú távú versenylőnyt biztosíthat, hiszen az AACSB a menedzsment képzés területén a minőség folyamatos fejlesztésére fókuszál.

A kar stratégiai célja, hogy továbbra is magas színvonalú képzést nyújtson, kiemelkedő kutató munkát végezzen, és széleskörű kapcsolatokat ápoljon az üzleti szférával, mely tevékenységeit a nemzetközi akkreditáló szervezetek is elismerik.

Milyen fázisban van az AACSB-akkreditáció megszerzése?

Az akkreditáció megszerzése 2012-ben indult – azóta a folyamat felgyorsult és a tavalyi évben több kollégánk vett részt szakmai továbbképzéseken azért, hogy az akkreditációs standardokat minél alaposabb megismerhesse. Emellett budapesti látogatásaik során konzultáltunk az európai AACSB-központ egyik vezetőjével, valamint a szervezet által kijelölt mentorunkkal.

Az összehangolt kari tevékenységek, a folyamatos adatgyűjtés, fejlesztés és a standardok szerint csoportokban dolgozó oktatók és a HÖK munkájának köszönhetően márciusban leadhatunk egy Önértékelő Riportot, majd az AACSB által kijelölt szakmai látogatóbizottság megvizsgálja a kar szakmai alkalmasságát.

Mi a szerepe a standardoknak?

A standardok nem azt jelentik, hogy minden AACSB-akkreditált intézménynek azonos formában kell működni. Az innovatív, jól megfogalmazott misszióval rendelkező és annak megfelelően működő, független, stratégiáját megvalósító business school sokféle lehet. Ennek szeretnénk mi úttörői lenni, amire megvan minden esélyünk.

Miben vagyunk gyengék? El lehet-e bukni egy ilyen folyamatban?

Az akkreditáció hasonlít egy zárt helyi dolgozathoz, csak a beadandó anyagok és a zh folyamata hosszabbban elnyúlik és ismétlésre is legálább ilyen hosszas előkészítés során van csak lehetőség. Ami miatt

az AACSB más, az az akkreditációs standardjaiból adódik. Ha például úgy érezzük, hogy az alumni menedzselése lehetne fejlettebb is nálunk, úgy ezt nem titkolnunk kell, hanem hiányosságként megjelölni és pontosan leírni, mit, milyen módon szeretnénk fejleszteni az adott területen. A helyzetleírás tehát nagyobb őszinteségre ösztönöz, ami egyben motiválja is az intézményeket. Ezt a vizsgát folyamatosan le kell tennünk, hiszen az AACSB akkreditált státuszunk az elérése azt jelenti, jó úton haladunk, fejlődőképesek vagyunk és ott vagyunk a legjobbak között.

Miben tudnak segíteni a hallgatók és az oktatók?

A legfontosabb, hogy elolvassák ezt a cikket és képből legyenek. Tudniuk kell, hogy az akkreditációkon az ő érdekükben dolgozunk. Aki egy neves, fontos akkreditációkkal bíró intézményben végez, dolgozik, annak a megítélése is más mind az akadémiai szférában, mind az üzleti életben. Ha már érdeklődést kelt a kérdés, nyert ügyünk van és köszönjük a lehetőséget az AACSB akkreditáció bemutatásához.

Dékánváltások Budán és Pesten

Az elmúlt időszakban több kari vezetői pozícióban is változás történt a Corvinus egyetemen. Ennek kapcsán megkértük az egyetem két újonnan megválasztott dékánját, hogy röviden mutassák be terveiket. Alábbiakban az ő írásaikat olvashatjátok.

A Közgazdaságtudományi kar előtt álló feladatok

Közhelyekkel élve, a Közgazdaságtudományi karnak is nemzetközi versenyben kell helytállnia, meg kell őriznie jó hagyományait, értékeit és minél gyorsabban meg kell oldania azokat a problémákat, amikkel jelenleg még szembe néz. Mindenféleképpen szeretném, ha a kar képzéseit évtizedekig jellemző erőteljes hangsúly „a módszertani tárgyakon” továbbra is megmaradna. Ugyanakkor azt is szeretném, ha ez nem öncélú lenne, hanem egyfelől jól igazodna a különféle képzési programok eltérő igényeihez, másfelől pedig a közigazgatási szaktárgyak ezt az alapot jobban kihasználják, arra jobban építenének.

Kívánatosnak tartom azt is, hogy a képzés legyen sokkal gyakorlatiasabb, gyakorlatorientáltabb. A mérésre, az empirikus elemzési technikák használatára sokkal nagyobb hangsúlyt kell helyeznünk.

Én magam a közgazdaságtant érdekesnek és hasznosnak tartom. Szerintem az ún. közigazgatási szemléletmódot minden hallgatónkban bizonyos fókig el kell sajátítani, az tesz ugyanis közigazdásszá bárkit is. Ez ugyanakkor sokkal több példa bemutatását, folyamatos gyakorlást, diskurzust, beszélgetést, vitát követel meg. Igyekszem rávenni kollégáim, hogy az érvelésre tanítás, a kritikai szemlélet fejlesztése, az alkalmazás kapjon nagyobb szerepet az oktatásban. Az igazán nehéz feladat az, hogy észrevegyük, mi is maga a probléma, az milyen más kérdésekkel függ össze, és a szándékolt mellett milyen nem szándékolt következmények foghatnak várhatóan bekövetkezni.

Mindezekhez – megítélésem szerint – szükség van az operatív tanterv bizonyos átalakítására. Talán kevesebbet, de alaposabban kellene tanítanunk összességében.

Szeretném, hogy olyan feltétel és ösztönző rendszer jöjjön létre, ami azt segíti, hogy a képzésünk és a szakmai munka jobb legyen a karon, mindenki szívesen jöjjön be az egyetemre.

Csapatjáték folyik. A döntéshozatal,

valamint az intézményi keretrendszer sajátos. Ezekhez alkalmazkodni kell! Az ellenállást is meg lehet és meg is kell érteni. Egy biztos, magam türelmes vagyok, és – azt hiszem – realista. Tisztában vagyok a helyzettel és az ösztönzőkkel, valamint azok hatásával.

SZAKADÁT LÁSZLÓ

A Kertészettudományi kar megújításának terve

A BCE Kertészettudományi Kar dékánjaként szeretném, ha a magyar kertészképzés 162 éves történetét megújuló tartalommal tudnánk kitölteni. Fontos megőriznünk alapítónk, Entz Ferenc szellemiségét, aki a változó problémák megoldására alkalmas szakemberek képzését természettudományos alapokra helyezte. Fontos a kialakított alapszakok, a működő és újonnan indítandó mesterszakok gondozása és fejlesztése, hogy országos vezető pozíciókat megőrizzük a kertészmező képzésben. Kívánatos a hallgatói tehetséggondozás és a tudományos utánpótlás színtereinek bővítése, fejlesztése. A fiatal kollégák vezető oktatóvá válásának gondozása sem kevésbé jelentős feladatunk. Kiemelt cél a kutatóegyetemi, kutatókari státusz elnyerése. Fokoznunk kell kutatási teljesítményünket: továbbra is arányaiban kisebb volumenű, de hatékony alaputatási tevékenységbe ágyazott, gyakorlatorientált, alkalmazott kutatást kell végeznünk, mely az ágazat számára kutatási szolgáltatást is kínál. Szeretném a kar és a hazai kertészeti ágazat kollaboratív kapcsolatainak bővítését elérni. Mindent meg kell tenni azért, hogy érdemes legyen pályázni, és minél sikeresebb pályázati tevékenység jellemezze karunkat. Fontos cél elmozdulni a tudás-transzfer és a kutatási eredmények piaci értékesítése irányába. Remélem, hogy a dékáni vezetés partnerségét a karon belül és az egyetem minden színterén elfogadják, és viszonzásra lel. A „hagyományba ágyazott folytonos megújulás” ma is ugyanaz a szellemiség, ami karunkat az alapítás óta jellemzi.

HEGEDÚS ATTILA

Előadás brüsszeli karriered beindítására

EU-karrier címmel tájékoztató előadásokat szervez a Külgazdasági és Külügyminisztérium. A rendezvénysorozat keretében az egyetemi és főiskolai hallgatók információkat szerezhetnek az uniós intézményekben történő munkavállalás feltételeiről, a felvételi eljárásokról és az elhelyezkedéshez előfeltételül szolgáló versenyvizsgáról.

A programon először Czeti András, a brüsszeli EU Állandó Képviselet munkatársa tart egy általános tájékoztatót a felvételikről, majd Nagy Rita, a Külgazdasági és Külügyminisztérium munkatársa számol be az Európai Külügyi Szolgálat karrierlehetőségeiről. Az előadásokat követően lehetőség nyílik a témával kapcsolatos kérdések feltételére is, így a résztvevők nemcsak átfogó képet kapnak az EU-s karrierlehetősé-

gekről, hanem konkrét, gyakorlati segítséget is.

A Corvinuson február 10-én, kedden 15:30-kor kerül sor az előadásra a Közgáz Campus III. előadójában. A rendezvény online regisztrációhoz kötött, amelyet a <http://bit.ly/eueloadas> oldalra lépve vagy a mellékelt QR-kódot beszkennelve tehetesz meg!

SÜLE ANDRÁS

Zombik támadták meg a Corvinust?

Az egyetemi központi levelező-rendszer kitarlóan figyelők január 9-én olvashatták a vizsgaidőszaki pánikhangulatot tovább erősítő értesítést, miszerint intézményünk webszerverét DDoS-támadás (distributed denial of service, vagyis elosztott szolgáltatás-megtagadás) lassítja.

Az ilyen támadások eszköze a túlterhelés: a kezdeményező először sereget épít, vagyis titokban programokat telepít ártalmatlan, ám annál sebezhetőbb gépekre. A háttérben futó alkalmazásoknak elég egy utasítás, és a megfertőzöttek – mintegy zombiként – egyszerre rohamozzák meg a célpontot. A problémát tulajdonképp ez a hirtelen érkező, nagyszámú nemkívánatos látogató okozza, akik folyamatosan adatokat kérnek a webszervertől, amely nehezen tudja feldolgozni ezeket az igényeket. A Corvinus weboldala is emiatt vált rendkívül lassan elérhetővé. Mogyorósi János, az Informatikai Szolgáltató Központ igazgatója elmondta, hogy esetünkben a védekezés az ellenséges IP-címek egyenkénti letiltásával történt, bár a hatékonyságot nagyban növelte volna, ha automatizáltabb módszerek, eszközök állnak rendelkez-

zésre. Ezek beszerzését azonban sem az anyagi, sem a kormányzati szabályozásokból fakadó korlátok nem engedik.

A DDoS-támadásokról többnyire az Anonymous hackercsoport akciói kapcsán hallhatunk a médiában. Legutóbb a Charlie Hebdo-hadművelet okán kerültek a figyelem középpontjába, amelynek keretében iszlamista oldalakat támadtak meg, de korábban is számtalanszor szóltak róluk és általuk megbénított szervekről a hírek. Korábban például a FIFA labdarúgó-világbajnokságba fektetett elköpesztő összegek ellen demonstrálva a nagy nyári sportesemény alatt is működésbe lendültek – a szervezők és a szponzorok nem kis izgalmára –, de bajszukat a Szcientológia egyházzal is összekapcsolták.

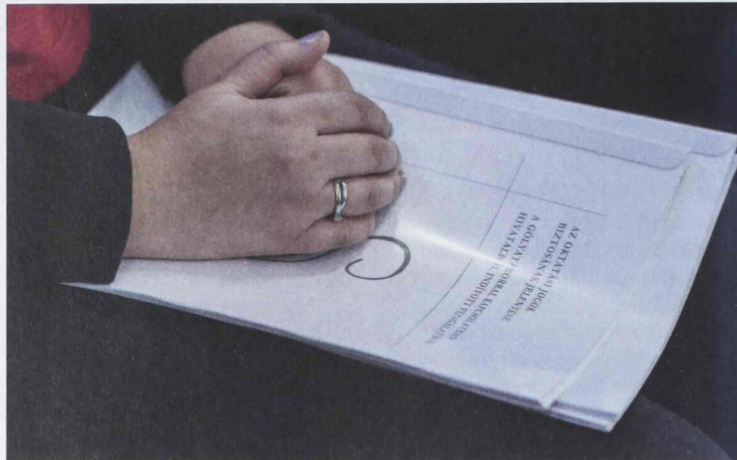
Hogy ki állhat a Corvinus rendszer elleni támadás mögött? A választ legfeljebb találgatni tudjuk, de minden bizonnyal rossz irányban szaglászunk, ha az Anonymousra gyanakodnánk – sokkal valószínűbb, hogy kezdő hackerek gyakorlata vagy a körülmények szerencsétlen összetétele vezetett a fennakadáshoz.

SZÜCS ZOLTÁN

Intézkedések a gólyatábori erőszak ellen

Az ELTE Tanító- és Óvóképző Karának gólyatáborában történt nemi erőszak és a média által feltárt hasonló esetek jövőbeli kiküszöbölésén dolgozik több illetékes szerv.

Aáry-Tamás Lajos, az oktatási jogok biztosa vizsgálatot indított, ami több évre visszamenően átvilágította a felsőoktatási intézmények rendezvényeit. Az elkészült jelentés rámutat, hogy az utóbbi években világszerte elkövetett szexuális bűncselekmények az egyetemi gólyatáborokban és a campusokon megrendítették a felsőoktatási intézményekbe vetett bizalmat. Aáry-Tamás Lajos ajánlásokat tett a prevenció érdekében: a nemi egyenlőség mellett szóló kampányolás, a szexuális erőszak formális bejelentésének támogatása és az alkoholfogyasztás szabályozása kiemelt feladata legyen minden egyetemnek és főiskolának. A biztos szerint az intézményeknek egy mindenre

kiterjedő programra van szükségünk, amely tartalmaz átfogó szexuális magatartáspolitikát, emellett biztosítaniuk kell az érintettek számára a trauma feldolgozásához a megfelelő segítséget, valamint az áldozatok védelmét, a bűncselekményekkel okozott hátrányok csökkentését, és azok újbóli előfordulásának megelőzését. Aáry-Tamás jogalkotási javaslatot is benyújtott

annak érdekében, hogy az egyetemi polgárok emberi méltósága ne sérülhessen, és hogy visszaszorítsák a szexuális erőszakot.

A felmérés arra is rávilágított, hogy bár a gólyatáborok változatos képet mutatnak, a szervezés sok pontban hasonló: az esetek többségében a hallgatók által végzett legtöbb feladatot kifejezetten fiúk találják ki lányok számára, miközben az ok-

tatók viszonylag kevés beleszó-lással rendelkeznek a programok alakulásába vagy felügyeletébe. A problémák megoldására a HÖÖK új elnöke, Gulyás Tibor bejelentette: szakmai-etikai kódexet készítenek, amely alapján ellenőrizni fogják a szervezetek működését. Hangsúlyozta, készek további intézkedéseket, javaslatokat tenni annak érdekében, hogy az egyetemi rendezvényeken a felelősségvállalás tisztább legyen, és azokon a hallgatók biztonságban érezhessék magukat.

Dr. Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere is a megoldáson dolgozik: munkacsoportot hoz létre, amelynek feladat körébe tartozna az alapvető emberi jogok értelmezésével való foglalkozás a felsőoktatási intézmények gyakorlatában és jogi dokumentumaiban. A miniszter terve, hogy az idei év gólyatáboraira átlátható rendszer alakossonak a főiskolák és egyetemek számára. A miniszter a munkacsoport vezetésével Aáry-Tamás Lajost bízta meg.

TAMÁS DOROTTYA

Gyakorlati kommunikációs és PR-képzés a Közgázon

A Corvinus márkanévét itthon a magas színvonalú képzéssel, az értékes diplomával kapcsolják össze, és ez sok tekintetben valóban így is van. A valódi piaci kihívások megismerésére azonban nagyon kevés lehetőségünk van, elképzelhetetlen tehát, hogy egy jövőjét tudatosan tervező fiatal ne keresne magának valamilyen fejlődési lehetőséget. Sokan csatlakoznak diákszervezetekhez, mások gyakornoki helyeket keresnek – egytől egyig azzal a céllal, hogy valós problémák megoldását tanulják, tapasztalják, ezáltal fejlesszék magukat. Nekik szól a Corvinus és az Independent Media februárban induló képzése.

A tavalyi évben összefogtak a hazai kommunikációs és marketing szakma nagygyúú, és felismerve

a fiatalok fent leírt nehéz helyzetét, mintegy misszióként meghatározták: át kell adniuk azt a tapasztalatot az új generációnak, amivel rendelkeznek. A kezdeményezés vezetői B. Csejtei Ildikó (a Sanoma és a TV2 korábbi marketing- és kommunikációs igazgatója) és Liptay Gabriella (2011-ig a Magyar Telekom kommunikációs igazgatója), mindketten a Közgázon szereztek első diplomájukat. Csejteiek egy olyan képzési programot álmodtak meg, ahol a résztvevők valós és naprakész információkkal találkozhatnak az általuk is ismert, őket körülvevő üzleti környezet vonatkozásában (magyarországi nagyvállalatok, marketing- és médiaügynökségek, kiadóvállalatok stb.). Ezt a tudást a szakma aktuális legjobbjaitól, gyakorlótól, ismert és elismert szakemberektől kaphatják meg. Kik ezek a legjobbak?

Csejtei Ildikó elmondása szerint az előadók szinte kivétel nélkül elfogadták a felkérést, és lelkesen működnek együtt a szervezőkkel. A negyven „kiválasztott” között szerepelnek olyan hétköznapi körökben is ismert nevek, mint Geszti

Péter, aki az egyik legsokoldalúbb közszereplő hazánkban, emellett kiváló reklámszakember is; Ómolnár Miklós, a Story és a Best magazin – reklámokból mindenki számára ismert – korábbi főszerkesztője; Gyórfi Pál, az OMSZ szóvivője és Bereczki Zoltán színész, a profi imázsépítés hazai iskola-példája. A magyar sajtó és újságírás legmagasabb szintjei is képviseltetik magukat: előadóként részt vesz Borókai Gábor, a Heti Válasz főszerkesztője; Dudás Gergely, az Index főszerkesztője; Módos Márton, az Inforádió főszerkesztője; Murányi Marcell, a Népszabadság főszerkesztője és Tisztartó Titusz, a ClassFM programigazgatója is. Rajtuk kívül számos nagyvállalati kommunikációs és PR vezető is elő fog adni (Richter, Tesco, Telenor, GE, MOL, Coca Cola, KHB stb.).

A képzésről A Budapesti Corvinus Egyetem, azon belül is kifejezetten a Marketing és Média Intézet szakmai partnerként vesz részt a programban, a megnyitó eseményen Dr. Simon Judit intézetvezető is prezentál. Az előadások váza a kommunikáció, a

Információk

Előadások helyszíne:
Corvinus egyetem, C épület

Időpont: február 17-től 12 héten át minden kedden este, megközelítőleg 2-2 óra

Meghosszabbított jelentkezési határidő: február 8.

Jelentkezni lehet a
www.independentmedia.hu
oldalon, ahol további információk és az előadók részletes listája is megtalálható.

A Corvinus Hallgatói Média Központ a képzés együttműködő partnere.

PR, ezen belül pedig gyakorlatilag az összes olyan témát elemzik, feldolgozzák és bemutatják a szakemberek, amelyek a vállalati környezetben előfordulhatnak. Ilyen a kríziskommunikáció, a bulvármédia, a közösségi oldalak, a közönségkapcsolatok és még számtalan más érdekes terület.

PEKOLI MIKLÓS

„Mesterségként tekintek az oknyomozó újságírára” beszélgetés Pethő Andrással

Dolgozott a BBC-nél, a Washington Post-nál, elszomorította Lázár Jánost, most pedig többedmagával egy új, független oknyomozó műhely elindításán szorgoskodik. A hazai sajtó életét körbejáró cikksorozatunk negyedik részében Pethő Andrással beszélgettem a brit és amerikai sajtóban szerzett tapasztalatairól, a különböző újságírói attitűdökről és a független finanszírozásról.

Az Origo szerkesztősege mellett többször volt lehetősége külföldön – a BBC-nél és a Washington Postnál – is kipróbálnia magát. Miben találta másnak a hazai sajtókultúrához képest?

Számomra időben és tapasztalatokat tekintve is távol áll egymástól a két élmény: a BBC-nél 2004-2005-ben dolgoztam, viszonylag kezdő újságíróként. Érezni lehetett az egész szervezetet átható integritást: minden újságíró nagyon komolyan hitt abban, amit csinált. Maradandó élmény volt számomra, amikor a bevezető képzés során egy magas beosztású, hatvan körüli szerkesztő ült le velünk beszélgetni. Olyan szenvedéllyel beszélt a munkájáról, amit itthon még a kortársaimban vagy akár nálam fiatalabbakban sem szoktam látni: tény, mások az itthoni körülmények, de ettől még sok kollégán látom, hogy cinikusak és esetenként kiégették.

A Washington Post nyomozó rovatánál 2013-ban voltam egy hosszabb ösztöndíj részeként. Rengeteg gyakorlati tapasztalatot szereztem arról, hogyan kell információkat gyűjteni, hogyan kell adatokat elemezni, és arról is, hogyan kell egy történetet minél jobban elmesélni. Emellett megfogott az is, hogy mennyire mélyen elkötelezettek abban, hogy minél pontosabban mutassák be a valóságot. Folyamatosan kétkednek saját magukban is, nem fogadnak el feltételezéseket, csak ellenőrzött tényeket. Itthon ez sem feltétlenül része a normáknak.

Ugyanebben az időszakban vezette az amerikai belpolitikával foglalkozó Potus blogot.

Nagyszerű játszótér volt számomra. Az amerikai politika ráadásul ak-

koriban szenvedélyem volt, ezért is nagy élmény volt a téma feldolgozása. Nagyon élveztem az egészet, bár nyilván nem véletlenül zártam be végül – ahogy érdeklődésem egyre inkább az oknyomozó műfaj felé fordult, egyszerűen nem volt kapacitásom a folytatására. Ahogy a 2016-os előválasztási kampány egyre erősebben dübörög, gyakran felmerül bennem a gondolat, hogy újraélesszem – de tudom, hogy sajnos egész egyszerűen nem fér bele a lehetőségeimbe.

Ha már Amerika: több olyan műsorfajta is létezik odaát, ami hazánkban egész egyszerűen nem vert gyökeret – például a késő esti szatirikus hírműsorok. Várható, hogy ezek a műfaji vadhajtások nálunk is megjelennek majd valamikor?

Jon Stewart és Stephen Colbert a klasszikus late night műsoroknak egy szarkasztikusabb és politikailag élesebb verzióját csinálták meg, melyek szórakoztató jellegük mellett komoly újságírói teljesítményeket tesznek le az asztalra. Az HBO-n futó Last Week Tonight With John Oliver-t több fórumon is az oknyomozó újságírás új formájaként ünneplik – van tehát bennük érték és fantázia. Azt azonban nehezen tudnám elképzelni, hogy ezek nálunk egyhamar bármilyen formában gyökeret vernének. Sokszor azt látom, hogy a könnyen fogyasztható dolgok szivárognak át külföldről, de mondjuk az adatújságírással, a narratívaépítéssel kapcsolatos bonyolultabb tudást már nem igazán veszik át. Persze ennek része az is, hogy leterheltek a hazai szerkesztőségek, kevés idő jut képzésekre.

Az Origo-üggyel kapcsolatban biztosan nem fogok tudni újat kérdezni, úgyhogy maradjunk csak a következőnél: milyen érzés volt távozás után a meganynyi sajtóreakciót olvasni?

Két részre oszthatom a dolgot: a háttérben zajló nagypolitikai és üzleti okokról szóló cikkeket közvetlen információ híján mindössze érdeklődő újságírói szakmai elveket olvastam. Ami saját magunkról megjelent, az alapvetően helytálló volt. Azóta többször is elmeséltem a történetet, illetve bizonyos dokumentumok ki is szivárogtak: úgy éreztem, hogy a független újságírói szakmai elveket figyelembe vevő munkának már nincsenek meg a feltételei az Origónál.

Megannyi komoly oknyomozó anyag veszett el hazánkban a Tocsik-Kulcsár-Princz-féle újságírói Bermuda-háromszögben: gyakran nincs akkora hatása a cikkeknak, mint amit mondjuk eredetileg várna az ember. Hogy közelebbi példát is mondjak: Schmitt ügy lett, Semjén nem – mitől lesz egy ilyen írásnak következménye?

Ezt talán érdemes pontosabban is megfogalmazni. Nagyszerű, ha egy cikk által feltárt problémának vagy visszásságnak van következménye, de azt nem érzem jónak, ha munka közben az újságíró a változás elérésének kifejezett szándéka vezérlé. Szerintem az elsődleges feladat az igazság lehető legpontosabb bemutatása: ha ezt bármilyen másik szempont felülírja, az elvakít. Lehet, hogy az újságíró nem tesz fel egy fontos kérdést, vagy éppen akaratlanul elferdíti a dolgokat – ezzel mindig nagyon óvatosan kell bánni.

Következmény egyébként nem csak az elbocsátás vagy lemondás lehet: ha valakiről bebizonyosodik valamiféle visszásság, azt a batyut cipelni fogja. Nem mondom, hogy feltétlenül mindenre igaz ez, de azért nehezebb lesz tőle az életük. Ha pozícióba is kerül, akkor is lehet, hogy nem olyanba fog, mint egyébként került volna.

Amikor 2010-ben elkezdtem részletesebben foglalkozni a Közgép felemelkedésével, az emberek előbb-utóbb elkezdtek erről beszélni – és az is egy következmény lehet, hogy mondjuk ennek a cégnek a tulajdonosa emiatt mérges.

Többször is műhelyként aposztrofálták a Direkt36-ot. Ennek mi az oka?

Azt vállaljuk, hogy csak elmélyült munkát, sok kutatást és pepecselést igénylő anyagokat fogunk csinálni – egy kis csapattal. Azért is szeretem a műhely megfogalmazást, mert mesterségként tekintek az oknyomozó újságírára. Édesapám a szakmájában nagyon elismert esztergályos-lakatos volt. Saját műhelyében dolgozott: a legtöbb munkája egyedi volt, és úgy gondolom, ez a fajta újságírás is rendkívül hasonló. Nem sorozatgyártott anyagaink lesznek.

Különlegesség, hogy a közönségi finanszírozás eszközeihez fordultak a műhely beindításá-

hoz – miért Sparkert és nem a közismertebb Kickstartert vagy Indiegogót választották felületül?

Weyer Balázs, az egyik társalapító ismerte a Sparker vezetőjét, aki azonnal felajánlotta nekünk a segítségét. Az első időszak eredményei biztatóak, de persze ne kiabáljunk el semmit. Volt egy nagyjából kéthetes szünet a bejelentés és a kampány között: nem tudom, mennyire voltak kiéhezve a leendő támogatóink, és mennyire lesz nehéz újakat találni.

Fenntartható ez a modell itthon? Mi a terv arra az esetre, ha a crowdfunding-projekt bedől?

Nagyon reméljük, hogy fenntartható. A kampányban nemcsak anyagiilag, hanem lélekatanilag is sokat jelent az, ha sokan állnak mögöttünk. Rendkívül elkeseredett lennék, ha nem sikerülne a kampány: kívülről talán nem látszik, de nagyon sok munkát tettünk bele. Sikertelenség esetén is dolgoznánk tovább, bár a stratégiánkat kicsit módosítani kellene majd. Az induláshoz már sikerült összegyűjteni némi támogatást, és a későbbiekben egyedi nyomozóprojektekre is szerezhetünk forrást, valamint bizonyos tevékenységeket – kutatás, adatelemzés és -kezelés vagy éppenséggel képzések –, amiket akár piaci alapon is tudunk csinálni.

Mit mondana, mit tanácsolna azoknak, akik most készülnek erre a pályára lépni?

Azt, hogy ez egy nagyon jó foglalkozás. Tanácsként pedig azt mondanám, hogy személyesen nekem a legjobb befektetés az volt, hogy megtanultam angolul. Így hozzáfértem az angolszász sajtóhoz, amiből rengeteget tanultam. Tanítok, és szerencsére azt látom a diákjaim közt, hogy ez a nyelvtudás egyre inkább adottság. Ami pedig a szakma szépségét illeti, talán Bob Woodward fogalmazta meg a legjobban: újságírónak lenni azért a legjobb foglalkozás, mert akkor lépsz be egy ember életébe, amikor az a legérdekesebb, és akkor hagyod ott, amikor unalmasá válik.

A Direkt36 crowdfunding-projektje a <http://direkt36.hu/> oldalon érhető el február 19-ig. E sorok írásakor a húszezer eurós összegből több mint kilencezret felajánlottak már a támogatók.

KELEMEN LUCI

Ki nyer ma? Interjú Dr. Magas István közgazdással

Rengeteget halhattunk az utóbbi időszakban az Európai Unió és az Egyesült Államok között tárgyalt Transzatlanti Kereskedelmi és Befektetési Partnerségről (TTIP). Kormányunk novemberben még mellszélességgel kiállt a tervezet mellett, decemberben mégis arról szóltak a hírek, hogy a miniszterelnök akár a megállapodás megvétózására is kész. A markáns politikai nyilatkozatok ellenére azonban rendkívül kevés konkrét információt tudunk a készülő egyezségről. A tájékozódáshoz Dr. Magas Istvánnak, a Világgazdasági Tanszék vezetőjének segítségét kértük.

Tulajdonképpen mi is az a Transzatlanti Kereskedelmi és Befektetési Partnerség?

A TTIP a gazdasági válság idején született ötlet továbbvitele. Mind az USA-ban, mind az EU-ban felismerték, hogy szükséges egy nagyobb perspektívájú terv, amely szavatolja a gazdasági növekedés tartósságát, és lendületet ad a munkahelyteremtésnek. A megállapodás mögötti alapgondolat, hogy a vámhatárok lebontásával kereskedelmet lehet generálni, hiszen ez olcsóbbá teszi az importot. A létrejött környezet jó a fogyasztónak, mivel alacsonyabb áron juthat hozzá az áruhoz, és a termelő is örül, mert megnő a terméke iránti kereslet, tehát azonnal beruházást fog növelni. Habár a két tér-

ség között rengeteg vám létezik, a lebontásukkal elérhető növekedés nem olyan jelentős, mint azt sokan gondolják. Az akció legfeljebb évi 0,4-0,5%-os GDP-növekedéshez vezetne.

Egy ilyen horderejűnek látszó döntéshez képest ez az adat meglepően kevésnek tűnik...

Éves szinten 6-700 milliárd eurós transzatlanti kereskedelemről beszélünk, ennek 5-10%-os növekedése komoly sikernek számítana, mértéke megegyezne a magyar GDP felével. Mindemellett azt is érdemes látni, hogy ma a kereskedelem nem annyira a nemzetgazdaságok, hanem a vállalatok között, néha azokon belül folyik. Hogy amerikai példát említsék: az ottani óriáscégek – mint a General Electric vagy a Monsanto – olyan környezetet szeretnének Európában is, ahol a jelentős jogi konfliktusokban nem a nemzeti kormányokkal vagy a Bizottsággal kell szemben állniuk, hanem egy olyan választott bírósággal, ami gyorsabb, hatékonyabb és kiszámíthatóbb. Akkor hajlandóak nagyobb beruházásokat és befektetéseket tenni, ha nagyobb biztonságban érzik magukat idegen földön is.

Nagyon sok vita övezi a felváltott befektetésvédelmi rendszert. Miért számít ez olyan kardinális kérdésnek a nemzetközi cégek számára?

Vállalati részről kiemelt szerepe van a kiszámíthatóságnak. Emlékeztünk arra, hogy a Microsoft például elég kemény büntetéseket kapott az európai versenyhatóságoktól, mert operációs rendszerén akadályozta a rivális szoftverek térnyerését. Az

eset jól jelzi, hogy a jogértelmezések közötti különbségek mihez vezetnek.

A megállapodás egyik fontos eleme lenne, hogy az európai cégek is indulhatnának amerikai közbeszerzéseken és fordítva. Milyen változásokat vonna maga után az új szabályozás?

Rendkívül érzékeny kérdéssről van szó, nem csoda, hogy elkezdtek kiszivárogni részletek. Hogy kurrens témát érintsek: ha az Unió kiírna egy gázvezeték vagy más nagy energiarendszer építésére egy tendert, akkor azon megjelenhetnének amerikai részről, teljesen átalakítva a jelenlegi helyzetet. Más példa: a pénzügyi szféra szabályozásában is rengeteg az olyan terület, ahol az amerikaiak érzik a tőkepiacuk fejlettségéből adódó fölényüket, az ottani bankok óriásiak európai viszonylatban.

Akkor mondhatjuk azt, hogy a megállapodás az USA érdekét szolgálja?

Valószínű, hogy nem lesz teljes szimmetria, de csak akkor tudunk mérleget vonni, ha megvan a végső megállapodás. Nyilvánvalóan ez akkor jön létre, ha már mindenki megkapta a saját engedélyeit. Az USA a mezőgazdaságban szeretne engedélyeket a GMO-k vagy a vágott állatok bevitelére kapcsán, míg mondjuk Európa a vegyipari és a technológiai termékek terén szeretne nagyobb teret kapni az amerikai piacokon, ehhez viszont változást kéne elérniük a szabadalmi jogok kezelésével kapcsolatosan. A tárgyalásokon felülről lépkednek lefelé. Először a kiemelt ügyekben sikerül megegyezni a feleknek, aztán a kisebbeket egyen-

getik el. Nem lesz olyan megoldás, amely egyértelművé teszi, hogy a nagy nyertes Amerika vagy Európa. A növekedési hatásokat tekintve talán az EU járhat jobban 60-40% arányban.

Hogyan lehetséges, hogy a megállapodásról ilyen kevés információval rendelkezik a közvélemény?

Óriási a tét. Senki nem szeretné, ha egy-egy olyan megállapodás-tervezet kiszivárogná, amely egy-egy iparágat sértene vagy átalakítana. A politika rögtön gyárbezárásokról és munkahelyek megszűnéséről kezdene el beszélni. Az érdeksérelmet pillanatok alatt meg lehet találni, de ritkán látni azonnal a hosszú távon mutató pozitív végeredményeket. Nagyjából helytálló a miniszterelnök kifejezése, miszerint itt tulajdonképpen „újraosztják a lapokat”. Én is úgy ítélem meg, hogy ilyen súlyú átalakulásról lehet szó.

Magyarország gazdaságára milyen hatása lehet a TTIP-nek?

Minden attól függ, hogy az európai alku hogyan sikerül majd. Ha partnerekre akadunk az Unióban azokban az ágazatokban, amikben sikeresek vagyunk, akkor beépülhet a magyar érdek is a megállapodásba. Egyedül erre nincs esélyünk. Magyarország számára emellett meg kell találnia a tudásigényes, gyors alkalmazkodást szükségessé tévő ágazatokat. A hazai gyógyszeripari, járműfejlesztési vagy anyagipari kutatási hagyomány, esetleg a mezőgazdasági tudásunk jól használható: ha ezeket felfejlesztjük, akkor a megoldásból komolyan profitálhatunk.

SÜLE ANDRÁS

Egekben a svájci frank

Január 15-én a svájci jegybank bejelentette, hogy leválasztja a frankot az euróhoz kötött árfolyamról, vagyis hagyta, hogy a túlértékelt devizájának felértékelő ereje elszabaduljon a piacon. A döntés az ország régóta deflációban lévő gazdaságát és más, tőle függő piaci szereplőt is sokként ért. Az árfolyamküszöbvel korábban 261 HUF/CHF középár-

folyamon mozgó deviza 320 Ft környékén „stabilizálódott”, ám a bejelentés napján egyes spekulánsoknál a 480-as spotárfolyamról is beszéltek.

A svájci jegybank 2011 szeptemberében azért vezette be az euróval szembeni árfolyam küszöböt, mert a túlértékelt frank rontotta volna a gazdaság külső versenyképességét. Most azért mondott

le az 1,20 CHF/EUR átváltási árfolyamról, mert a közös európai valuta gyengült a dollárhoz képest, amely leértékelődés magával rántotta a frankot is. Ugyan az alapkamat további csökkentésével a jegybank megpróbálta mérsékelni a monetáris sokkot, de ez csak kismértékben enyhítette a károkat. A piac más szereplői is pörültek: brókercégek mentek tönkre világszerte, mert az ügyfeleik a deviza értékének csökkenése hatására elkezdtek eladni a befektetéseiket a cégnél, amely veszteség a csőd szélére sodorta a vállalatokat. Szerencsére Magyarországról eddig egy sem jelentett be csödel-

járás. A veszteségeket ugyan elkerülte a magyar gazdaság, de a lakosság egyes importtermékek árának növekedés keresztül így is megérezheti a frank óriási ug-rását.

Svájc sokat nyert: egyre olcsóbb olaj, az importcikkek árának csökkenése, a jegybank nagyobb monetáris szabadsága mind az ölükbe hullott. Sok közgazdász az eset tanulságát a következőképpen vonta le: egy erős deviza nem hátrány, azt csupán fel kell tudni használni, hogy a gazdaság fejlődjön.

KOVÁCS-DOBÁK GÉZA

„Nem lehet a szabad sajtót elhallgattatni!” – Vagy mégis?

A Twitter lehet a következő áldozata a török kabinet és a média összetűzésének. Az amerikai honlapon szivárogtak ki ugyanis először azok a minősített dokumentumok, amelyek bizonyítják, hogy a kormánynak is része van abban, hogy titkosszolgálati akció keretében Szíriába szállítottak fegyvereket felkelők számára. A segélyszállítmánynak álcázott fuvarra a török rendőrség csapott le, a rajtaütésről készült képek és információk pedig az interneten hamar nyilvánosságra kerültek. A kormány próbálja eltüntetni a kínos dokumentumokat, de egy ellenzéki baloldali lap (BirGün) és számos Twitter-felhasználó folyamatosan reblogolja azokat. Egy bírósági határozat az ilyen minősített információk nyilvánosságra hozatalát és újraköz-

lését is tilosnak minősítette, utalva egyben arra is, hogy a Twitter és egyéb közösségi-média-szolgáltatások működését korlátozni kell.

Korántsem ez az első eset a kormány és a média összetűzésére Törökországban. Múlt év decemberében a rendőrség razziát tartott a Samanyolu tévéállomás és a Zaman nevű újság szerkesztőségében. Összesen huszonhárom embert tartóztattak le. A médiumokban az a közös, hogy mindkettő Recep Tayyip Erdogan elnök legnagyobb politikai ellenfele, Fethullah Gülen vallástudó befolyása alatt áll. Az akcióról egy névtelen, de megbízható véleményvezér Twitter-bejegyzéséből értesültek a gülenisták, akik a hír hallatán rögtön tüntetést szerveztek az egyik isztambuli szerkesztőség irodája elé. Jelszavuk szerint „a szabad sajtót nem lehet elhallgattatni!”, a valóság azonban nem ezt mutatja. A letartóztatott Hidayet Karaca, a Samanyolu Média Csoport ügyve-

zetője Törökország szegényének nevezte, hogy a 21. században egy több tucat tévécsatornát, magazint, rádiókat és weboldalakat működtető médiacsoport ki van téve ilyen eljárásnak. Az intézkedést az EU több képviselője is élesen bírálta. Véleményük szerint a történetek ellentétesek az európai értékekkel, és összeegyeztethetetlenek a demokrácia egyik alaptételének számító sajtószabadsággal. Fethullah Gülen hatalomra kerülésekor egyik legfőbb szövetségese volt Erdogannak. Kettejük viszállya 2013-ban kezdődött, amikor – török ellenzéki források szerint – az államfő ellehetlenítette Gülen hálózatát, mert félt, hogy az iszlám vallási mozgalom vezetője túlságosan nagy hatalomra tesz szert. Válaszul Gülen korrupciós botrányt robbantott ki, mely során több tucat embert vettek őrizetbe az akkori kormányfői pozíciót betöltő Erdogan közvetlen környezetében. A megvesztegetési botrány négy miniszter állásába került, és a kabinet átalakítására kényszerítette a miniszterelnököt. A kormány válaszul több száz személycserét hajtott vég-

re az igazságszolgáltatás és a rendőrség körében. Erdogan azzal indokolta lépését, hogy a tisztviselők részt vettek a Gülen kezdeményezte, a hatalom megdöntésére készülő árnyékkormány kiépítésében. 2014-ben az Erdogan-Gülen párbaj titkos csatornákon zajlott, de decemberben az elnök látványos kampányt indított, hogy megtisztítsa a közeletet vetélytársa híveitől. A decemberi razzia sokak szerint nem az egyetlen intézkedés. Az év végén tizenhárom rendőrt állítottak bíróság elé azzal a váddal, hogy polósát helyeztek el Erdogan irodájában. Január elején pedig újabb harmincnégy egyenruhást tartóztatott le a török hatóság hasonló okokból: a gyanú szerint lehallgatták több magas rangú állami tisztviselőt, köztük az elnök telefonbeszélgetéseit is. Nem tudni, mennyire durvul el a két vetélytárs küzdelme, de az már most látszik, hogy a hatalmi játszma a demokráciát veszélyezteti. Most úgy tűnik, Gülen húzza a rövidebbet, mivel elfogatóparancsot adtak ki ellene.

KNEIFEL JANKA

Havi belpol

Ez a harc lesz a belső?

A forradalom felfalja saját gyermekeit, tartja a mondás – és csak idő kérdése, hogy az összes barát, rokonra és üzletfélre is sor kerüljön, ha fülkeforradalomról van szó. Annak ellenére, hogy a hazai politikai szférában továbbra sincsen riválisa a kormánynak – a jelenlegi opposzíciónak – a jelenlegi opposzíciónak a lakosság nagy része számára vállalhatatlan, egy új párt megalapítása és felfuttatása pedig mindig is híresen nehéz volt hazánkban. Mire fel hát akkor a marakodás?

„A pénz a kaliforniai villa, ami tíz év után összeomlik – a hatalom viszont az évszázadokig álló kőépület”, hogy Frank Underwood szavait idézzem. Egy biztos: sokan sokfelét építenek Orbán holdudvarában. Ta-

lán ezért is volt mostanában meglepően sok gumicsont és örült ötlet – az internetadótól a vasárnapi zárva tartáson át a gazdasági bevándorlással való rémisztgetésen keresztül az újságírók drogtesztjéig. Tény azonban, hogy a híroldalak címlapjait letaroló blódségek mellett sok olyan sztorit is lehet találni, amelyek lerántják a leplet a Fidesz berkein belül forrongó feszültségekről – és még csak nem is kell sokat görgetni hozzá.

Az egyik csatár a Külügyminisztérium, ahol az Index értesülései szerint Sziijártó, Navracscs és a régi rendszer rivalizálása borzolja a kedélyeket: a nagyköveti leváltások és kinevezések kérdése mellett általában is hatalmas, vitatott színvonalú változtatásokkal járt az új külügyminiszter színre lépése. „Elitcsapatot mészároltak le” – nyilatkozott az egyik elbocsátott. Szintén rengeteget hallani a Simicska-Orbán háborúról, amelyet talán praktikusabb lenne se-veled-se-

nélküled kapcsolatként aposztrofálni: ennek gyakorlati megnyilvánulása az új, Fidesz-közeli, de a Közgép tulajdonosától független médiaportfólió építése, és az ezzel járó reklám-átcsoportosítások. Mivel az azonos röhögünk, hogy a minimális nézettségű közmédiának hamarosan negyedik csatornája is indul, illetve BBC- és CNN-modellben gondolkodnak, érdemes észrevenni, hogy az MTVA is a kormányzati holdudvar felé csatornázza a bevételeket. A Népszabadság cikke szerint „az állami és a jobboldali média nem fog ellenséggé tekinteni egymásra”, de ugye a mondás szerint nem érdemes előre inni a medve barátai MNO-publicisztikájára. Ami a szó szerinti építkezéseket illeti, a felcsúti stadion felhúzója során a Magyar Narancs információi alapján arra következtethetünk, hogy a beruházás létét fenyegető ellentétek léteznek Mészáros Lőrinc és Nyerges Zsolt között. Az Orbán és Simicska közti feszültség növe-

kedése és csökkenése pedig éppen-séggel igencsak könnyen lemérhető azzal, hogy éppen milyen és mennyi tendert nyer meg a Közgép. Az uniós és állami forrásokat felügyelő vezető beosztású tisztviselők közül 2012 óta a Simicskához vagy Nyergeshez köthető emberek háromnegyede kikerült, írja az Atlátszó.

A kremlinológusi végzettség különben is előny, ha a vasnarancs körüli küzdelmeket próbálja megérteni az ember. Kirúgták Jáksót és Csizsárt a Class FM-től: vajon ez a tulajdonos és Habony konfliktusát jelzi? Vajon mit jelent az, hogy előbb Török Gábor, majd maga Simicska is bejelentkeztek a vesztprémi időközi választásokra? Nyerges Zsolt miatt tiltották volna ki a NAV-elnököt az Egyesült Államokból? Elhiggyük ezt csak azért, mert a Közgép közleményben cáfolja? What does the fox say? Rengeteg a megválaszolatlan kérdés. Egy mindenesetre biztos: a jobboldalról is simán lehetne „kib**ott jó könyveket” írni majd egy szép napon.

KELEMEN LUCI

A gazdaságmatematikától a díszdoktori címig

Interjú Dr. Simon Judittal

A Marketing és Média Intézet (MMI) igazgatójaként és a DSG-program (Deutschsprachiger Studiengang) vezetőjeként is tevékenykedik a Corvinuson Dr. Simon Judit – előbbi hat éve, utóbbit 1997-es megalapítása óta vezeti. Kiemelkedő munkássága elismeréseként, valamint a Passau Egyetem és a Corvinus közötti kapcsolatok megerősítéséért 2014 decemberében a német egyetem díszdoktorává avatta. Ennek kapcsán beszélgettünk munkájáról, a Corvinusról.

Schmalennel, aki a marketingkutatásban nagyon jártas volt, nekem pedig egy ilyen tárgyat kellett itthon elindítani.

Negyvenöt éve, hogy a Corvinus kötelékében van, ez igencsak hosszú idő az ember életében.

Népgazdasági tervező-elemző szakon végeztem 1974-ben, ezen belül is gazdaságmatematika szakágon. Már demonstrátorként is tanítottam, majd diplomám megszerzése után Matematika szemináriumokat tartottam óraadóként, egészen 1990-ig, amikor főállású oktató lettem. A Marketing Intézethez a Piaci döntések matematikai megalapozása nevű tárgyon keresztül kerültem, engem javasoltak ennek oktatására. Mindig kötődni akartam az egyetemhez: amikor főállásba kerültem, úgy éreztem, elértem, amit szerettem volna.

Sosem vágyott a versenyszférába?

Egy kétéves időszakban az egyetem csak a mellékállásom volt. Kaptam egy megkeresést a Nielsen piackutató cégtől, mégpedig a kiskereskedelmi index felelősi pozícióját ajánlották fel. Ez egy óriási kihívás, ugyanakkor szakmailag túl későn ért el, ötvenéves voltam már akkor, részben ezért is jöttem vissza végleg az egyetemre. És hiányzott is: bármilyen későn végeztem a Nielsennél, mindig bejöttem ide utána.

A német nyelvű oktatás szerelődött honnan ered?

1991-ben kezdődött egy kétoldali kapcsolat a Passau Egyetemmel, lehetőségem volt néhány napot oda-kint eltölteni. Ott egy nagyon magas Marketing Tanszék volt, egy szakmailag kiváló vezetővel, Dr. Helmut

Most huszonegy éves a német nyelvű részképzés, a DSG. Miben volt egyedi az elindulásakor?

Az ISC-vel (mai ISP) azonos időszakban alapítottuk a DSG-t, a nagy különbség az, hogy a német programot a saját, már meglévő hallgatóinknak szervezzük, tandíjmentesen. Plusz kvalifikációt ad, a szakmai nyelv tanulásának lehetőségét, mégpedig úgy, hogy a gazdálkodástan legfontosabb területeit németül lehet elsajátítani. Az is fontos, hogy ez egy folyamatosan, alulról felfelé építkező kezdeményezés. Helmut Schmalen kezdeményezésére akkoriban német oktatók jártak ide előadást és kurzusokat tartani, ezt a kört bővítettem itthon azáltal, hogy felkértem német kollégákat a bekapcsolódásra. A DSG 1997-ben kapott intézményesített kereteket, amikor megalapították a Német Nyelvű Gazdálkodástudományi Központot.

És jelenleg?

A Bologna-rendszer miatt a program az alapképzéshez került át, és az egyetem bármely hallgatója elvégezheti ezeket a tárgyakat. Aki teljesíti a kurzusainkat, kap egy bizonyítványt, amelynek nagy a munkaerőpiaci értéke – leginkább ez a különbség a '93-as és a jelenlegi program között. Azóta felvettük a kapcsolatot a magyarországi német vállalatokkal, akik szívesen alkalmazzák a végzetteinket. A mester programban van egy kettős diplomát adó közös képzésünk is a Passau Egyetemmel, amelynek keretein belül két félévet kint, kettőt pedig itthon kell elvégezni. Ritkaság, hogy a német

kormány több mint húsz éve támogat egy programot, ez viszont ilyen.

Milyennek értékeli a program jelenlegi működését?

Nagyon pozitívnak, azáltal, hogy 2009-ben a kettős mesterdiplomamegállapodás is megszületett. A hallgatói érdeklődés jelentős, a kettős mester az alapképzésben való részvételre is hűzóerőt gyakorol. Akkor lennék igazán boldog, ha egy önálló mesterképzést is tudnánk működtetni, főként saját és másutt német nyelvű alapszakon végzetek számára, valószínűleg munka melletti formában. Jelenlegi hallgatóink jól felkészültek és motiváltak, hiszen másképp nem vállalnák a német nyelven való tanulást. Az oktatói állományunk nemcsak hogy stabil, de frissül, egyre több a fiatal kolléga. A program elismert a Magyarországon működő német vállalatok körében, végzett hallgatóink mintaszerű hálózatot ápolnak, amelyben a DSG is aktív szerepet vállal.

A Marketing és Média Intézet is hat éve vezeti. Mik voltak ebben az időszakban a legnagyobb változások?

Nem szeretek látványosan stratégiát hirdetni, inkább egy olyan irányvonalat tűzök ki, amelyet csendben, lépésről lépésre valósítok meg. Fontosnak tartottam egy jó légkört intézet működtetését, amiben a kollégáknak lehetőségük van fejlődni, az egyetemi követelményeknek eleget tenni, a tudományos kutatásokban aktívan részt venni. Nem mondom, hogy maradéktalanul sikerült felzárkózni a nemzetközi élmezőnyhöz, de jelentős lépéseket tettünk ebbe az irányba. Remek kapcsolatot alakítottunk ki a szakma több vezető külföldi professzorával, köztük az egyik legelismertebbel, Dr. Ajay K. Kohlival, aki többször tartott számunkra képzést, őt idén a Corvinus díszdoktorává is avatjuk. De említhetném azokat az elismert német professzorokat, akik módszertani kurzusokat tartanak a PhD-programunkban – kiemelném Dr. Klaus Backhaus, Dr. Martin Klarmann és Dr. Jörg Henseler professzorokat. Fontos változás volt 2014-ben, hogy a „Turizmus Központ” a Marketing Intézethez került, azzal a szándékkal, hogy Turizmus Tanszékét hozunk létre. Célunk a sikeres alapképzési program mellett a Turizmus

menedzsment mesterprogram, valamint a Turizmus doktori specializáció megerősítése a Doktori Iskola keretében.

Tudatos vagy csak szükségszerű a DSG-nél már említett fiatalítás az MMI-nél?

Nagyon tudatos és komoly eredmény, hogy a legjobb PhD-hallgatóinkat itt tudtuk tartani, ez az egyetem és a kar érdeme is. Ugyanakkor az egész Corvinuson hiányzik az 50-es generáció: vannak 60+ évesek és 40+ évesek, illetve fiatalabbak, de a kettő közötti csak elvétve. Az intézetben a negyven feletti korosztály most kezd habilitálni, hamarosan többen is egyetemi tanári titulusal rendelkeznek. Ez fontos, hiszen nemsokára ők lesznek a legidősebbek. Nálunk a fiatalok az ösztönző légkörnek köszönhetően az átlagnál valamivel gyorsabban szerzik meg a doktori fokozatot.

Ha választania kellene, melyik áll közelebb Önhöz: a Marketing és Média Intézet vagy a DSG?

Választani természetesen nem tudok, eddig szerencsére nem is kellett, remélem, hogy most már így is marad. A Marketing Intézetnél kezdtem főállású tanárként, szakmailag ez az otthonom. Ugyanakkor a DSG-t Schmalen professzorral közösen alapítottam, a nemrég megkapott díszdoktori címmel is ezt a munkát és szakmai tudományos eredményeimet ismerik el. Mindkettő nagyon fontos számomra, nem választanék, ha nem muszáj.

PEKOLI MIKLÓS

Díszdoktorrá avató

Dr. Simon Juditot november 26-án avatta díszdoktorává a Passau Egyetem. Az oklevélatadó ünnepségen Dr. Martin Spann, a Ludwig-Maximilians-Universität München School of Management professzora szakmai életútját, tudományos munkásságát mutatta be, Dr. Jochen Wilhelm pedig méltatta rendkívüli és hosszasan tartó elkötelezettségét, fáradhatatlan erőfeszítéseit, amelyet a DSG-program létrehozásáért, sikeréért tett. Az eseményen egyetemünk Dr. Görög Mihály fejlesztési rektorhelyettes, Dr. Zoltayné Dr. Paprika Zita, a Gazdálkodástudományi kar dékánja, illetve a DSG-program néhány munkatársa képviselte.

„Szeretném, ha megismernék, mivel foglalkozunk”

Interjú Kaizinger Tamás Töhötömmel

Az oktatás a szívügye, mégis a kommunikációra helyezné a legnagyobb hangsúlyt 2015-ben az egyetem Hallgatói Önkormányzatának január 1-jén hivatalba lépett elnöke. Kaizinger Tamás Töhötöm harmadéves Nemzetközi tanulmányok alapszakos hallgatóval az idei év érdekképviseleti tevékenységéről és munkájáról beszélgettünk.

tek meg. Ezzel együtt a legnagyobb eredménynek is tartom az oktatási területen a bekövetkezett módosításokat, hiszen olyan pontokat sikerült beépíteni a szabályzatokba, amelyek a hallgatók mindennapjait megkönnyítik most és a jövőben is.

Idén milyen feladatok várnak az egyetemi érdekképviseletre?

A legnagyobb feladat a Hallgatói Önkormányzat reputációjának helyreállítása. Rengeteg olyan téma van jelen a médiában, ami rossz színben tünteti fel a HÖK-öt, ezáltal az egyetemi hallgatóság körében sem jó a megítélésünk. Mindenképp szeretném megismertetni a corvinusosokkal, hogy valójában mivel is foglalkozunk, mit teszünk azért, hogy a tanulmányi életük könnyebb legyen. Emellett természetesen vannak olyan feladatok, amelyeket az előző évből továbbvinnénk, például nagyban szeretném előremozdítani az integrációt a két campus között.

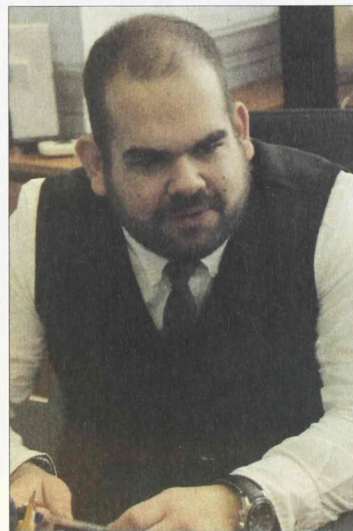
Elnöki programodnak melyek a leglényegesebb elemei?

Új kommunikációs csatornákat kell nyitnunk a hallgatók felé, közelebb kell kerülnünk hozzájuk. Szeretnénk a hallgatói életet felélénkíteni, ennek része egy klub kialakítása a Ráday kollégiumban. Az integráció előremozdítását szolgálná, ha az órásvokot egységesíteni tudnánk a két campuson. A környezettudatosság érdekében tervezzük bevezetni a büfékben a repoharakat, illetve az E épület első emeletén található dohányzóteraszokat zöld területté alakítanánk át.

Törvényhozói oldalról egyre gyakrabban merül fel, hogy visszaszorítanák a HÖK-ök

egyetemi döntésekbe való beleszólását.

Tavasszal kezdik meg a Nemzeti Felsőoktatási Törvény módosítását, amellyel kapcsolatban egyelőre teljes bizonytalanságban vagyunk, nem tudjuk, mi vár ránk. Bízunk abban, hogy jogköreink megmaradnak a 2015-ös évben is, és ugyanolyan minőségben tudjuk kiszolgálni az egyetemi hallgatókat és segíteni az egyetem vezetését, ahogyan azt eddig is tettük.

A HÖÖK-ban tavaly év végén alábbhagyott a lendület. Idén január 1-jétől te is elnökségi tag vagy, Gulyás Tibor frissen hivatalba lépő HÖÖK-elnök vezetésével miket szeretnétek megvalósítani?

A munka egy kicsit valóban visszaszorult 2014 második felében, azonban a jelenlegi elnökség egy olyan kiváló csapatot alkot, akik fel tudják majd éleszteni a HÖÖK-öt. Jómagam a kollégiumokért, illetve a hallgatói juttatásokért felelős elnökségi tag vagyok, feladatom

elsősorban az lesz, hogy a területre vonatkozó elavult kormányrendelet módosítását elősegítsem. A cél az, hogy egy olyan szabályozás jöjjön létre, ami megfelel a felsőoktatással szembeni elvárásoknak. A hallgatói normatívákból jelenleg az intézmények nem képesek fenntartani magukat, többek között azért sem, mert az említett rendelet nyolc éve készült, az összegek pedig azóta nem változtak.

A „gólyatábor-probléma” tekintetében a Corvinus igen sajátos helyzetben van, hiszen nálunk az Öntevékeny Csoportok Irodája szervezi az elsőévesek ismerkedését.

Valóban helytálló, hogy az ÖCSI kiválóan szervezi meg az alapszakos gólyatábort a Közgázon, azonban nem elfelejtendő, hogy a Budai Campuson az alapszakos, a Közgázon pedig a mesterszakos gólyatábor szervezéséért a HÖK felel. Eddig még sosem kaptunk panaszt egyik esetében sem, ezért véleményem szerint az intézményen belül semmiképp sem szükséges változtatni. Mivel máshol azonban felmerülnek ilyen problémák, a HÖÖK-nak törekednie kell arra, hogy a miénkhez hasonló jó gyakorlatokat elterjessze a többi egyetemen – akár szabályzatokon keresztül is.

Hivatalba lépésed óta befejeződtek a HÖK-ös tisztújítások. Kik segítik közvetlenül a munkádát az idei évben?

Január 8-án megválasztottuk a BCE HÖK alelnökeit mind a két campusra vonatkozóan. Egyhangú szavazással lett budai campusos alelnök Kun Kata Sára, valamint közgázos alelnök Pálfi Gergely. Ők lesznek azok, akik reményeim szerint idén közvetlenül támogatni fogják a munkámat.

Ha HÖK-elnöki példaképet kellene választanod, melyik elődödre szeretnél leginkább hasonlítani?

Mind Kiss Dávidtól, mind pedig Kocsa Norberttől rengeteget tanultam, és jelenleg is sok tanácsot kapok tőlük. Szeretném, ha olyan háttérrel lehetnék, mint Dávid, és annyira emberközpontú, mint Norbert.

PEKOLI MIKLÓS

Útmutató a vásárlás dzsungelében

Biztos sokatoknak megfordult már a fejében bevásárlás közben, hogy vajon miért pont ebben a sorrendben kerülnek ki a termékek a polcra. Vagy hogy miért pakolták át már megint a joghurtokat, és az üdítők miért márka, nem pedig íz szerint vannak csoportosítva. Egyáltalán hogyan alakul ki a kereskedelmi egységek hatékony termékínálata, és hogyan befolyásolja a termékkihelyezést, illetve termékmegjelenítést a fogyasztói magatartás?

Hallottunk már a témáról marketingórán, megtanultuk az elméletet, vizsgáztunk is belőle, de első kézből biztosan kevesen tudjuk, pontosan hogyan is csinálja ezt a gyakorlatban egy piacvezető vállalat. Például egy olyan cég, amely lassan

kétszáz éve van a piacon, több mint háromszáz márkát forgalmaz százhatvan országban közel ötmillió fogyasztónak, és a világ legnagyobb vállalatait rangsoroló Fortune 500-as listán jelenleg a 31. helyet foglalja el. Egy olyan cég, amely egy kis szappan- és gyertyakészítő családi vállalkozásként indult az Egyesült Államokban, mára viszont az egyes portfólióiból származó éves bevételét meghaladják az egymilliárd dollárt. Sejtitek már, melyik vállalatról lehet szó? És ha azt mondom: Ariel, Pantene, Old Spice, Gillette?

A Procter & Gamble egyik kiváló szakembere látogat el az egyetemre az általuk szervezett Customer Business Development elnevezésű program keretein belül. Céljuk, hogy az érdeklődő hallgatóknak bemutassák a Sales funkciójuk működését a stratégiai tervezéstől egészen a megvalósításig. A vállalat alapfilozófiája, hogy a siker elsősorban a munkatársakon múlik, ezért mindig igyekszik egy fejlődést elősegítő, inspiráló környezetet kialakítani, hogy a fiatal, egyéni tehetségek is kibontakozhassanak. Az előadás során a cég által kínált nagyszerű karrierlehetőségekkel is megismerkedhettek. A részvétel regisztrációhoz kötött, amit a következő linken keresztül tehetnek meg: bit.ly/proctereloadas.

Gyere el Te is február 16-án az EVK Szakkollégium által szervezett előadásra. Kezdd az új szemesztert egy izgalmas, hasznos programmal! Tudj meg többet a kereskedelmi stratégiáról, és mostantól vásárolj egy P&G-s szeméssel!

A közgazdászok jutalma

Napjaink két jelentős közgazdásza is Budapestre látogatott 2014 végén. A Rajk László Szakkollégium Herbert Simon-díjjal jutalmazta Clayton M. Christensen professzort (Harvard Business School) az üzleti tudományok terén elért eredményeiért. A Magyar Tudományos Akadémia dísztermében megrendezett díjátadó és előadás keretében a professzor az általa kidolgozott megszakítóinnováció-elmélet (disruptive innovation) erejéről beszélt a vállalatvezetőkkel, egyetemi tanárokkal és hallgatókkal álló közönségének. A menedzsmentgondolkodókat értékelő Thinkers 50 által 2011-ben és 2013-ban is az év gondolkodójának választott Christensen másnap zártkörű kurzust tartott a szakkollégium hallgatóinak, ahol a menedzsmentelméletek kidolgozásáról és azok fontosságáról beszélt.

2014 decemberében pedig Esther Duflo, az MIT professzora vehette át a rajkosok által neki ítelt Neumann János-díjat a fejlődés-gazdaságtan terén elért eredményeiért. Duflo kutatásaiban a fejlesztési programok és közpolitikai beavatkozások különböző formáit hasonlítja össze ökonometriai módszertannal, annak érdekében, hogy a szegénység elleni küzdelem hatékony eszközei lehessenek. A díjátadó keretében megtartott előadásán a professzor asszony hangsúlyozta: nincsenek univerzális receptek a szegénység elleni küzdelemben, minden esetben testre szabott megoldásokat kell alkalmazni. A nemrégiben az IMF által a világ huszonöt legfontosabb közgazdász gondolkodója közé választott Duflo ezt követően indiai mikrohitelprogramok értékelésének tanulságait osztotta meg a Gólyavárban összegyűlt közgazdász hallgatósággal.

Mentés másként – A HaKöSz bemutatja: elsősegély-tanfolyam az egyetemen

Zűrzavaros világban élünk, sokfelé kell figyelnünk. Nap mint nap ezerféle hanghatás ér minket; autók fékeznek, dudálnak, ordít a zene a rádiókból, ugatnak a kutyák, telefonbeszélgetések zajlanak a közvetlen közelünkben, és még sorolhatnánk. Halljuk a várost – de vajon figyelünk is? Észrevesszük az elszuttogott segítségkéréseket? A panaszos sóhajokat? A kétségbeesett kiáltásokat? Nem hibázatok senkit, aki elment már élete során segítségre szoruló mellett, hiszen a saját félelmünkkel vívott harc mindnyájunkban jelen van. Benne is, benned is.

Félünk lehajolni egy embertársunkhoz, aki rosszul lett az utcán vagy a tömegközlekedési eszközön. Félünk, hogy talán nem is

tehetünk érte már semmit, vagy – ami még szörnyűbb – hogy rosszat teszünk azzal, ha beavatkozunk. Hogyan tudjuk legyőzni felmerülő kétségeinket? Először is: tudatosítani kell a tenni akarást önmagunkban. Másodsor: a szándékot, hogy mi ott leszünk a bajba jutott ember mellett; tudván, mi is a teendő. Ha az akarat megvan, jöhet a tudás!

A HaKöSz most alkalmat kínál Neked arra, hogy a Magyar Vöröskereszttel való együttműködésünk révén részt vehess egy ingyenes 4+1 alkalmas elsősegélynyújtó tanfolyamon, melynek elvégzése során széleskörű ismeretekhez juthatsz az életmentésről; a többszöri, intenzív gyakorlás pedig segíthet abban, hogy ne blokkolj le egy esetleges éles helyzetben sem.

A képzés Mentés másként néven indul tavasszal. A további részletekkel kapcsolatban hamarosan kikerülnek plakátjaink, de addig is a www.hakosz.hu oldalt figyelemmel kísérve tájékozódhatsz a projektről, majd rövidesen a tanfolyam kezdesének pontos dátumáról és a jelentkezés módjáról is. Rendkívül fontos az elsősegélynyújtás ismerete a hétköznapokban, hiszen bármikor rosszul lehetnek a közeledben. Ha eljössz erre a 4+1 alkalomra, meghallhatod a várost, és te magad is hasznos alkotóelemévé válhatsz!

KOZMA ALÍZ,
TÖRÖK ESZTER

Corvinus Agribusiness

Mi is az az Agribusiness? Corvinus Agribusiness – nyilván még nem sokszor hallottad ezt a nevet, hiszen ez egy újonnan alakult diákszervezet. Mit takar az agribusiness kifejezés? Legtöbbeknek rögtön a mezőgazdaság jut eszébe, de ez jóval több annál, az azzal kapcsolatban álló valamennyi gazdasági ágat is magában foglalja. Nemcsak a beszállító iparágak tartoznak körébe, hanem a mezőgazdasági termékeket értékesítő szektor is. Az agrárgazdaságtan napjainkban megkerülhetetlen téma, elég csak a heves vitákat kiváltó uniós agrárpolitikára vagy a sokat emlegetett génmódo-

sított növényekkel kapcsolatos hírekre gondolnunk. Az egyetem hallgatói közt is megjelent az igény, hogy az agráriumot érintő kérdésekben válaszokat kapjanak, ezért jött létre a Corvinus Agribusiness diákszervezet.

Mivel foglalkozik a CA? A diákszervezet 2014-ben kezdte meg tevékenységét. Célja, hogy az agribusiness iránt érdeklődő hallgatók számára előadások és kurzusok szervezésével széleskörű rálátást biztosítson napjaink ilyen irányú kérdéseire.

Az előadások vendégei a szakma szakértői és a gyakorlati oldalt is jól ismerő sikeres vállalkozók. Az elmúlt évben vendégünk volt Raskó György az új földtörvény kapcsán, valamint Harsányi Zsolt, az Axial

vezérigazgatója, aki a gépkereskedés világába kalauzolta el az érdeklődőket. A jelenlévők továbbá hasznos tanácsokat kaptak az agrárvállalkozások indításáról és működtetéséről.

Az előadásokon túl a diákszervezet a tagjai számára szakmai kurzusokat és differenciált tematikájú tréningeket szervez, ahol gyakorlati tudást szerezhetnek a résztvevők. Szakmai kirándulások és gyárlátogatások révén testközelből is megismerkedhetnek az agribusiness különböző területeivel.

A Corvinus Agribusiness számára nemcsak a szakmai fejlődés,

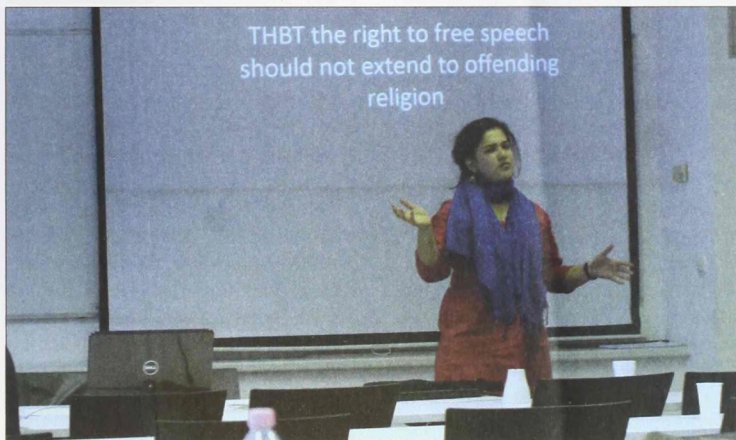
hanem a közösségépítés is fontos. Számos közösségi programot szervezünk, ezzel is színesebbé téve egyetemi éveiteket.

Ha érdeklődsz az agrárium iránt, és szeretnéd elmélyíteni tudásodat napjaink fontos agrárgazdasági témáival kapcsolatban; szeretsz csapatban dolgozni, és szívesen megismernél új embereket, hogy tagja légy egy összetartó baráti közösségnek, jelentkezz hozzánk!

A diákszervezettel kapcsolatba léphetsz a corvinusagribusiness@gmail.com e-mail címen vagy Facebookon.

Nemzetközi érvpárbaj a Corvinus Vitaklub szervezésében

Március 7. és 8. között ismét Budapest Open! A Corvinus, a CEU és az ELTE vitaklubjai idén negyedik alkalommal rendezik meg közösen a lassan tradíciónak számító magyarországi versenyszerű vitázás kétnapos központi eseményét.

A formális vitázás számtalan olyan készséget fejleszt, amely az egyetemen és a munkaerőpiacon is egyaránt hasznos. A beszélőknek mindössze hét-hét percük van álláspontjuk bemutatására, így előtérbe kerül a rendszerezett, mégis spontán gondolkodás és előadásmód. A vitázás hozzásegít a nyitott világgép kialakulásához is, hiszen minden indítvány mellett és ellen is számtalan érv hangzik el. A hétköznapokban gyakran elbeszélünk egymás mellett; a vitázók viszont hozzászoknak az aktív hallgatáshoz, hogy az elhangzottakra reagálva érveiket közvetlenül ütköztethessék. Mindez

gyakorlati úton fejleszhető a leghatékonyabban, ezért vitaklubunk hente tart tréningeket is, ahol minden résztvevő szabadon kipróbálhatja és fejleszheti magát tapasztalt vitázóink segítségével.

Ha érdekel, hogyan élezi elméjét a világ egyetemistáinak legjava, gyere el a versenyre, és tarts velünk a szorgalmi időszakban a Corvinuson hétfőnként, a CEU-n pedig szerdánként, este hét órától. Bővebb információt a rendezvényről és a heti alkalmakról honlapunkon, a www.debatehungary.com-on találunk. Találkozzunk a Budapest Open!

Csapó kettő

Újabb esély a médiában

Rádiósokat is keresünk!

Kedvenc egyetemi lapod újfent meghirdeti felvételijét. Igen, jól látod! Most ismét lehetőség nyílik csatlakozni a Corvinus Hallgatói Média Központ csapatához, ahol kipróbálhatod magad újságíróként, fotósként, bloggerként, operatorként, vágóként, riporterként, HR-esként vagy olvasószerkesztőként. A médiában való lehető legkorábbi szárnypróbálgatásokon kívül nemcsak azt tudhatod meg, illik-e hozzád bármelyik a fentiek közül, de még azt is, miért veszélyes a diólikor, miért nemzeti ételünk a királylányos keksz, és milyen érzés barista módjára tejet habosítani a szerkesztőségi kávéfőzővel.

Ha kipróbálnád magad köztünk, írj nekünk egy motivációs levelet és egy önéletrajzot a media@bcehok.hu e-mail címre február 15-ig. Előzetes szakmai tapasztalat vagy politikai jártasság nem szükséges, a határtalan lelkesedés és az exhibitionizmus viszont annál inkább!

Fontos! A hamarosan, egészen pontosan tavasszal próba üzemmódban elinduló corvinusos rádióhoz is keresünk – első körben – tapasztalt munkatársakat. Jelentkezni szintén e-mailben, CV és motivációs levél mellékelésével.

Ne habozz, jelentkezz!

DENGYEL DÓRA BOGLÁRKA

Mozgalmas év a Corvinus Közgáz Néptáncegyüttes mögött

A Corvinus Közgáz Néptáncegyüttes (CKN) 2014-es éve is legalább annyira mozgalmas volt, mint az előzőek. A tavaszi félévet követően újra belevetettük magunkat a próbatermi munkába, melynek keretében sor került a hagyományos nyári edzőtáborunkra, ezúttal Mezőmadarason és Mezőpaniton. A tábor a közösségépítést is szolgálta, hiszen az „aktív” tagok mellett az utánpótláscsoport lelkesebb táncosai is velünk tartottak.

Az erdélyi edzőtáborból hazatérve az együttes azonnal „beköltö-

zött” a Hagyományok Háza színpalái mögé, hiszen négy egész estés, önálló műsor várt ránk október első heteiben. A „Ki nem akar búval élni...” című kétrészes, kis-magyarországi, valamint erdélyi magyar, román és cigány táncokat felvonultató előadásunk nagy sikert aratott a magyar és a nemzetközi közönség körében.

Október 26-án a Művészetek Palotája Fesztivál Színházában Zagyva Bandával és a Turai Hagyományörző és Ifjúsági Táncegyüttesrel léptünk színpadra a Farkas Zoltán „Batyú” által rendezett Szüret c. népi hagyományokat bemutató interaktív ifjúsági műsorban. Szintén október végén indult az MTVA és a Nemzeti Közszolgálati Egyetem rendezvénysorozata, melynek keretében rendhagyó tanórákat tartanak az egyetem falai között,

melyek célja, hogy megismertessék a Kárpát-medence egy-egy jellegzetes tájegységének népzenei és néptánc kultúráját. November 27-én Kelet-Magyarország, azon belül is a szatmári térség bemutatására kérték fel a CKN-t és zenekarát.

Idén együttesünk csatlakozott a közmédiák „Jónak lenni jó!” című jótékonyági kampányához. A CKN az Aréna Pláza Tesco üzletében egy rögtönzött táncbemutató apropóján próbálta felhívni az emberek figyelmét az akció lehetőségére. A kampány december 14-én a közmédiában egész napos jótékonyági műsorfolyammal zárult. Az együttes időközben meghívást kapott a széles körben ismert és elismert Muzsikás Együttes karácsonyi gálaműsorára. A Művészetek Palotája Bartók Béla Nemzeti

Hangversenytermében december 28-án megrendezett koncert osztatlan sikert aratott.

Az év során emellett számos egyetemi konferencián és eseményen, valamint közösségi rendezvényen vettünk részt, többek között a BCE International Day-en vagy a diák-szervezeti napon. Az együttes életében fontos szerepet játszanak ezek az események, melyeken folyamatos bemutatkozási lehetőséget kapnak az utánpótlás csoportunk tagjai is.

A kemény munka meghozza gyümölcsét: meghívást kaptunk nemzetközi fesztiválokra, és terveink között szerepel több önálló műsor összeállítása is. Büszkék vagyunk rá, hogy a CKN 2015-ben is számos jelentős rendezvényen képviselheti magát és a Budapesti Corvinus Egyetemet.

Romantikus felkészülés az SG-vel

Valentin napja a szerelmesek és az epilepsziával élők ünnepe – ez nem vicc. De 2015 egy különleges év, hiszen felkeresünk védőszentjüket, Bálint idén nemcsak az ő érdekeiket és sikerüket képviseli majd, hanem egy több mint kétezer végzős középiskolást érintő eseményét is: az Országos Nyílt Próbaérettségi Napét.

Február 14-én rendez meg ugyanis a Studium Generale Budapesten, Debrecenben, Győrben, Kecskeméten, Miskolcon és Pécsen két-

szintű próbaérettségijét matematikából, történelemből és közgazdasági alapismeretekből. Az egész országban lehetővé tesszük, hogy a középiskolás tanulók, ahelyett, hogy költséges programok szervezésére kényszerüljenek egy angol-szász ünnep hatására, kedvesüikkel részt vegyenek egy hasznos, ingyenes programon. Az esemény jó lehetőség az egyedülálló diákok számára is, hiszen itt akár életük párját is megtalálhatják. A romantikus sűgások, az esszékérdésekkel kapcsolatos üzenetek egymásnak csúsztatása a pad alatt meghitt légkört teremtenek, és akár életre szóló kapcsolatokat is eredményezhetnek. A tanulók február 8-ig re-

gisztrálhatnak (ingyen) a www.studiumgenerale.hu oldalon.

Hogyan lehet ez ingyenes mindenki számára? Támogatók segítségével!

Legújabb projektünk az úgynevezett „crowdfunding”. Ennek a – hazánkban is egyre nagyobb teret hódító – támogatási formának az a lényege, hogy az adakozó kedvűek akár pár dollárral is támogathatnak egy számukra szimpatikus kezdeményezést – esetünkben az ingyenes Tavaszi Tábor. Ennek kampánya az Indiegogo oldalon indult el „Free educational camp for underprivileged students” címmel. Itt kellemes kikapcsolódást biztosítunk a Nyílt Próbaérettségi keretein

belül összemelegedett pároknak és azoknak, akik még mindig keresik az igazit; valamint egy hétig napi nyolc órában matekot, törít és közgárt oktattunk.

Természetesen nem csak a fenti projektre támaszkodunk, hiszen már a korábbi években is rengetegen ajánlották fel nekünk adójuk 1%-át. Célunk, hogy idén a minket támogatók száma tovább emelkedjen. (Studium Generale Alapítvány: 19669814-1-43)

Reméljük, 2015-ben projektjeinket és különböző rendezvényeinket is védőszárnyai alá veszi Szent Valentin, akinek tiszteletére az idej mottonk: Roses are red, violets are blue, the sugar is sweet and SG is for you!

HÖK tisztségviselők a második szemeszterben

	BCE HÖK	KöZGÁZ HÖK		elnök	alelnök
Oktatási referens	Zavaczky János	Taksonyi Boglárka	BCE HÖK	Kaizinger Tamás Töhötöm	Kun Kata Sára, Pálfi Gergely
Kommunikációs referens	Pekoli Miklós	Janosik Tamara	ÉTK	Kapás Bianka	Kormos Viven
Gazdasági referens	betöltetlen	Csetreki Zsófia	GTK	Illés Richárd	Laposa Krisztián
Diákjóléti referens	Pártay Maja	Pártay Maja	KeTK	Trugly Bence	Ardai Dalma
Külső referens	Kárász István	Kárász István	KöTK	Stan Róbert	Pályfi Gergely
Személyzeti referens	-	Ágoston Réka	TáJK	Leel-Össy Zsolt	Szabó Gellért Vilmos
Rendezvényszervezési referens	Kubovics Péter	-	TTK	Taksonyi Boglárka	betöltetlen
Sport referens	-	Nguyen Marcell			
Diák-szervezési referens	Pályfi Gergely	-			
Kollégiumi referens	Szungyi Virág	-			
Corvinus Hallgatói Médiaközpont főszerkesztő	Pekoli Miklós	-			

Fórum

Írja meg a véleményét a kozgazdasz@bcehok.hu címmel!

New Digital Age és műveltség

Új digitális korszakunkban a felsőoktatásban csakúgy, mint az alap- és középfokú oktatásban a fiatalabb korosztály már „digitális bennszülött”, míg a tanárok – jobb esetben – „digitális bevándorlók”, ennek minden hátrányával, ami az infokommunikációs eszköztár kevésbé biztos kezelésében mutatkozik meg. A „digitális bennszülöttek” viszont a mára feleslegessé válni látszó lexikai ismeretanyag és a „klasszikus” műveltség hiánya jellemző. Egy-két kattintással bármilyen tételes, klasszikus, navigációs információ elérhető a mindig magunknál hordott okostelefonon.

A *Hungarikumok és örökségtervezés* című választható tárgyam zárthelyijén derült fény olyan megdöbbentő tényekre, mint hogy a 450-es ponthatár felett bejutott hallgatók 95–99%-a nem tudta, hol van a térképen Tokaj-Hegyalja, pláne az Ormánság vagy Palócföld. Pannonhalmát felcserélték Balatonfüreddel, és nem tudták, hogy „hídi” micsodát szoktak rendezni Hortobágyon. Nem tudták, kit ábrázol Fadrusz János híres szobra Kolozsvárott, kinek az alkotása a Gellért-hegy tetején álló – ide látszó – Szabadság-szobor, vagy milyen világ-hírű festménytrilógiára asszociálhatunk az *Ecce homo* kifejezés hallatán.

Napjainkban a hungarikumok és a magyar nemzeti értékek ismerete vagy az általános európai civilizációval kapcsolatos, úgynevezett „klasszikus” tudás (műveltség) rohamosan eltűnni látszik a fiatalok menedzsmentorientált gazdálkodási problémamegoldó képessége mellett. Semmilyen tárgyi tudásra nincsen szükségük, és nem is akceptálják az ilyen igényt, mert bármit meg tudnak nézni két-három kattintással a mobiljukon. Ez egy intellektuális mankó, olyan, ami nélkül már nem is tudnának létezni. Ismeretes a vicc, miszerint a Google Maps azt mondja: én mindenható odatalálok – tehát nincs szükségünk semmiféle térbeli is-

meretre –, nélkülem nem tudnátok sehová sem odatalálni; azt mondja erre a Facebook: én mindenkit ismerek, nélkülem senkiről nem tudnátok semmit; megszólal a Wikipédia: én mindent tudok, nélkülem nem tudnátok semmit. Nem bírja tovább az internet, és rájuk kiabál: de nélkülem egyikőtök se menne semmire! Mire csendesesen megszólal egy hang: Valóban? – Ő az áramszolgáltató.

Szóval szép dolog, ha a fiatalok az okostelefonra alapoznak, de mi van, ha egyszer olyan a helyzet, hogy ad hoc tudni kellene valamit okostelefon nélkül? Mert akkor jön, hogy a hét vezért a Hősök terén összekeverik Szundival, Morgóval és Szendével. Vagy képzeljünk el egy állásinterjút – telefonos segítség nélkül. De még az internet sem megbízható. Történt, hogy egy cikkben olvastam, miszerint „a gránátalma Aphrodité szent gyümölcse.” Mivel történetesen a görög mitológia valaha különösen érdekelt, ez a tévedés annyira érzékenyen érintett, hogy beküldtem a lap szerkesztőségébe egy helyesbítést, miszerint a gránátalma – mint általában minden vörös bélű gyümölcs – a halállal asszociálódott az ókorban, s így Perszephónének, az Alvilág úrnőjének a szent gyümölcse. Az Aphroditének (latinul Vénusz) szentelt növény a „normális” alma és a rózsza.

A lap szerkesztősége korrekt módon válaszolt is az észrevételemre. A cikk szerzője nem kevesebb, mint hat internetes hivatkozási linket küldött el nekem, amely mindegyike állítja, hogy a gránátalma Aphroditének, a szépség és a szerelem istennőjének a szent gyümöl-

cse. Ellenőriztem is őket. Mind a hat link egy gasztronómiai oldalra mutatott, ahol egy szakács – a hasára ütve – odaírta a gránátalmához ezt a vonzónak talált állítást. Tehát az internet sem mondja meg mindig a frankót, sok a megbízhatatlan információ, amely könnyen tévútra vezet minket.

A példaként felhozott gránátalma sztorinál maradvá érdekes, hogyan kapcsolódik – az európai

civilizációban – ehhez a bagoly-nak tulajdonított „vészmadár”, „halálmadár” jelző. Miért mondjuk azt – szintén a bagolyra utalva – valakiről, aki pesszimista módon nyilatkozik a jövőről, hogy „huhog”? Azaz „vészmadár”. Ez is Perszephóné (Kóré) történetéhez tartozik. Tudniillik amikor Perszephóné eltűnt, a lány anyja, Déméter (latinul: Ceres – lásd cereals, mint a gabonafélék gyűjtőfogalma) istennő, a gabona és a termékenység thesszáliai istenasszonya égen-földön kereste, de nem találta. Végül az Alvilágban mégis ráakadt, és reménykedve kérdezte a lányát, hogy ugye nem fogadott el ételt Hádésztól? Nem – felelte a lány. Hádész bölcsen hallgatott, de megszólalt Aszkalaphosz, a kertésze: én láttam, hogy Kóré elfogadott egy szem gránátalmamagot. Déméter szikrázó szemekkel ránézett Aszkalaphoszra, a rossz hír hozójára, mire az legott bagollyá változott, s még egy szikla is ráhengeredett – amit jóval később az Alvilágban járó Héraklész gördített le róla, s a bagoly így felszállhatott a Földre. Innen ered az európai kultúrában a bagoly, mint az Alvilágból származó rossz ómen. S ezt tovább fokozta a madár éjsza-

kai életmódja meg az a furcsa tény, hogy minden más madár gyűlöli. A bagoly, lévén éjszakai állat, vonzódik a fényhez. Ezért régen, faluhelyen a kivilágított ablakoknál ült le. Márpedig régen csak akkor és ott égették a drága mécsesest éjjel, ahol nagybeteg volt a háznál. Így a bagoly jelenlétét – ami okozat – okként értelmezték, s a bagoly halálmadár szerepe erősödött.

Más kérdés, hogy Athéné miért választotta mégis a baglyot egyik attribútumául. A tudomány madara a sötétben is jól látó nagy szemével lett, tudniillik Pallasz Athéné istennő homéroszi jelzője „bagoly-szemű” volt. Athéné istennő a tudomány szűz istennője – többek között a hadtudományé is, ezért fegyveres –, aki saját nevét adta egy görög városnak; egyébként az európai kultúrában a mai napig az olyan várost, amely tudományáról, egyeteméről, iskolájáról nevezetes, Athénnek neveznek, például „Bodrog parti Athén” (Sárospatak). Történt ugyanis, hogy a mai Athén lakói nevet és isteni pártfogót kerestek. Két isten, Poszeidón (latinul Neptunusz), a tenger istene és Athéné (latinul Minerva) jelentkezett a városért. Adjanak valami ajándékot, kérték a lakosok, s amelyik értékesebb lesz, annak dedikálják a várost. Erre Poszeidón belevágta háromágú szigonyát az Akropolisz sziklájába, s legott egy háromsugarú, bővíző forrás fakadt ott. Megörültek a városlakók, mert a víz nagy kincsnek számított régen is Hellászban. Igen ám, de a vízről kiderült, hogy sós – mint a tenger. Madách Imrével szólva Poszeidón „sem adhatott mást, csak mi lényege”. Athéné viszont egy olajfa palántát ültetett el az Akropoliszon. S az olajfa úgy megtett a városlakóknak, hogy nemcsak hogy Athénéről nevezték el a várost, és építettek neki egy templomot (Parthenón) az Akropoliszon, de a mai napig is gyakorlatilag ebből élnek – az olívaolajból. A Jared Cohen és Eric Schmidt Google-guruk által jellemzett New Digital Age-ben a klasszikus műveltség látszólagos gazdálkodási haszontalansága ellenére a *Hungarikumok és örökségtervezés* mellett merek tehát ajánlani 2015 szeptemberétől a corvinusos hallgatóknak egy új, összkari választható tantárgyat is, az *Európai civilizáció bölcsője* (a görög mitológia tükre) című kurzust.

TÓZSA ISTVÁN
egyetemi tanár

TDK – egy dolgozat, számtalan lehetőség

Régóta agyalsz valamin? Szeretnél mélyebben elmerülni egy általad választott témában? **Bebizonyítani, hogy mennyi minden van benned a kötelező magoláson kívül? Esetleg csak gyakorolni a szakdolgozatra? Ez esetben a TDK-t neked találták ki!**

A cikk elolvasásával már egy nagy lépést teszel, hogy bejuss a Tudományos Diákköri Konferencia legjobbjai közé. Rengetegen tartanak tőle, hogy milyen lesz egy hosszabb lélegzetvételű rettenetet írni – közismertebb nevén szakdolgozatot. A TDK-n több mint kétszáz konzulens javasol kutatási témákat, és természetesen ezenfelül mindent megtesz dolgozatod sikeressége érdekében, így elősegítve, hogy akár diplomamunkád alapja is lehessen.

Kutatási téma pedig szinte bármi lehet. Jó tanácsként ajánlott egyzetni konzulenssel, hogy egy

igazán eredeti lehetőséget aknázhass ki, ne pedig a megszokott kérdéseket fejtegeds, melyekről az elmúlt években már több bőrt is lehúztak. Ha pedig félsz egyedül belevágni, lehetőség van többszerzős TDK megírására is. Ez a módszer meglepően jó eredményeket tud hozni az egymást kiegészítő ötletek és tudás megfelelő kombinációjával, nem utolsó sorban pedig jó lehetőség egy szorosabb kapcsolat kialakításához.

Több száz diák vesz részt a rendezvényen évről évre, így könnyen

megtudhatod, hogy egyetemi társaid milyen szinten foglalkoznak egy-egy témával, és hol van az igazi verseny a szemináriumok szűk falain kívül. Mi több, most már hirdetheted a nagyvilágnak, hogy márpedig te egy komoly hangvételű munkát írsz, ami nemcsak a haverok előtti villogásra jó, hanem lehetőséget is ad, hogy kutatás címszó alatt különféle érdekes programokon, így témától függően kiállításokon, színházi előadásokon vagy éppen meccseken vegyél részt, amire átlagos esetben nem feltétlen kerülhetne sor. Ezzel akár hozzájárulhatsz a tudomány fejlődéséhez: ki tudja, talán éppen a Te írásodra hivatkozik majd a következő generáció.

Ezenkívül Magyarországon igen komoly súlya van egy TDK-részvételnek. Sokkal szívesebben vesznek fel olyasvalakit egy magas szintű doktori iskolába, aki TDK-n indult, és ne adj' Isten még helyezést is elért. A szakmai önéletrajzban is természetesen jól mutat, mivel jelzi, hogy több vagy egy szűk látókörű,

átlagos fiatalnál. Tele vagy jobbnál jobb ötletekkel, és a kötelező szint felett próbára tetted magad.

Az anyagiakat tekintve ugyancsak megéri a TDK esélyesei között lenned, hiszen a plusz pontokon kívül, ami a különböző ösztöndíjpályázatokon illet meg, mint például az Erasmus-programok, a kiemelt kari ösztöndíj vagy a köztársasági ösztöndíj, még pénzjutalomban is részesülhetsz! 2014-ben az első helyezetteket 60.000, a másodikokat 40.000, a harmadikat pedig 20.000 forinttal jutalmazták. Mindezek mellett esélyed van, hogy országos szinten is továbbjuss, és megmértesd magad az OTDK keretein belül egyetemünket képviselve.

Ha az imént elhangzottak felcsigázták érdeklődésed, írd bátran a tdk@uni-corvinus.hu címre, vagy látogasd meg oldalunkat: tdk.uni-corvinus.hu. A regisztráció már elkezdődött. Ne habozz, adj magadnak egy esélyt!

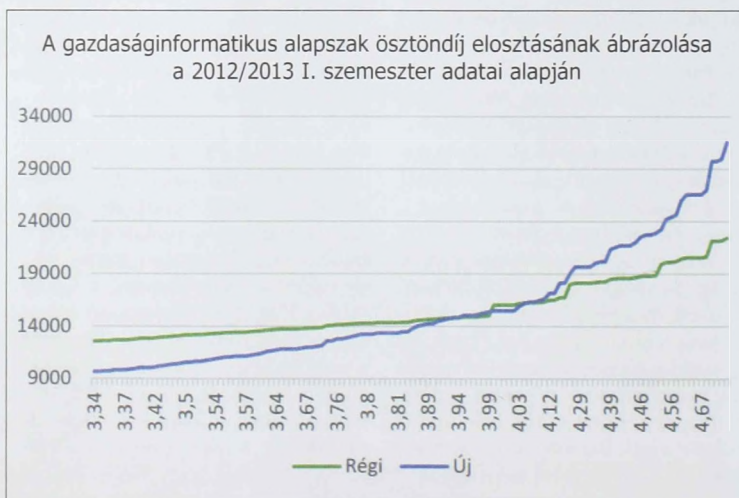
KOVÁCS DÓRA

Ösztönzőbb ösztöndíjrendszer érkezik

Az elmúlt félvév folyamán – Leövey Gergely ötlete, a makró közel egy évig tartó fejlesztése, több tárgyalás és a Hallgatói Térítési és Juttatási Szabályzat (HTJSZ) módosítása által – megreformálták a tanulmányi ösztöndíjak felosztását.

A HTJSZ szerint azok a hallgatók jogosultak tanulmányi ösztöndíjra, akik nappali tagozatos, állami ösztöndíjas képzési formában végzik tanulmányaikat, elmúlt félvév ösztöndíjtaguk legalább 3,00 volt, illetve legalább 24 kreditet teljesítettek. Ezenfelül a Nemzeti Felsőoktatási Törvényben rögzítettek alapján az állami ösztöndíjas hallgatók maximum 50%-a részesülhet benne. Az új rendszerben nem ezen alappillérek változtak, hanem az ösztöndíj felosztásának módja.

Eddig 4,0-tól kezdődően 25 százalékonként sorolták sávokba az ösztöndíjtaguk alapján a hallgatókat. Ezeket a sávokat azonban

semmi sem indokolta, csak azért így jelölték ki őket, mert ezek ke-rek számok. Ez alapján viszont igazságtalanul osztották fel a keretet, hiszen semmivel sem nehezebb 4,5-ös átlagot elérni, mint 4,49-eset – mégis több mint ezer forint a különbség. A régi rendszer nem méltányolta számottevő módon a kítűnő tanulmányi eredménnyel rendelkező hallgatókat a közepes eredménnyel rendelkező

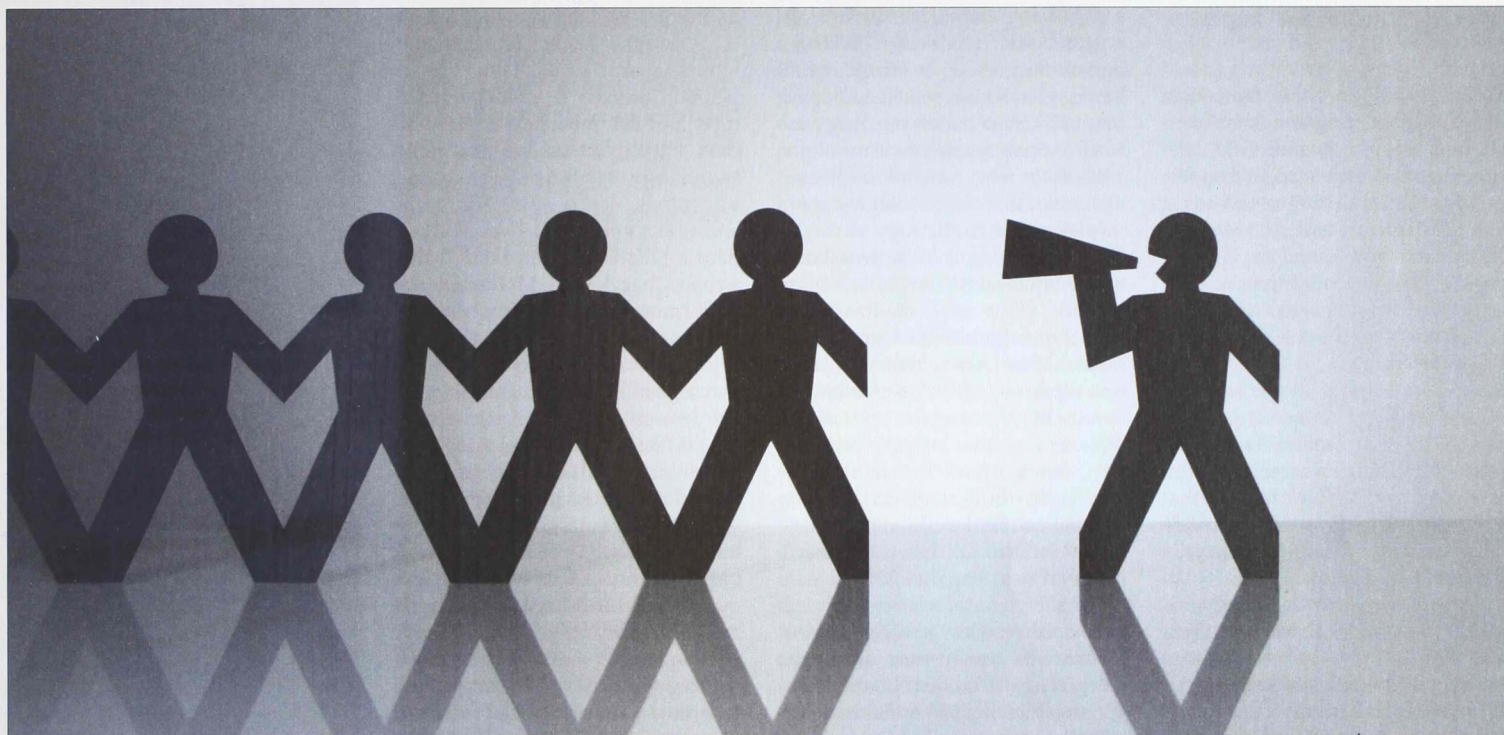
hallgatókkal szemben. A legmagasabb és a legalacsonyabb – de még ösztöndíjra jogosult – ösztöndíjtaggal rendelkező hallgatónak megítélt pénzüsszeg közötti különbség tízezer forint körüli volt. Továbbá azt sem vette figyelembe, hogy minél magasabb valakinek az átlaga, annál nehezebb javítani.

Az új rendszer lényegében megtartja a sávokat, de a sávok mellé

egy szorzót rendel, és az ezek összegeként megállapított tanulmányi pontok arányában osztja szét a szakonként megítélt keretet (a képen a Gazdaságinformatikus alapszak ösztöndíjának 2012/13/I-es elosztása látható; az adatok forrása a KTII). Így nem a sáv elérését díjazza a rendszer, hanem a sávhatártól lévő távolságot. Mindez összességében azt eredményezi, hogy az átlag növekedésével az ösztöndíj exponenciálisan nő. A kiemelkedő hallgatókat jobban díjazza, tehát magasabb ösztöndíjindex esetén is megéri javítani, alacsonyabb átlag esetén pedig könnyebb. A rendszer ezáltal folyamatosan és minden szinten lévő, illetve átlaggal rendelkező hallgatót motivál a jobb teljesítmény elérésére, mindezt kizárólag teljesítményarányosan. Az előző tanév során a Neptunon és a Hallgatói Önkormányzat kommunikációs felületein keresztül kiküldött kérdőívben a diákok véleményezhették az új felosztási rendszert. A kérdőívet kitöltő 288 hallgatónak több mint 80%-a támogatta a kezdeményezést.

SZUNGYI VIRÁG

Hol van a szólásszabadság határa?

Már tizenhárom éve, hogy 2001. szeptember 11-én New York egykori világgazdasági jelképe, a World Trade Center két ikertornya terrortámadás következtében összeomlott. Alig két héttel ezelőtt Párizs utcáin a Charlie Hebdo francia satirikus hetilap ellen követte el támadást. Mind Amerika, mind Európa számára fekete napként vésődött be ez a két dátum, s újabb negatív hullámot indított el az iszlám valláshoz fűződő kapcsolatukban.

Franciaország a cinizmus és az irónia országa: náluk kultúrává nőtte ki magát a karikatúra, az utóbbi incidens azonban igencsak megosztotta a társadalmat a tekintetben,

hogy hol húzódnak a demokrácia határai.

A szólásszabadság alapvető emberi jog, csakúgy, mint a különböző hitvallások gyakorlásának joga. Ez esetben két kérdés merül fel – amelyek közül nem az a jelentősebb, hogy a terrortámadás elfogadható-e bármilyen körülmények között is, mert arra a válasz egyértelműen nem. A történetek joggal háborítják fel az embereket, hisz szinte szabályos kivégzéssel egyenértékűek. A terrorizmus megnyilvánulása semmilyen esetben sem nyújthat megoldást a problémákra, még vallási jellegűekre sem. A terrorizmusnak mindenki számára elítélendőnek kell lennie.

A fontosabb kérdés a konfliktust kiváltó cselekmény mögött keresendő: megengedhető-e sajtószabadság címszó alatt, hogy bárki is más emberek, kultúrák, nemzetek értékrendjét és érzelmeit durván megsértse? A sajtó- és szólássza-

badság lehetővé teszi a gondolatok szabad áramlását és azon vélemények felszínre kerülését, amelyeket korábban elnyomásban részesíthettek. Ennek kis szegmensébe tartoznak a karikatúrák és a kifigurázó sajtó, melyek további, a mindennapokban kényes és határokat feszegető témákról gondolkodtatnak el. A sajtó- és szólásszabadság egyszerűen a meghallgatás iránti vágyból született meg, ám pontosan megfogalmazott definíció hiányában különféle értelmezéseket nyer, melyek gyakran arra engednek következtetni, hogy annak, akkor és oly módon adhatunk hangot, ahogy akarunk.

Ez tévedés: még Franciaországban sincs korlátlan szabadság. A minap is ennek lehettünk tanúi, amikor is egy francia kamaszlányt őrizetbe vettek azért, mert a szóban forgó hetilap egy korábbi számának címlapját újrarájzolta, s ezt a terrorizmus támogatásának jeleként ér-

telmeztek. A saját gondolatait tükrözve tette mindezt, nem számolva a következményekkel. Ezek szerint egyáltalán nem is olyan könnyű megmondani, hol húzódik a szólásszabadság határa.

“Mi vagyunk, mi vagyunk az emberi jogok nemzete, Mi vagyunk, mi vagyunk a tolerancia nemzete, Mi vagyunk, mi vagyunk a felvilágosodás nemzete, Mi vagyunk, mi vagyunk az ellenállás idején” – hangzik el a Fils de France című műben. Európa az ellenállás küszöbén áll egy másik kultúrával szemben, mert kölcsönösen egyik sem érvényesítette a tolerancia elvét, melyet a kultúrában, a vallásban és a hagyományokban fellelhető sokszínűség megkövetel – s mint láthatjuk, amíg nemhogy nem tudjuk, de nem is akarjuk megérteni egymást, addig sem fizikai, sem verbális eszközök nem vezetnek eredményre.

HALKÓ PETRA

Tiszteletet a vallási érzékenységnek!

A párizsi terrorakciók nyomán ismét fellángolt a vita, vajon meddig terjed a szólás-, illetve sajtószabadság, s vannak-e – egyáltalán: lehetnek-e – korlátai? A kérdés az elmúlt években többször is a figyelem homlokterébe került, mégpedig elsősorban a nyugati és az iszlám civilizáció, a két értékrend „ütközése” kapcsán.

A Charlie Hebdo elleni támadásra az elsők között reagált a Sátáni versek írója, Salman Rushdie, aki, elnevezve a szólásszabadság bármiféle korlátozását, síkra szállt a szabadság oszthatatlansága mellett. Megszóltalt ugyanakkor Ferenc pápa is, aki szerint a sajtószabadságnak korlátai vannak, hiába alapvető emberi jog, nem jogosít fel mások vallásának megsértésére.

A szólásszabadság, illetve sajtószabadság alapvető emberi jog, alapvető érték. Az Emberi és Polgári Jogok Nyilatkozata szerint „minden polgár szabadon szólhat, írhat és nyomtathat ki bármit”. De vajon ebbe minden „belefér”? Belefér a gyűlöletbeszéd, a rasszizmus is? Véleményem szerint nem. Ez ugyanis nem más, mint visszaélés a szólásszabadsággal. A szólásszabadságnak igenis lehetnek korlátai, mégpedig a másik ember szabadsága vagy éppen méltósága. Tisztelnünk kell másokat, más kultúrákat, más vallásokat, tisztelnünk kell mások vallási meggyőződését. Természetesen a vallásokon való gúnyolódás ön-

magában még nem rasszizmus, nem gyűlöletbeszéd. Egyénenként változó a toleranciaküszöb, változó az érzékenység mértéke. Egy-egy karikatúra azonban már elérheti, illetve átlépheti ezt a szintet. Megsértheti a másik méltóságát.

A Charlie Hebdo főszerkesztője a pápa szavaira úgy reagált: csak olyan esetekben közöltek bármelyik vallással kapcsolatos karikatúrát, ha az adott vallás beavatkozott a politikába. Indoklása szerint: „[h] a Isten belekeveredik a politikába, a demokrácia veszélybe kerül.” Azonban egy karikatúra esetében nem jó, ha publikálása bármilyen magyarázatra szorul, amely ráadásul aligha változtatja meg azoknak a véleményét, akiknek az érzékenységét a megjelent rajz bántja vagy sérti.

A kérdés még hangsúlyosabban, még sajátosabb megvilágításban vetődik fel a más civilizációhoz, más kultúrkörhöz tartozók vallásával kapcsolatban. Ebben az esetben ugyanis azt is figyelembe kell venni, hogy az egyes civilizációk sajátos „nyelven” beszélnek, saját „szemüvegen” keresztül nézik a világot. Értékrendjük, az általuk vallott értékek hierarchiája eltérő. Ráadásul az iszlám civilizáció esetében nem hagyhatók figyelmen kívül a Nyugattal szembeni évszázados sérelmek, amelyek sajátos kontextust teremtenek az ilyen jellegű karikatúrák értelmezéséhez. A nyugati civilizáció értékrendjében elől áll a szabadság, beleértve ebbe a szólás-, illetve sajtószabadságot is. E társadalmak meghatározó jellegzetessége – Max Weber szavaival – a „világ varázstalanodása”, a szeku-

larizáció, vagyis az állam és az egyház, a vallás és a politika különválása, a vallás visszaszorulása a magán-szférába. Ilyen folyamat az iszlám civilizációban nem ment végbe, épp ezért a vallás sokkal kitüntetettebb helyet foglal el, mint Nyugaton. Az iszlám vallás az iszlám civilizáció legfontosabb kötőeleme.

A vallással kapcsolatos karikatúrák mindemellett az esetek többségében többféleképpen – gyakran akár az eredeti szándékkal ellentétesen is – értelmezhetők, félreérthetők, félremagyarázhatók. Lehet céljuk például csupán a vallási fanatizmus, a hitet felhasználó terrorizmus tollhegyre tűzése, ám mégis tűnhet úgy, mintha magát a vallást gúnyolnák, sértve ezzel sok millió ember érzékenységét. Ilyen volt például a Jyllands Posten talán legnagyobb vihart kavart, Mohamed prófétát bombát ábrázoló turbánnal a fején megjelenítő karikatúrája. Mindennek különösen nagy súlya van olyan időszakban, amikor világszerte felerősödően van a más-sággal szembeni intolerancia, a xenofóbia és az iszlamofóbia, s amikor sokan még az átlagnál is érzékenyebbek a nemzetiségükkel, etnikumukkal, vallásukkal kapcsolatos megnyilvánulásokra. A vallást gúnyoló vagy sértő karikatúrák gyakran provokatív célú közlése – vagy „csak azért is” újraközlése – ráadásul nagy támadási felületet nyújt a fanatikus szélsőségesek számára, ezért hozzájárulhat a radikalizálódáshoz, az erőszakspirál felerősödéséhez.

DR. ROSTOVÁNYI ZSOLT
REKTOR

Idővonal a párizsi vérengzésről

2015. január 7. 11:30

Két fegyveres, muszlim férfi jutott be a Charlie Hebdo sajtóirodájának tetőterületére. Kevesebb mint öt perc alatt tizenegy embert öltek meg.

2015. január 7. 11:35

Miután az irodában befejeződött a lövöldözés, beszálltak egy autóba, de menekülés közben tüzet nyitottak egy rendőrautóra és két biciklis rendőrről. Az egyik rendőrt megsebesítették, majd hidegvérrel kivégezték. Utólag kiderült, hogy a rendőr is muszlim volt.

2015. január 7. 12:00

Menekülés közben karamboloztak, majd átszálltak egy másik járműbe, és továbbhaladtak észak felé. A rendőrség szem elől veszítette őket.

2015. január 7. 18:00

Párizsban körülbelül 35 000 ember gyűlt össze a Place de la République-on, hogy megemlékezzen az elhunytakról. François Hollande francia miniszterelnök nemzeti gyásznapra nyilvánította január 8-át.

2015. január 7. 23:00

Egy 18 éves férfi feladta magát a rendőrségnek. Ő vezethette azt az autót, amellyel a fegyveres elkövetők menekültek. Ekkorra már bejárta a sajtót Said és Chérif Kouachi – a tettesek – fényképe.

2015. január 8. 8:00

Egy rendőrnőt meglöttek Párizsban, aki később belehalt sérüléseibe. Az elkövetőt ekkor még nem tudták kapcsolatba hozni a Charlie Hebdo hetilapnál történt vérengzés merénylőivel.

2015. január 8. 10:30

Párizstól északkeletre, Villers-Cotterêts közelében a Kouachi-testvérek kiraboltak egy benzinkutat. A pénztáros felismerte őket, és jelentette a rendőrségnek.

2015. január 8. 12:00

Délben egész Franciaország elcsendesedett az áldozatok emlékére. A Charlie Hebdo szerkesztősége bejelentette, hogy a történetek ellenére is meg fog jelenni a hetilap január 14-i lapszáma.

A vélemény szabad

A szemléletes sztori szerint egy macskatulajdonos bepepelt mikrójának gyártóját, amiért az eszköz nem megszáritotta, hanem megölte a cicáját. Akármilyen hangzatos a történet, nem több városi legendánál. Tanulsága viszont ettől függetlenül fontos: a vásárlónak nincs mindig igaza. Nem perelhetem be a borotvagyártómat csak azért, mert a penge sebet ejtett arcbőrömön. Az általam használt eszközökért felelősséget kell vállalnom, legyen szó akár tárgyakról, akár az elfogyasztott médiatermékekről.

A Charlie Hebdo egy humorlap. Azért készül, hogy rámutasson a környezetében fellelhető ellentmondásokra, abszurdításra és furcsaságokra. Hogy nevetessen. Ha az olvasó nem tud a vicceken kacagni, mert értékvilága messze áll a magazin által képviselttől, lelke rajta. Egy sajtótermék aligha tud mindenkinek megfelelni: ha nem tetszik, nem kell tudomást venni a lap létezéséről vagy tartalmáról. Az utóbbi hetekben mégis rengetegen minősítették „értékrombolónak”, „öncélúnak” vagy „vallásgyalázónak” a karikatúrákat – és osztották meg őket. Am nem az az igazi blaszfémia, ha a saját értékrendünk szerint bűnnek ítélt képeket terjesztjük? Nem az a valódi öncélúság, ha valamit csak azért

mutogatunk, hogy másokat is a késztöik ellen hergeljük? Mennyiben is nevezhetjük építő jellegűnek ezt a viselkedést?

A valódi provokátorok nem a rajzoló, hanem a karikatúrán háborogók. A hasonló gondolkodásúakat ingerlik, hogy aztán kellő tömeget összegyűjtve nyomást gyakorolhassanak. Am a demokráciában nem megoldás elnémítani azokat a hangokat, amelyekkel nem értünk egyet. A Charlie Hebdo nem gyűlölködik, nem uszít, nem állít valótlanságokat – nem csinál semmi illegálisat. Kétségbe von bizonyos értékeket, értelmezéseket. De nem ezt tesszük mindannyian? A protestantizmus nem azért alakult ki, hogy megkérdőjelezze a katolicizmust? A nyakban hordott kereszt nem kérdőjelezi meg a más teológiai által kinyilatkoztatott abszolút igazságot?

Az, hogy egy megnyilvánulás mennyire sértő, rendkívül szubjektív. Egyeseket irritál, ha „kellemes ünnepeket” kívánunk a „békés karácsonyt” helyett, mások nem adják alább az „áldott karácsonynál”. Ha mások érzékenysége diktálná számunkra, mit mondhatunk, akkor a nyilvánosságból kivesznének az előremutató viták, és csak a felesleges udvariaskodás maradna. A feszültségek ugyanúgy jelen lennének, de nem szócsatákba torkollanának, hanem addig-addig feszülnének, míg ki nem robban az erőszak.

A jelenlegi rendszer helyes, mert mindenkivel szemben toleráns, mindenki számára lehetőséget ad, hogy – törvényi keretek között –

megválassza értékrendjét. A hívők is szabadon önmegvalósíthatnak és a dogmák kritizálói is. Felesleges a Charlie Hebdo megmaradt munkatársait a pragmatizmus és konformizmus jegyében a társadalmi kohézió ellenségének kikiáltani vagy munkájukat értelmetlennek bélyegezni. Hiábavaló megkérdőzni, miért kell nekik ez, hiszen ugyanezt akár kritikusaiktól is megkérdőzhetnénk. Miért kell olyan nagy felhajtást, hisztit csapni, mert egy magánkiadó olyan terméket ad ki, amely egy bizonyos csoport elvárásainak nem felel meg?

Kétségtelen, hogy egy ideális világban aligha létezne a Charlie Hebdo, hiszen az idillen még ők se akarnának gúnyolódni. Am messze állunk ettől a konfliktusmentes utópiától, ezért valakinek engednie kell. Miért ne mi, a transzcendens igazságot hirdető hívők tegyük meg? Jézus azt mondja: „ne szálljatok szembe a gonosszal, hanem annak, aki arcul üt jobb felől, tartsd oda másik arcodat is” (Máté 5:39), és a Korán is hasonló tanácsot: „háritsd vissza (a gonoszságot) egy szebb cselekedettel, és íme az, aki között és közötted ellenségeskedés volt, most már olyan, mint a közeli (igaz) barát” (Korán 34:41).

Ha az összes hívő betartaná szent könyvei utasítását, vagyis a kritikát barátként fogadná, akkor talán még a legcinikusabb gúnyoló szívet is meglágyítaná, bebizonyítva ezzel a tanítás igazságát.

A nyilvános térben nem a kritika számát nem kívánatosnak vagy éppen ízléstelennek; hanem a sértődés, a saját elvárásaink másokra erőltetése. Ne tegyük.

SÜLE ANDRÁS

– Charlie Hebdótól a kóser boltig

2015. január 9. 8:10

A testvérpár kifogyott a benzinből, így egy újabb autót kötött el. Párizs felé menekültek. Útközben tűzharcba keveredtek a rendőrséggel; senki sem sérült meg.

2015. január 9. 10:30

A Kouachi-fivérek egy Dammartin-en-Goële-ben lévő nyomdába menekültek. A rendőrök körbevették az épületet, és lezárták a nyolc kilométerre található Charles De Gaulle nemzetközi repülőtér egy részét is. A merénylőkkel egy tús is volt.

2015. január 9. 13:30

Amedy Coulibaly, a rendőrnő gyilkosa több embert ejtett túsul egy kóser boltban Párizs zsidónegyedében.

2015. január 9. 15:00

Coulibaly felhívta az egyik rokonát, de a telefont félretette, így a rendőrség le tudta hallgatni a boltban folyó eseményeket. Kijelentette, hogy az összes túszt megöli, hogyha a nyomdában lévő Kouachi-fivéreket megtámadják.

2015. január 9. 17:00

Öt óra előtt pár perccel, a Dammartin-en-Goële-i nyomdából dörrenések hallatszódtak. A fivéreket megölték, a túszt sértetlenül megúszták.

2015. január 9. 17:15

A kóser boltnál is lövéseket hallottak. A kommandósok kimenekítették a túsokat, Coulibaly-t megölték.

2015. január 9. 19:00

A francia miniszterelnök bejelentette, hogy négy ember meghalt a boltban történt túszejtés során. Ezzel tizenhétre nőtt a merénylők által meggyilkoltak száma a háromnapos terror végére.

BUJDOSÓ BEÁTA ZITA

pontját, hanem csupán a szerző véleményét tükrözi.

Európa vándorai

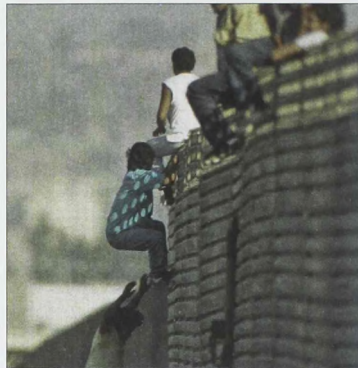
Képzeld el, hogy a Föld összlakossága egy 100 fős településen él. Az aprócska mikrokozmoszban ebből a 100 emberből 57 ázsiai, 21 európai, 14 amerikai és 8 afrikai lenne. A népességet 52 nő és 48 férfi, 30 fehér, és 70 nem-fehér, 30 keresztény és 70 nem-keresztény alkotná.

Most vizsgáljuk meg a kérdést az igazi adatokkal is: 2010-ben 214 millió ember élt a szülőhazáján kívül – ez nagyjából a Föld lakosságának 3%-át jelentette –, míg 2013-ban már közel 232 millióan. Nézzünk egy kicsit a számok mögé: napjaink Európájában, pontosabban az Európai Unió államaiban mintegy 33 millió „idegen” él, egyharmaduk valamely tagországból származik. Az európaiak szemében – az Eurobarométer 2012-es felmérése alapján – az EU második legfontosabbnak ítélt értéke a mobilitás, melyet egyedül az európai béke fenntartásának képessége előz meg. Az

EU fennállásának utóbbi harminc évében a polgárok nagyjából 2%-a élt és dolgozott másik tagállamban. A 33 millió bevándorló kétharmada – nagyjából 21 millió fő – érkezett harmadik országból. Mára az Európai Unió az egyik legvonzóbb célállomás a bevándorlók számára; a fogadó országokba egyrészt Kelet-Közép-Európából, másrészt Észak-Afrikából és a Közel-Keletről – azaz a volt gyarmatokról – érkeznek az emberek. Az előrejelzések szerint, ha ez a tendencia hasonló ütemben folytatódik, 2020-ra Nyugat-Európa bizonyos városaiban, mint például Amszterdamban vagy Marseille-ben a külföldiek aránya meghaladhatja az 50%-ot. A három legnagyobb befogadó országban, így Nagy-Britanniában, Németországban és Franciaországban a tizenhat év alatti korcsoportban – az „öslakosokkal” szemben – rövidesen többségbe kerülhetnek a muszlim fiatalok.

A különböző kultúrák és vallások találkozása kompromisszumokat kíván, ugyanakkor nem ritkák a konfliktusok a társadalmi többség és a kisebbségek, illetve a generá-

ciók között. Franciaországban 2010-ben betiltották az egész testet fedő öltözeteket – mivel a szekuláris állammal összeegyeztethetetlennek tartják –, majd 2011-ben Hollandiában is, ám a szabályozást 2012-ben módosították. Svájcban 2009-ben minaretépítési tilalom lépett életbe.

Németországban is sok a panasz a mecsetek miatt, és nemcsak azért, mert az iszlám építészeti stílus markánsan elüt az európai városképtől, hanem mert németek sokasága ébred nap mint nap a müezzín imára hívó hangjára.

A XXI. században egyre megszokottabbá válik az etnikai, vallási és kulturális sokszínűség, viszont az együttéléshez türelemre és tole-

ranciára van szükség. Az emberek azonban általában bizalmatlanok az ismeretlennel szemben. Ez természetes, ugyanakkor hátrányos is lehet, ha ahelyett, hogy megismernék, milyen is a másik valójában, inkább előítéletekre és sztereotípiákra hagyatkozunk, és így – legtöbbször – kölcsönösen a rosszat feltételezzük egymásról. Ez pedig táptalajt jelenthet az idegenellenesség és a xenofóbia fokozódásának. Az elmúlt években láthatóvá vált, hogy a multikulturalizmus eszméje haldoklik, a kisebbségek társadalmi integrációja sikertelen. A gombamód szaporodó bevándorlásellenes szélsőjobboldali pártok tovább szítják a társadalmi feszültséget, a provokatív retorika pedig mindinkább bizalmatlanságot, kirekesztést és szegregációt eredményez, noha ennek éppen ellenkezőjére, az egység és összetartozás megteremtésére volna szüksége egy társadalomnak. A sokszínűség egy ország éke lehet, Európának a gazdasági fejlődéshez pedig továbbra is szüksége lesz a bevándorlók munkaerejére is, így elengedhetetlen lenne az együttélés egy fenntarthatóbb modelljének kialakítása.

SZALAI RÉKA

Charlie vagy nem Charlie: ez itt a kérdés

Sajtószemle

A Charlie Hebdo szerkesztősége elleni merénylet és az azt követő események január 7-e óta alapvetően meghatározzák a nemzetközi közbeszédet. A szatirikus lap újságíróival vállalt szolidaritás mértékéről az első naptól kezdve heves viták folynak a világsajtóban. A globális méretet öltő disputa első állomása a Stylist magazin francia munkatársa, Joachim Roncin által kitalált „Je suis Charlie”-szlogen víruszerű terjedése volt a közösségi médiában. Azóta széles skálán mozgó álláspontok sokaságát ismerhettük meg arra vonatkozóan, hogy meddig terjeszthetőek ki a szólásszabadság keretei, illetve mennyire evidens azonosulni a francia lap által képviselt értékrenddel.

Az arab és izraeli sajtó egyaránt közösséget vállalt az áldozatokkal, jóllehet, közel sem azonos okokból. A Jediót Ahronót című tel-avivi újság szerint az események eleve kívül esnek a szólásszabadság kérdéskörén, és valójában az iszlám szélsőséges és a nyugati demokráciák közti civilizációs összecsapásról van szó. Ezzel szemben a marokkói Libération azon a véleménye van, hogy a Charlie Hebdo karikatúristái a szabad sajtóért haltak meg. Más arab sajtóorgánumok – többek között algériai, tunéziai és katari lapok – egységesen a terroristák fegyverének kétélűségét emelik ki: a mérsékelt muzulmánok radikalizálásával Európában nemcsak a szabad véleménynyilvánítás, hanem maga az iszlám kerül vészhelyzetbe.

Magát a vitát is abszurdnak tartja Padraig Reidy szabadúszó újságíró, akinek az írásait rendszeresen közli a Telegraph, a Guardian, az Index On Censorship vagy a New Humanist. Szerinte a dzsihadisták hivatászerűen gyilkolnak, és ürügyként szolgált szá-

mukra a francia újságírók tevékenysége, hogy tetteik legitimitást nyerhessenek. Kiemeli azt is, hogy nem szabad teret engedni az olyan gondolatoknak, amelyek szerint a terroristák cselekedetei bármilyen szemszögből nézve jogszerűek vagy indokoltak.

Jól érzékelteti a kérdés komplexitását az, hogy a New York Times berkein belül sincs egységes állásfoglalás a témában. A lap vezető szerkesztője, Dean Baquet hosszas hezitálás után úgy döntött, hogy a CNN-hez hasonlóan ők sem közlik a merényletet kiváltó karikatúrákat, mivel azok kívül esnek a tisztesség határain, és visszaélnék a szólásszabadság jogával. Ugyanakkor jelezte, hogy bár az öncenzúra formálisan a magazin álláspontját közvetíti, a döntést önállóan hozta meg. Emellett a véleménycikkek írói között sincs konszenzus. Ross Douthat úgy gondolja, a Charlie Hebdo munkásságát jellemző blaszfémia legitim és szükséges, mert egy szabad társadalom javát szolgálja. A kritikusok által egyik leggyakrabban hivatkozott cikket

viszont éppen Douthat kollégája, David Brooks írta, aki elhatárolta magát a Je suis Charlie-kampánytól, és arra hívta fel a figyelmet, hogy a francia újságírók egy perspektívaváltásra képtelen, önmagán nevetni nem tudó rétegnek próbáltak mindenáron tükröt tartani.

A hazai sajtó sem képez kivételt a megosztottság alól. Az Index határozottan kiállt az amerikai médiumok által gyakorolt öncenzúra ellen, mivel abban az iszlám terror győzelmét látja. A Heti Válasz újságírója, Szőnyi Szilárd azonban „minden tisztességes polgár számára viszolyogtatónak” titulálta a Charlie Hebdo karikatúráit.

Akár egyik, akár másik oldal nézeteit érzi valaki sajátjának, a sajtó megosztottságából kirajzolódó pillanatnyi kép alapján az bizonyosnak látszik, hogy a lényegéből fakadóan sokszínű és fragmentált nyugati társadalmakon belüli törésvonalakat kevés politikai esemény tudta volna ennél gyorsabban és hatásosabban tovább mélyíteni.

BOGATIN BENCE

Írja meg a véleményét a kozgazdasz@bcehok.hu

A terror múltja

A terrorizmus ma már mindenki számára jól ismert kifejezés, hiszen az ezredforduló óta több nagyszabású merénylet is történt a világ különböző pontjain. Fogalomként már évszázadok óta jelen van: az első feljegyzés a 11. századból származik. A történelem korábbi időszakában terrorizmus alatt azt értették, amikor egy politikai párt a terror eszközeivel, azaz megfélemlítéssel, erőszakos módszerekkel kívánta elérni a céljait. Gondoljunk csak a jakobinus diktatúrára, ahol egy év alatt negyvenezer embert végeztek ki guillotine által, köztük a királyt is.

Manapság viszont a terrorizmus fogalma azt takarja, amikor egy társadalmi csoport politikai, ideológiai vagy vallási érdekeit erőszakkal, legtöbb esetben merénylettekkel próbálja megvalósítani. Ezt nevezzük modern terrorizmusnak, mely százötven éve bukkant fel elő-

ször. Habár az egész világon jelen van, mégis az Egyesült Államok területén történt a legtöbb terrorcselekmény – gondolok itt a Kennedy testvérek meggyilkolására, az eltérített repülőgépekre, a World Trade Center, a Pentagon és a Capitolium elleni támadásra, valamint a 2013-as bostoni maratonton történt merényletre.

Sokakban felmerül a kérdés, hogy vajon mi áll egy-egy ilyen cselekedet hátterében. Az alapvető emberi jogok és méltóság megsértése; vallási és faji alapú megkülönböztetés; kirekesztettség; gazdasági célú háborúk – mind kiváltó okai lehetnek egy merényletnek. Igaz, erre a kérdésre kevés esetben kapunk reális választ, hiszen legtöbbször ártatlan emberek halnak meg – és ha meg is látjuk az összefüggést, ez sosem fogja az elkövető tetteit igazolni. Mint ahogy az is kevés embernek nyújtott vigaszt vagy megnyugvást, hogy 2011 májusában elfogták, és megölték Oszama bin Laden.

Kevesen tudják, hogy bin Laden a szeptember 11-i merénylet előtt is több olyan robbantás értelmi szerzője volt, amelyet amerikai célpontokkal szemben követtek el. 1998-ban hirdetett szent háborút

az Egyesült Államok ellen, ők pedig ötmillió dolláros vérdíjat tűztek ki a fejére, amely 2001. szeptember 11. után huszonötmillióra nőtt. Halálának hírére nemcsak az USA, hanem az összes többi ország is boldogan fogadta. Ezek után azonban paradox módon azonnal felmerült a kérdés: vajon csökkent a fenyegetettség vagy éppenséggel nőtt? A legtöbb ország miniszterelnöke készséget rendelt el arra az esetre, hogy meg tudják előzni a bajt, ha a felbőszült al-Kaida-tagok bosszút próbálnának állni.

Nemcsak a tengerentúlon, hanem Európában is több jelentős pusztítást végző merényletet hajtottak végre. Madridban, a reggeli csúcspanban csupán négy perc alatt tíz bombát robbantottak fel az Atocha pályaudvaron 191 ember halálát okozva ezzel 2004 márciusában. Ezt követte a 2005. július 7-i londoni

bombázás, amely 7/7 néven is ismert. Reggel 8 óra tájékán több bomba robbant az angol főváros metróhálózatának szerelvényeiben, majd később egy emeletes buszon a Tavistock téren. A merényletben több mint ötvenen meghaltak. Mindkét esetet az al-Kaida vállalta magára. Nemcsak szervezetekhez, hanem hétköznapi személyekhez is köthető terrorista cselekedet: a moszkvai Domogyedovo repülőtéren egy öngyilkos merénylő robbantotta fel magát 2011 januárjában – a támadásban harmincöt ember vesztette életét.

Sokáig lehetne taglalni a fent említett eseményeket, az azonban biztos, hogy a színtiszta igazságot sosem fogjuk megtudni – ahogyan azt sem, hogy pontosan ki és mi állt a különböző vérengzések hátterében.

BUJDOSÓ BEÁTA ZITA

(Kába-)kőbe vésett szavak?

A köztudatban élő – gyakran téves, pontatlan, azonban mélyen gyökerező – alapfeltevéseken nehéz változtatni. Gyakran előfordul például, hogy egymás szinonimájaként használják az arab és a muszlim kifejezéseket, pedig a legnépesebb muszlim többségű ország nem is a Közel-Keleten található, hanem Délkelet-Ázsiában; nevesül: Indonézia.

Számos tévhit övezi az iszlámot is, mely amellet, hogy a legnépesebb etnikum – a kereszténység után –, a második legnagyobb világvallás: jelenleg mintegy másfélmilliárd hívőt számlál. 15–25 millió főre tehető az Európában élő muszlimok száma, ahol a közelmúltban

– a második világháború óta példátlan mértékben – nőtt a bevándorlásellenesség. Sok esetben okoznak konfliktusokat a keresztény és az iszlám kultúrkör és értékrend eltérései. Valóban ekkora a szakadék?

A klasszikus iszlám toleráns és nem erőszakos; a béke vallásaként is szokták emlegetni, mivel elnevezése a szalám szóból ered, amely arabul békét jelent. Nem szabad azonban egyenlőségjelet tenni a fundamentalizmus és a békés muszlimok milliói közé, mivel a vallás nem azonos az iszlámizmus ideológiájával, illetve azon cselekedetekkel sem, amelyeket erre hivatkozva követnek el szélsőséges csoportok, dzsihádisták.

Gyakori, hogy a dzsihádot – tévesen – „szent háborúnak” nevezik, pedig a kifejezés eredeti jelentése erőfeszítés, törekvés, küzdelem Allah útján, azaz a próféta követése.

Dr. Rostoványi Zsolt Közel-Kelet szakértő, a BCE rektora megfogalmazásában: „A muszlim vallástudósok megkülönböztetik a nagyobb dzsihádot és a kisebb dzsihádot egymástól: előbbi az emberben magában rejlő rossz tulajdonságok leküzdése, míg utóbbi a külső rossznak a leküzdése. Ez jelentheti a külső ellenséget is, a külső ellenséggel folytatott harcot, elsősorban akkor, hogyha az megtámadja a muszlimokat. Tehát nem támadó, hanem védekező. Ami most történt Párizsban, az teljes mértékben ellentétes a mainstream iszlámmal.

A modern világban a dzsihádot különböző politikai-ideológiai célok érdekében használják fel. A dzsihadista kifejezés a szélsőséges iszlámista szervezetekre és személyekre, valamint a globalizált iszlámizmusra utal. Ezek kifejezetten olyan értelemben is használják a dzsihádot, mint a Nyugat elleni harcra való felszólítás. Ilyen például az al-Kaida és az Iszlám Állam.” Egyes becslések

szerint jelenleg körülbelül három-ezer európai – főként francia és brit – állampolgárságú személy harcol Irak és Szíria területén. Nagyjából ezernégyszázra tehető azoknak a száma Franciaországban, akik dzsihadista hálózatokkal állnak kapcsolatban, míg 2012-ben csupán harminc főt tartottak számon.

Az ilyen jellegű radikalizmusnak egyre több – európai – követője van, az Iszlám Állam pedig önkénteseinek ezreit töborozza a fejlett világból. Ezek a harcosok módszeres kiképzésben részesülnek és megtapasztalják a harc tér brutalitását. Egyre gyakrabban hallani meghiúsított merényletekről, illetve a közelmúltbeli események (Brüsszel, Párizs) arra engednek következtetni, hogy a dzsihadisták hazatérése – ahogyan az afganisztáni háború után a volt mudzsahedinek szétszóródta a világban – olyan biztonsági kockázat, amely közös intézkedéseket kiált.

SZALAI RÉKA

Azok a környezetszennyező napelemek...

Az idei év számos meglepetése közül is kiemelkedik a napelemek utáni környezetvédelmi termékdíj. Kilogrammonként 114 Ft-ot kell majd fizetni az eszköz tulajdonosainak, ugyanis ez immár a „jelentős szennyezést okozó termék- és anyagáramok” kategóriába tartozik. Megdöbbentő a tény, hogy egy napkollektort a környezetre nézve kétszer olyan károsnak ítélnék, mint a savat és mérgező nehézfémeket tartalmazó akkumulátorokat.

A napelemről azonban nem árt tudni, hogy valójában a leginkább környezetkímélő energiatermelési eszközök. Akár 35–40 évig is használhatóak, és teljes egészében újrahasznosíthatóak. Azáltal, hogy a Nap energiájából merítenek erőt, kiváltják a hagyományos fosszilis és atomáramot – ami viszont jócskán szennyezi a levegőt –, ezáltal

csökkentve a kibocsátott szén-dioxid-mennyiséget.

Az EU legmagasabb áfakulcsát vetették ki a napkollektorokra, ami nagy eséllyel a külföldi vállalkozókat hozza majd előnybe, tekintve, hogy a termékdíj csupán a forgalomba hozóra érvényes. Az adó eredeti célja, hogy hozzájáruljon a környezetszennyezés megelőzéséhez, illetve csökkentéséhez, valamint a természeti erőforrásokkal való ta-

karékos gazdálkodásra irányuló tevékenységek ösztönzéséhez.

Az intézkedések ezzel nem érnek véget, ugyanis az otthoni napelemberuházások esetén kötelező lesz az úgynevezett távműködtetésű tűzvédelmi főkapcsoló beépítése, ami arra szolgál, hogy tűz esetén a napelemt is leválassa az épület elektromos hálózatáról, megakadályozva, hogy a tűzoltók a napáram miatt szenvedjenek áramütést. Ez

az eszköz csupán Németországban kötelező.

A paradox helyzetet csak fokozza, hogy Magyarországon kiemelkedően alacsony a napenergiával termelt energia aránya az EU többi országához képest. A mintegy négy-millió magyar háztartás elenyésző hányada, legfeljebb 15–20 ezer lakóegység rendelkezik napelemmel. Tekintve, hogy az új intézkedésnek köszönhetően négyszázezer forinttal lesz drágább az eszköz beüzemelése, a vásárlók számának növekedése igencsak valószínűtlen.

A környezetvédelmi adó egy környezetkímélő eszközre talán a kormány eddigi legabszurdabb ötlete. A hozzáértők is értetlenül állnak az ügy előtt, hiszen hasonló intézkedést eddig sehol nem vezettek be, sőt, általában a Nap energiájával környezeti kibocsátás nélkül áramot termelő panelek felszerelését mindenütt adókedvezményekkel és támogatásokkal ösztönzik, ami régebben nálunk is természetes volt.

RUBIN ESZTER

Fogadom, hogy nem fogadkozom

Már benne járunk a februárban, ami azt jelenti, hogy a január 1-jén megtett fogadalmak már több mint egy hónaposak – szerencsés esetben. Merthogy a nemrég még mindenre elszánt, magukat a saját világuk bizonyos értelmű és mértékű megváltására elhatározott emberek táborára valószínűleg igencsak megcsappant. A célok sokfélék lehetnek: tanulmányok, karrier, kapcsolatok, egészség... E cikk az utóbbin belül a fogyókúra és a fogadalmak súrlódásoktól, konfliktusoktól nem mentes viszonyára vet egy pillantást.

Noha elismerem a fogadalomtétel szimbolikus jelentését-jelentőségét, jómagam inkább tartom e szokást divatnak, s ezért nem hiszek a „váráserejében” több okból kifolyólag sem. Egyrészt az újév előtti-utáni percekben (a szilveszteri pezsgő mámorában) könnyen szöhetünk

átgondolatlanul nagyra törő terveket az előttünk álló 365 napra, aminek során irreálisan magasra is kerülhet az a bizonyos megugrandó lév.

Másrészt a természet ajándékaént kaptunk egy sor, sokszor nem tudatosuló nehézséget: fontosabb a jelenbeli jólét a jövőnél – utóbbi bizonytalanságából fakadóan; a ránk vonatkozó negatív valószínűségeket hajlamosak vagyunk alábecsülni; s (amit én csak „mások-efektusnak” hívok) magunkat általában úgymond szabály alóli kivételeknek tartjuk. Továbbá, mivel

saját kárán, hibáiból tanul igazán az ember, ezért sok esetben csak akkor kapunk észbe, ha valami komolyabb történik velünk. Harmadrészt pedig nem léteznek a „változtatni tilos január 2-től december 31-ig” tábla – ergo felesleges (de persze könnyebb) megvárni az újév első napját.

Tehát az önbecsapás több csatornán is működik, viszont van ellenszer, amely magunkban keresendő. A fogyókúra esetében sokan esnek abba a hibába, hogy a mozgásra és/vagy a táplálkozásra koncentrálnak, megfelelkezve az egyenlet har-

madik változójáról, amely legalább ugyanolyan fontos: a mentális rá-, illetve felkészültségről – mert az esetek többségére igaz, hogy (ha teljesen nem is, de részben) fejben dől el. Ez különösen fontos annak fényében, hogy a mai (hedonista) fogyasztói társadalom embere türelmetlen, és az eredményeket minél hamarabb szeretné látni. Márpedig az új test nem érkezik meg rendelésre azonnal, s pláne nem erőfeszítés nélkül, ugyanis a változás mértéke, üteme számos tényező (pl. súlyfelesleg nagysága, edzési szint, korábban üzött mozgásformák fajtája és mennyisége stb.) függvénye.

Így tehát azt mondanám, hogy szánjunk elég időt az elhatározásra. Éreljük magunkban a gondolatot, hogy elköteleződhessünk, tervezük meg körültekintően és reálisan az odavezető lépéseket, s az így kirajzolódó utat mindvégig szem előtt tartva a szék egyensúlyát biztosító három lábat: mozgás, táplálkozás, mentalitás. Közben pedig legyünk türelemmel, hiszen az rózsát (ez esetben új alakot, fittséget, egészséget) terem, valamint fogadalmunk ne újévi, hanem örökös legyen. Így remélhetőleg nem leszünk notórius fogadkozók.

BÁRTFAI ESZTER

Megújuló Budapest

Volt egyszer egy királyi palota

1945 januárjában lezárult a Budavári Palota történeti fejlődésének második szakasza. A 18. század elején, a Zsigmond- és Mátyás-féle gótikus-reneszánsz vár romjaira épült fel az első barokk palota, melyet a következő uralkodók folyamatosan bővítettek, ám a kiegyezés körüli nagyszabású eseményekhez már ezek ellenére is szűknek bizonyult. A koronázás után, annak tanulságait levonva született döntés a palota nagyarányú átépítéséről, elsőként Ybl Miklós vezetésével, aki terveiben túllépett a Várhegyen, és kiterjesztette az épületet a Krisztinaváros felé.

ta – folytatta az Ybl által megkezdett építkezést, emellett azonban a palota homlokzatát – és ezzel az alapterületét is – a Dunával párhuzamosan megduplázta. A létrejövő új, neobarokk szárnyakban kaptak helyet a reprezentációs helyiségek, mint például a fantasztikus Nagy táncterem és az ahhoz kapcsolódó Buffet galéria, mely a rendezvények kiszolgálását biztosította. Emellett kialakított egy, a keleti szárnyakon végighúzódnó, egyben nyitható, nagyszabású teremsort, amely a maga több száz méterével a második leghosszabbnak számított Európában. A belsőt, Ferenc József kifejezett óhajának megfelelően, a magyar kézmű- és bútortárgy remekeivel dekorálták, a korabeli magyar szaktudás egyfajta szemléjeként. A több mint ezer, pazarul díszített helyiség hihetetlen gazdagságáról jól árulkodnak a nagy számban fennmaradt fotók, leírás-

sok, valamint azok a beszámolók, melyek szerint a németek és a szovjetek is hosszú napokon keresztül hordták el teherautókkal a megmaradt kincseket, melyekre az utolsó csapást végül a „helyreállítás” mérte.

Hauszmann tervezői zsenialitása abban is megmutatkozott, hogy a hosszúra nyúlt dunai homlokzatot a tetőidomok ritmikus váltakozásával képes volt egy egységbe szervezni. A belsők elpusztulása mellett ezen elemek háború utáni – szocreál és modernista szemléletű helyreállításakor történő – megszüntetése jelentette a legnagyobb esztétikai csapást az épület számára.

A palota mellett Hauszmann nagy figyelmet fordított a környezetre, vagyis a kertek, illetve a kiszolgáló épületek kialakítására is. Átépitette a már korábban meglévő, hatalmas Istállópalotát, mely a

Szent György tértől egészen a Mátyás-kútig alkotott – ma is hiányzó – térfalat. Megépítette a Főőrségi laktanya ékszerdobozszerű „kis” épületét – jelenleg a rekonstruált középkori szárazárók áll a helyén. Mindezek mellett tervei alapján elkészült a Csikós-udvarban a lovarda épülete, Thék Endre különleges fa tetőszerkezetével. Napjainkban nagyjából ezen a helyen készült el – nemrégiben – a sokáig befejezetlenül álló mélygarázs.

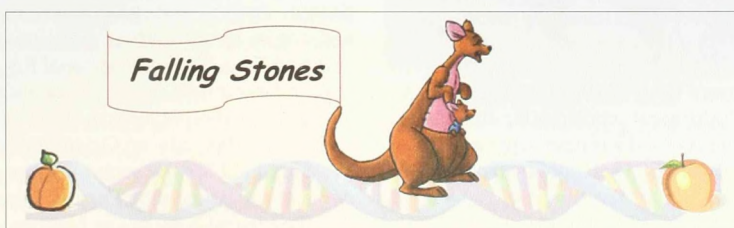
Bár egyik létesítmény sem szenvedett helyreállíthatatlan károkat (a palota hatvan, míg pl. a lovarda „csak” 40%-os mértékben sérült), többségük a háború utáni ideológiai alapú tisztogatásnak esett áldozatul. Az európai hírű angolkert nagy részét is elpusztították a – sokszor hiteltelen – középkori falrekonstrukciók kialakításakor, helyén ma egy jellegtelen közpark található. Ezzel létrejött a mindenki által ismert, leegyszerűsített, sok részletében igénytelen és méltatlan épületegyüttes, amelynek azonban – ezt egy jövőbeni helyreállításakor nem szabad elfelejteni – vannak jól sikerült részei is.

Ezért jó hír a kormány által meghirdetett átfogó felújítás, ezzel és a Múzeumi negyeddal együtt valószínűleg az évszázad városfejlesztési és műemlék-helyreállítási programja valósul meg. Ennek első kézzelfogható eleme a hírek szerint részben már idén – a mélygarázs tetejére – visszaépülő lovarda lérsz, mely jó próba és egyben alap lehet a további reménybeli rekonstrukciókhoz.

HORVÁTH MÁTÉ

Ugráló gén a gyümölcsfákban?

A csonthéjas gyümölcsfák többsége önmeddő, vagyis a termés kialakulásához egy genetikailag eltérő fa pollenje szükséges. A jelenséget két gén határozza meg: egyik a pollenben, a másik a bibe szöveteiben működik. Ismert azonban néhány öntermékenyülő fajta is, ahol az egyik vagy mindkét gén működésképtelen. Az öntermékenyülő fajták nagyobb termésbiztonságuk miatt értékesek, így a tulajdonság genetikai hátterét intenzíven kutatják. A BCE Genetika és Növénynevelés Tanészék munkatársai igazolták, hogy a kajszi öntermékenyülését kialakító változás több ezer évvel ezelőtt következhetett be. Kiderült, hogy egy ún. transzpozon, „ugráló gén”

rontotta el az önmeddőség génjét. A transzpozon mint afféle molekuláris kenguru, képes kiugrani a DNS-molekulából, és új helyre beékelődni. Ha azon a helyen, ahová beékelődik, egy másik fontos gén található, tönkreteszi azt. Sok emberi betegség (pl. tüdőrák, vérzékenység, skizofrénia) hátterében is állhatnak ugráló gének, de számos növényi

tulajdonság (pl. a megnyúlt termésű paradicsom) is így alakul ki. Az emberi örökítőanyag közel 45%-a ugráló génekből áll, igaz, ezek nagy része mára elveszítette aktivitását. Egy működő transzpozon azonban ma is genetikai változások forrása lehet. Nemrég sikerült olyan öntermékenyülő kajszi találni, amely az említett transzpozonból két

példányt hordoz. Mivel mindössze három fa esetében volt kimutatható ez a változat, valószínű, hogy a közelmúltban jött létre, és a transzpozon még ma is működőképes. Egyetemünk kutatói a transzpozonnak a Falling Stones (FaSt) nevet adták, ami egyrészt utal arra, hogy csak a csonthéjas gyümölcsökre (angolul: stone fruits) jellemző, és hogy kólavinaszerű gyorsasággal terjedt el e fajok kromoszómáin. Ráadásul rimel az angol rolling stone (csavargó) kifejezésre, ami jól tükrözi a transzpozon viselkedésének lényegét. A kutatási eredmények alapján olyan vizsgálati módszerek is kidolgozhatók, amelyek jelentős idő- és költségmegtakarítást eredményezhetnek a nemesítési programokban.

HALÁSZ JÚLIA

What is the proper response to the attack on Charlie Hebdo?

The 7th of January 2015 was the day of France's worst terror attack in decades. The news that two gunmen attacked the office of the satirical newspaper, Charlie Hebdo, killing 12 people, has sped around the world like wildfire.

Leaders across Europe are trying to figure out the correct response to an attack like this. Some politicians are suggesting a new kind of Internet censorship and surveillance, which in practice would harm civil rights, yet do little to protect the population. Ministers from the European Union, including Britain, France and Germany, have issued a statement calling on Internet service providers to identify and take down online content "that aims to incite hatred and terror". Moreover, they want the EU to start monitoring and storing information on the itineraries of air travelers. Prime Minister David Cameron would seek to ban encrypted messaging services unless Britain's intelligence agencies were given access to these communications. In a speech earlier he said that companies like What-

sApp and Snapchat should create backdoors in their software, allowing intelligence services to monitor conversations between users. If the companies refused to cooperate, they would not be allowed to operate in Britain. Furthermore, the French Parliament passed a law in September that allows authorities to temporarily seize passports and ID cards from citizens who seem intent on joining foreign terrorist organizations.

In Hungary, Prime Minister Viktor Orban stated on national TV that the EU should restrict access to migrants:

"While I am PM, Hungary will definitely not become an immigration destination. We don't want to see significantly sized minorities with different cultural characteristics and backgrounds among us. We want to keep Hungary, as Hungary"

Statistics mirror this policy. In the 2014 World Press index published by French NGO Reporters Without Borders, Hungary ranked at 64.

Pope Francis has suggested the murdered Charlie Hebdo cartoonists were "provocateurs" who should have expected a violent reprisal. He added that there are limits to freedom of expression when it comes to insulting someone's faith. The Vatican and four prominent imams made a joint declaration that denounced the attacks but also urged the media to treat religions with respect.

Francis insisted that it was an "aberration" to kill in the name of God and said religion can never be justification for violence.

And how has the Arab world responded to the Charlie Hebdo attack? Leading caricaturists in the Middle East have condemned the Paris killings, however the magazine's publication of another image of the prophet Muhammad has been criticized in several countries where the murders were denounced. In Morocco, Algeria, Tunisia and Turkey, the latest issue of the magazine has been banned. Arab leaders have also responded to the terrorist attack. Mahmoud

Abbas, the Palestinian president, has been shown laying a wreath on the graves of the Charlie Hebdo victims, but ignoring the unknown martyrs of last summer's Gaza war. The social networks also had their share of reactions to the attack. Rupert Murdoch posted on Twitter that "Maybe most Moslems (are) peaceful, but until they recognize and destroy their growing jihadist cancer they must be held responsible." J.K. Rowling, author of the successful Harry Potter series responded to Murdoch's comment:

"I was born Christian. If that makes Rupert Murdoch my responsibility, I'll auto-excommunicate. <http://ow.ly/H7Eps>".

Murdoch has not responded, however he tweeted in remembrance of a Muslim hero and victim:

"Extraordinary scenes in Paris today, but do not forget the heroic sacrifice of Ahmed Merabet, Muslim police officer whose funeral was today."

This terror attack is to be condemned, there is no question, but the responses are less united; they vary according to peoples' beliefs, policies, or nationality.

KRISZTIAN TOTH

An international semester

The examination period is almost over, and a brand new semester is beginning at Corvinus, with all its challenges and surprises. Although we are all happy that the exams are finally over, the most excited students right now – without a doubt – are the foreign students who will be joining our university for the spring semester of this year.

more than 20 different countries in 4 different continents. Brazil has the highest number - we await the arrival of 51 students from there, while Germany is in close second place, with 48 participants. The third country is a European one, yet again; France with 28 students, followed by Italy and Belgium. Though most of the home countries of our exchange students are European, we will also have the opportunity to meet people from exotic and distant places, such as Indonesia, Cameroon and the Democratic Republic of Congo.

At the moment they are still in their home countries, emotionally preparing themselves for their journey, waiting for the day when their adventures will begin. This semester we can proudly say that over 200 students have chosen us, from

As for us, the members of the Students' Union, we will do our very best to help these students in any way we can to make the integration process easier, and give answers and advice for all of their questions and problems. The International Relations Committee of the Students' Union is at their disposal. To this end, on 26th January an Orientation Day was held for the exchange students at the university. During this day they learnt how to use Neptun, our information system, and got all the basic information they will require for a successful semester here. We also told them where and who they can turn to if they have any difficulties. There's something else to help them during the first few weeks that could easily become their all-purpose guide: the Corvinus Offline. This is a small maga-

zine that provides a wide range of useful information about important things for exchange and foreign students; starting with where to go to for lunch close to the university. It contains more serious academic issues, such as our Bachelor programmes and libraries. It's also a little like a tourist guide; students can get to know Hungarian cuisine and traditions, our most popular ruin-pubs, the Turkish baths and the famous Budapest night life.

We seem to be facing an even more international semester than before here at Corvinus. I think I can speak for all of us at the International Relations Committee when I wish our international students a wonderful time here. We hope that in June they will go home saying what all exchange students should at the end of their studies abroad: this was the best semester ever!

MARIANN TAKACS

Fall of the Swiss currency ceiling

This January has seen one of the biggest currency fluctuations in a long time, courtesy of the Swiss National Bank (SNB) abandoning their currency ceiling. Exchange rates soared as much as 30% in a matter of days. Switzerland is known as a prosperous country, a modern market economy, not to mention its favourable interest rates. Let us jump back to 2008, when Central Europeans, still licking their wounds after the financial crisis, flocked to the Swiss banks, who offered far better interest rates on their mortgages compared to what their home countries were financially capable of. This resulted in several countries having over 80% of their foreign currency mortgages in Swiss francs - a dangerously high debt. These countries now feel the blow of the SNB's actions. The two European countries most injured in the aftermath of this change were Hungary and Poland.

Hungary's money supply was largely indebted to Swiss banks. Since 2004 the mortgage debt has amounted to €10 billion. Our Prime Minister, Viktor Orbán launched the idea of a protection program last November, according to which our banks would be able to convert foreign currency loans to forints at a fixed exchange rate. These exchanges are scheduled to start in February. A change forced upon us, suddenly seems like a lifesaver; it appears we will not drown in our immense mortgages after all. In Hungary 86% of the foreign currency mortgages were in Swiss francs,

a crushing ratio. Our banks have been saved from losing a lot of money - a well-timed fluke indeed. Poland is also being hit hard. It was unlucky to the extent that they still had a large number of mortgages in Swiss francs, with no plans for protection. So now the country has an expected repayment weighed down by an extra 17%. Understandably there is a fear of public anger, as their currency was also weakened by a staggering 40%, a depreciation not seen anywhere in decades. Most Polish home loans (37%) were in francs, but economists say that the depreciation will not affect total

capital greatly, and there is no systematic risk either. However banks are negatively affected and shares in Polish companies are falling. The careful handling of this situation is also important from an entirely different perspective. The general and parliamentary elections in Poland will be held in nine months, making this situation a potential political issue during campaigning. Some politicians may very well seek to push through a proposal similar to that of Hungary's before October, using the anger of voters at the rising repayments. Though the matter is not yet on the table, it will certainly be on the agenda in the upcoming weeks and months.

While some speculators rashly predicted the possibility of the euro strengthening against the franc sometime this year, the SNB has abandoned its policy of restraining the franc, causing a whirlwind in the financial market. Exchange rates jumped to never before seen ratios, throwing the stock market into chaos. A previous agreement, made about three years ago, stated that the EUR/CHF rate could not swing above a certain limit, a maximum. The stability of the Swiss franc was assured, but who knows what the outcome of this new policy will be?

JULIA VALENTINYI

Geiselnahme von Sydney

Der 15. Dezember 2014 wird für die Menschen in Australien noch lange im Gedächtnis bleiben. Die dramatische Geiselnahme in der Millionenmetropole Sydney rückte den Terror wieder ein Stück näher an den australischen Kontinent und an die westliche Welt.

Die Tat ereignete sich gegen 9:45 in einem Café der Schweizer Firma Lindt, wo sich ein Mann mit insgesamt 17 Geiseln verschanzte und diese bis zu den späten Abendstunden in seiner Gewalt hielt. Erst um 2 Uhr morgens, nachdem Schüsse zu hören waren und die Situation laut Polizeiangaben „zu eskalieren drohte“, entschloss sich die Polizei

eingzugreifen. Die Tat forderte mehrere Verletzte und insgesamt 3 Tote, unter ihnen auch der Geiselnahme. Laut den australischen Behörden war es nur eine Frage der Zeit bis so etwas passieren würde, schon im Herbst wurde die Terrorgefahr im Land auf „hoch“ eingestuft. Im September konnten die Geheimdienste einen sehr wahrscheinlichen Anschlag verhindern, in dem eine Enthauptung einer beliebigen Person auf offener Straße geplant war, die anschließend im Internet veröffentlicht werden sollte. In der bis dahin größten Anti-Terror-Aktion des Landes haben die Sicherheitskräfte 15 verdächtige Unterstützer der IS festgenommen. Bei der Geiselnahme im Café handelte es sich zwar nicht um eine organisierte Aktion der Terrormiliz, sondern um die Eigeninitiative eines fanatischen Mannes, den-

noch wurde einmal mehr im Namen des Islams gehandelt. In Australien eröffnete das natürlich unterschiedliche Debatten, die Regierung warnte jedoch davor, dass durch dieses Verbrechen der Islam mit Terrorismus gleichgesetzt wird. Auch hier hatten nach der Tat viele Muslime Angst davor, dass sich die Wut der Bevölkerung gegen sie richten könnte. Über Twitter wurde sogar eine Bewegung mit dem Namen: „#illridewithyou“ gegründet, mit dem Ziel muslimische Gläubige vor möglichen ausländerfeindlichen Attacken zu schützen, und sie bei Bus- und Bahnfahrten zu begleiten. Bei den Trauerfeiern legten Vertreter der islamischen Glaubensgemeinschaften Blumen nieder, sprachen den Angehörigen ihr Beileid aus und distanzieren sich von dieser radikalen Seite des Islams.

Wenn man sich aber die Äußerungen der Extremisten anhört, dann legitimieren sie ihre Gräueltaten eben mit diesem Islam, nehmen also die gemeinsame heilige Schrift auf einer komplett anderen Art und Weise wahr, wie es ihre friedlichen Brüder tun. In diversen Foren kann man daraufhin Einträge von Nutzern lesen die eine Reform des Islams fordern, einen muslimischen Martin Luther, der all das Böse der Religion abschafft, das Handeln mit Ablasszetteln verbietet und das Bild eines barmherzigen Gottes in den Vordergrund stellt, einen dem Reichtum und Macht nichts bedeuten. Wenn diese Forderung jedoch vom Westen kommt und nicht das Bedürfnis der Muslime widerspiegelt, dann würde die westliche Welt wieder ihre eigenen Fehler wiederholen, nämlich die eigene Kultur allen anderen aufzwingen zu wollen. Und das sollte man vielleicht zu verhindern versuchen.

JANKOWSKI RITA

„Még meg kell születniük a jövő sikerdarabjainak”

Beszélgetés Szirtes Tamással

Hogy ki mennyire szereti az ott játszott előadások műfajait, az ízlés kérdése, ugyanakkor kétségtelen tény, hogy a Madách Színház elmúlt tíz éve sok tekintetben sikertörténet. A Szirtes Tamás igazgató vezette színház supermusicalek fémjezte időszakáról nemrég könyv is jelent meg, mely díszes keretként szolgál a történeteknek – és az ősszel bemutatott, teljes telházal futó Mamma Mia! hatalmas népszerűsége miatt különösen aktuálisnak éreztük, hogy Szirtes Tamást kérdezzük mindezekről.

Fotó: Madách Színház

Mennyire fedik le az ízlését azok a műfajok, amelyekkel a Madách Színházban találkozhatunk?

A musical az egyik színházi szenvedélyem, nagyon szerencsésnek érzem magam, amiért azzal foglalkozhatok, amit igazán szeretek, hiszen teljes odaadással csak a hozzáink ennyire közel álló dolgokat tudjuk csinálni. A másik színházi szenvedélyem Shakespeare. Próza rendezőként végeztem, és pályám korábbi szakaszában színpadra állíthattam Shakespeare legtöbb vígjátékát. Annak nagy részét, amit a színházról tudok, ezekből tanultam. Ez azonban az utóbbi időben kimaradt az életemből, de dolgozom rajta, hogy valamilyen módon ismét egymásra találjunk.

A Madáchban?

Akár itt, akár máshol.

Mit jelent ön szerint a „művészet” a musicalek esetében?

Nagyon vékony és bizonytalan hátár választja el azt, hogy a színházi tevékenység mikor válik művészeté, és mikor a megtanult szakma gyakorlása. A művészsínházakban sem képvisel minden előadás magas művészi minőséget – a rutin, érdektelenség és alacsony teljesítmény bármilyen műfajban elképzelhető. Ugyanakkor a „kékharisnyák” által több szempontból lenézett zenés színházra sem lehet kijelenteni, hogy az nem képviselhet komoly művészi színvonalat.

Az elmúlt tíz évben sok száz elragadtatót kaptunk, melyben a nézőink arról írtak, hogy megrázó, felszabadító és a klasszikus katarzisz elemeit tartalmazó élményt kaptak tőlünk – a Fantomtől a Mamma Mia!-ig, nos, úgy gondolom, hogy a Madách Színházban magas színvonalú művészeti tevékenység zajlik.

Kivel versenyzik a Madách Színház? A Katonával? Az Operettel? A Broadway-jel?

A szó üzleti értelmében a színházak között talán nincs szigorú küzdelem, bár kétségkívül versenyzünk a nézőért. Szakmai értelemben azonban nem gondolom, hogy a Madách bármelyik másik színháznak a vetélytársa lenne. Sok színházat tisztelek Budapesten, ráadásul a jó színházak, a jó bemutatók erősítik egymást. Egy siker a Vígszínházban vagy az Operett-színházban nekünk is jót tesz, hisz a színházi világ egészét erősíti.

És hol tartanak nemzetközi szinten?

Az ember a saját színházával nem lehet teljesen objektív, de jelentős, világhírű alkotók visszaigazolása azt mutatják, hogy jó úton járunk. A musicaljátás világ szinten elfogadott magas minőségű irányát szeretnénk tartani, és a modern zenés színház esztétikai elveiről nem gondolunk mi sem mást, mint a Broadway vagy a West End sikeres

szerzői és színházcsinálói. Ugyanazokat a hatáselemeket és hangsúlyokat tartják ők is fontosnak, mint mi, és a kreatív musicalkészítés folyamata során is ugyanazok a lépéseink, mint nekik.

Most a nyomorultakra készülnek, amelyet Magyarországon már ötször, sok hasonlóságot tartalmazó elemekkel bemutatnak. Ön mi újat tud a darabból mutatni?

Nekem módomból volt 1999-ben az akkor frissen felújított Madách Színházban megrendezni A nyomorultakat, de nem voltam megelégedve az akkori előadásommal. Ebben a műben sokkal több lehetőség rejlik, mint amit akkor meg tudtunk valósítani. A nyomorultak mindmáig adós maradt egy lendületes mozgásvilágú, filmszerű és dinamikus színpadi feldolgozással. Óriási lehetőségeket látok benne, és olyan remek alkotótársakkal dolgozhatok együtt, mint Kentaur, aki most készíti a darab rendkívül igényes és ígéretes díszletét. Eddig a klasszikus operai látásmód felől közelítették meg a darabot, én pedig erőteljesen megkoreografált, a zenés színház lendületességét maximálisan kihasználó előadást szeretnék – ebben pedig Tihanyi Ákos koreográfusban találtam kiváló partnerre.

Mit mutatnának be, ha korlátlan erőforrás állna rendelkezésükre?

Nagy ajándék számomra, hogy eddig sosem kellett semmitől pénzügyi akadályok miatt elállnom. Csak művészi korlátok merülhetnek fel.

Ami a jövőt illeti, meg kell, hogy szülessenek a következő tíz év nagy sikerdarabjai. Egyelőre, ha körülnézek a világ musical színpadain, nem látom, hogy az újak közül melyik lehetne. Az Operaház Fantomja, a Mary Poppins, a Mamma Mia! vagy A nyomorultak utódja. Többek között ezért is inspiráljuk a magyar szerzőket új művek megírására, például az eddigi két Musical Pályázatunk révén.

Kritikusok divatos elvárása (köztük az enyém is), hogy egy előadás szóljon a „mostról”. Ön szerint a musicaleknek ezt mennyire kell teljesíteniük?

A musical olyan sikeres, modern színházi műfaj, amely lépést tud tartani a korról külsőségekben és tartalommal is. Számos nagy sikerű musical létrejöttét a világ drámai változásai inspirálták. Ilyen például a vietnami háború idején született Hair vagy a kábítószer-problémákra reflektáló Rent. A musical nem csak a színes meséket jelent. A mi esetünkben a Volt egyszer egy csapat felelhet meg az Ön kérdésének leginkább. Kemény és aktuális előadás volt, szívesen játszanék ismét ilyet, ha lenne megfelelő darab.

DICSUK DÁNIEL

„A magyar filmipar jó irányba halad”

Beszélgetés Neményi Ádám producerrel

Egy producer neve ritkábban marad meg a fejünkben, mint egy színészé vagy rendezőé, holott nekik is nagyon sok munkájuk van egy-egy filmmel, és sokszor ők azok, akik az első pillanattól a legutolsóig dolgoznak velük. Neményi Ádám azonban már komoly ismertségre tett szert olyan közönségfilmjeinek köszönhetően, mint az S.O.S. szerelem! vagy a Made in Hungaria. Ő mesélt nekünk szakmabeli tapasztalatairól és a filmvilágról.

Az RTL Klub alapításánál koproduktív igazgatóként és producereként is dolgozott. Mesélne kicsit a megalakulásáról, illetve az ottani feladatairól?

Magyarországon 1996-ban még nem volt kereskedelmi televízió, csak az A3, amit én indítottam el, ez volt az első huszonnégy órás magyar nyelvű csatorna. Valószínűleg ezért kerestek meg engem Luxemburgból, hogy összeállítsanak egy pályázati csapatot, akiknek el kell nyernie a frekvenciát. Megírtuk a pályázatot, 1997-ben beadtuk, majd megnyertük, és ennek köszönhetően szeptemberben elindult az RTL

Klub televíziós csatorna. A mi irányítóink belgák voltak, az RTL nevű televízió elnöke Jean-Charles De Keyser volt, aki időközönként a bevált műsorokat hozta, de azokat sem volt kötelező alkalmazni, bármi mást tehetünk mi is. Nyilván abból indult ki a csatorna, ami bevált a német, illetve a belga RTL-nél. Én a koproduktiókért is feleltem, forgatókönyveket kellett kiválasztanom, amik elérik a mozikban legalább a százezres nézőközönséget,

ilyen volt például az Ámbár tanár úr. Valamint csináltunk egy RTL roadshow-t, annak is én voltam a producere, melynek segítségével elvittük a városok főterére az RTL Klubot.

Egy filmkészítésnél kik azok az emberek (rendező, forgatókönyvíró stb.), akikkel a legin-

kább kapcsolatban van, hogyan kezdődik egy film gyártása?

Párhuzamot vonva a jelennel, most Dolly életéről szeretnék egy filmet készíteni a barátaimmal, folytatva a Made in Hungaria nagysikerű filmünk történetét. Az ötlethez kell egy forgatókönyvíró, őt összehoztuk Dollyval, aki több találkozás alkalmával mesélt neki az életéről, ami alapján megírt egy szinopszist. Az elején nekem erre kell koncentrálni, s ezt egy úgynevezett forgatókönyv-fejlesztési pályázatra adjuk be a Magyar Nemzeti Filmalaphoz (amit ott kapunk pénzt, épphogy elég a forgatókönyvíráshoz).

Elsősorban a forgatókönyvíróval tartom a kapcsolatot, ha megvan, hogy ki a rendező, érdemes már őt is bevonni a munkába. Később, ha már van egy olyan könyv, amire azt tudjuk mondani, ezt szeretnénk leforgatni, onnantól kezdve a rendezővel dolgozom elsősorban. Majd a stáb többi tagját a megfelelő pillanatban bevonjuk a munkába. Számomra nagyon fontos a zene, ezzel a filmmel kapcsolatban is már azon gondolkodunk, milyen dalok szólhatnak meg a filmben. Később jön a casting, ami egy izgalmasabb időszak, majd a gyártás-előkészítés és a forgatás.

A Next Station Productions cég esetében mi a mérvadó egy

filmötlet kiválasztásánál és megvalósításánál?

Ha egy néző elkölt körülbelül két-ezer forintot egy filmre, akkor azt szeretném, hogy érezze jól magát. Én közönségfilmeket szeretek csinálni, hál' Istennek, ez eddig be is jött. Nekem az ars poeticám az, hogy szórakoztatni szeretném a közönséget. Vannak más, magasabb feladatok is, ezeket megcsinálják a kollégáim.

Ön személy szerint milyen típusú filmeket kedvel?

Szeretem az érzelmes filmeket, az egyszerűbb, szórakoztatókat. Persze szakmabeliként megnézem, és ugyanúgy élvezem az ennél mélyebb filmeket is.

Mi az, amit a legjobban élvez a munkájában?

Az alkotást élvezem a legjobban. Azt remélem, hogy tudok hozzátenni valamit a magyar filmes élethez az én szerény képességeim figyelembe véve. Szeretném, ha majd a gyerekeim büszkének lennének rám miatt.

Pangás után az utóbbi hónapokban ismét több új magyar filmet mutattak be. Hogy látja a magyar filmipar jelenét és jövőjét?

Azt gondolom, hogy elindult valami, nagyon jó irányba haladunk, és jó tervek vannak. Azonban azt hiszem, a nagy közönségsiker még várat magára – mint régen A miniszter félrelép vagy a Kontroll.

TAMÁS DOROTTYA

Napsugar messze elér

Az itthon is egyre ismertebb tervező, Napsugar von Bittera férjével, Nikolausszal alapította meg a márkát. Hazai fronton kiemelkedő, hiszen világszinten sem sok márká mondhatja el magáról, hogy egyenesen a Dolce & Gabbana fedezte fel. Ez óriási kapukat nyitott meg a duó számára, hiszen ruháik hirtelen kikerültek Hongkongba, Németországba, Olaszországba és Azerbajdzsánba is.

Ez mind semmi ahhoz képest, ami hazai terepen, Magyarországon

történt velük: termékeik bekerültek a Gattyán György által alapított luxusruházba – az Il Bacio di Stile-be – méghozzá egyenesen Valentino ruhái mellé. Innentől kezdve egyenesen vezetett az út felfelé, és most már állandó helyük van a párizsi divathétben is. Érdekeség, hogy kizárólag testbarát anyagokkal dolgoznak (főleg szőrrel, bőrrrel és pamuttal). A Napsugar von Bittera nem más, mint luxus, innováció, nőiesség. A tervező szerint nagyon nehéz kitűnni a mai magyar márkák közül – ki kell mondanunk, nagyon erős a mezőny – és elengedhetetlen az állandó kreativitás, a megújulás, az innováció. Von Bittera másik szenvedélye a hordható

ruhák mellett a jelmezek készítése, és szerencsére felkérésekben sem akad hiány.

Az új, tavaszi-nyári kollekciónban a főszerep a matrózoké: csíkok, csíkok és csíkok. A francia zászló színeiben pompázó ruhák egytől-egyig igényes és fiatalos darabok. A bőr idén is ugyanúgy szerepet kapott, mint az eddigi években – fekete dzsekik és nadrágok élednek fel a minőségi anyagoktól. Szabások tekintetében a trapéz a vezető vonal: a kétezres évek elején jelen lévő, lefelé bővülő farmerok újra visszatérnek. A kabátok, felsők nem követik a test vonalát, inkább a kényelem és a lezser elegancia jegyében készültek.

Napsugar von Bittera tehát elérte

mindazt, ami eddig nem sokaknak sikerült: pár év alatt eljuttatta ruháit a világ különböző szegleteibe, itthon pedig az Il Bacio di Stile őrzi a kreációk álmát.

BODÓ VIRÁG ANNA

Kifogyott a humor a nagydumásokból?

Habár pár éve előtört, és a fiatalok körében hamar népszerűvé vált a hazai stand up comedy, mára úgy tűnik, megtorpant a nagy előmenetel. Manapság szinte csak kritikákat hallani a műfajról. Rengetegen kiábrándultak, mert úgy látják, a műsor kezd ellaposodni. Az általánosan elterjedt nézet szerint a kreativitás megkopott, a fellépők többsége folyamatosan csak a celebekről és a „vidéki alkoholistákról” tud beszélni, miközben elhagyták a zsáner alappilléreinek számító öni-róniát. Tényleg túl nagyra nőttek volna a nagydumások? Elkanászodtak? A rajongó lányok sikolya kiüldözte belőlük a szerénységet? Mi történt?

A kritikai vonal szerint a stand up magyar képviselői rosszul értelmezik a műfajt: legtöbbször mindössze vicceket mesél, amelyeket al-pári kifejezésekkel köt össze. Már elfelejtették az eredeti célt, nem is próbálkoznak a közéleti események új aspektusba helyezésével. Talán a magyar valóság olyan abszurd lett, hogy képtelenség hozzá humoros kommentárt írni? Aligha. Természetesen itthon is bőven megtaláljuk a műfaj képviselőit,

akik a klasszikus eszmét követve intelligensen és eredeti perspektívát hozva reflektálnak társadalmunk fontos kérdéseire. Sajnos azonban már az ő fényük is kezd megkopni lusta társaik árnyékában, akik csak „mindenáron tréfálkozni szeretnének”. Pont az ismertebb arcok égtek már ki, miattuk kap a stand up annyi bírálatot. A vulgáritás, a megszállhatatlan káromkodás, valamint az öncélúan polgárpukkasztó po-

énok rendkívül fárasztják a hazai közönséget. Hiányzik a hallgatóság reakcióira spontán elkapott improvizáció, helyette előre gondosan megírt történeteket mondanak fel a színpad urai, mintha prózamon-dó versenyekre magolták volna be szövegeiket.

Ráadásul az egy hónapja bemutatott Dumapárbajt is jól lehúzták a kritikusok. A Hadházi László-Kiss Ádám duó főszereplésével készült mozi viccesnek vagy humorosnak senki se minősítette, helyette egy másik jelzővel illették: az utóbbi évek legrosszabb magyar vígjátéka lett. Remélhetőleg ezt a visszajelzést a sztárpoénosok figyelembe veszik, végre leszálnak a magas lóról, és újra átgondolt, ütős anyagot állítanak össze. Ha pedig nem, akkor ideje nekünk rajongóknak továbblépni, és újabb humorforrások után kutatni.

METZLER VIKTÓRIA,
SÜLE ANDRÁS

Fanni vallomása

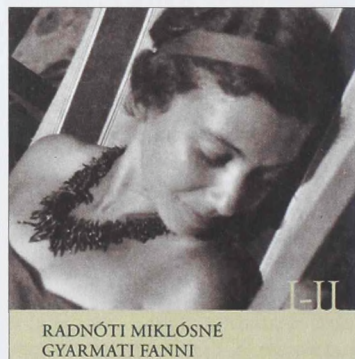
A naplók és levelek az utókor számára felbecsülhetetlen értékű és hiánypótló gyöngyszemek, hiszen az adott korszak (és nyilván az adott személyhez kötődő, szubjektív nézőpontú) privát, hivatalos iratokban fel nem lelhető lenyomatát örökítik meg, így téve teljesebbé a történelmi/irodalomtörténeti képet. Számos ilyen művel találkozhatunk: Anne Frank naplójáról mindenki hallott; Voltaire vagy Mann leveleiben is elmélyedhetünk, és a sort még hosszasan lehetne folytatni. A lista nemrégiben egy magyar művel gyarapodott és gazdagodott, miután tavaly decemberben kiadták Gyarmati Fanni, Radnóti Mikós feleségének kétkötetes naplóját.

A háború idejéből fennmaradt emlékek bizony sok, sokunk számára elképzelhetetlen borzalomról tudósítanak. Nincs ez másként Fanni

naplói esetében sem, melyek a költő felesége életének összesen tizenegy évét ölelik fel: 1935-ben kezdte meg hajadonként, s 1946-ban fejezte be őket, két évvel férje halála után. E tizenegy évre oly sok minden jutott neki, nekik osztályrészül, ami talán egy egész életre is bőven elég (sőt, sok is) volna – szerelem, gazdag irodalmi élet, háború, bujkálás, menekülés, kirekesztettség, gyötrelmek, remény, halál.

Fanni kivételes teremtés volt – tudta ezt Radnóti az első pillanattól fogva, és tudták szintúgy a rokonok, barátok, ismerősök. Nekünk erről eddig korlátozott ismereteink lehettek: vele közvetett módon, férje versein keresztül találkozhattunk, ami „csak” a felszín, illetve az igazság csupán egyik fele. Emellett Fanni igyekezett nagy gonddal elkerülni a nyilvánosságot hosszúra nyúlt élete legvégéig, mert meg szeretne volna őrizni, óvni magánéletét és Radnóti emlékét. Többek között emiatt a „titkolózás” miatt is övezi nagy érdeklődés és kíváncsiság a naplót.

Radnóti szerelmes verseinek műzsája, címzettje személyiségének és történetének „esszenciáját”, velejét így a posztumusz napvilágot látott írásos öröksége adja vissza igazán.

RADNÓTI MIKLÓSNÉ
GYARMATI FANNI

Mindezzel együtt pedig természetesen Radnóti Miklós alakja is tovább gazdagodik: ismertük már őt költőként, munkatábori fogolyként, de férjként még nem – mostanáig. Fanni papírra vetette többek között házasságukat (minden boldog és nehéz pillanatával), szerepét és együttműködését Radnóti munkásságában, a főváros ostromát, (politikai) véleményeit, félelmeit, szenvedéseit. S közben gondolata mindig csak egyvalaki körül forgott, akiből erőt merített a túléléshez a kegyetlen, könyörtelen, viszontagságos világban: Radnóti. Így a hagyatékon keresztül egyúttal a magyar háborús, antiszemita mindennapokba, a politikai és társadalmi helyzetbe, valamint részben az irodalmi életbe nyerhetünk őszinte, személyes hangvételtől betekintést; a naplókban megjelennek a korszak irodalmi nagyjai is (például Babits

Mihály, József Attila, Szerb Antal, Zelk Zoltán).

Radnótiné rendkívüli feleség is volt egyben: élete végéig hű maradt férjéhez, továbbá derekasan ellenállt a média szüntelen bombázásának; kerülte a reflektorfényt, mert nem akarta úgymond learatni a babérokat férje hírneve révén, akinek emléket így őrizte meg – tisztán. Mindez rendkívül szerény és nemes lélekre vall. Jellemének, lényének erejét még tovább fokozza, hogy esetében kifejezetten igaz: a remény hal meg utóbbra, hiszen férje haláláról nagyjából két évvel később értesült, akit egészen 1946-ig éltetett hittel, reménnyel, miközben bizonytalanságban teltek mindennapjai.

Nem vitás, hogy a Napló I-II. után az irodalom- és Radnóti-rajongók minden bizonnyal két kézzel kapkodnak. Rajtuk kívül másoknak is ajánljuk a művet, korra és nemre való tekintet nélkül, hiszen közelképet kaphatunk a magyar 20. század első felének egy szeletéről; mind-ezeken felül pedig a mű komplexen, egyszerre több tudományterületet is „kiszolgál”. Kicsit paradox ugyan, hogy a tavaly februárban, 102 évesen elhunyt Radnóti Miklósnét a nyilvánosság halála után, naplója révén közzévettem, nem pedig személyesen ismerhettem meg, de ne feledjük: ezt ő akarta így.

BÁRTFAI ESZTER

Te elégedett vagy az életeddel? A K&H szerint nem

Manapság a közgazdászok, a bankok és a statisztikusok mindent mérnek, amibe már a fiatalok jóléte is beletartozik. Erre az egyik példa a K&H pályakezdeők jóléti indexe, amely megállapításához negyedévente ötszáz 19 és 29 év közötti fiatalot kérdeznek meg interneten kiküldött kérdőíveken keresztül. Több tényezőt is mérlegelnek, de a jövőtervezés, az anyagi biztonság, a kapcsolatok, az önállóság, az egészség és a szabadidő a legfontosabbak. A felmérés eredményei alapján a bank háromhavonta közzéteszi a pályakezdeők bizalmi indexét, amely egy -50 és +50 közötti skálán mozog.

Az első megkérdezések 2012 november-decemberében zajlottak, ami végül +8-as értéket eredményezett; azóta minden negyedévben rend-

szesen közzéteszi kimutatásait a K&H. A legutóbbi (2014. IV.) szerint a fiatalok elégedettsége csupán a +2-t érte el, amely – a szezonális különbségeket is figyelembe véve – az eddig mért értékek legalacsonyabbika.

A K&H jóléti indexe nem egyedi: régóta folynak efféle mérések világszerte, főként a GDP pontatlansága és eredménytelen információközlése miatt. A jóléti mutató ugyanis figyelembe veszi az egyén érdekeit, fejlődését és pszichológiai boldogságát, míg a GDP csupán a gazdaság pozitív vagy negatív irányú elmozdulásait mutatja ki. A GDP használatával való elégedetlenség prominens példája, hogy David Cameron vezetésével a brit kormány a jóléti index típusú méréseket kezdte preferálni. A miniszterelnök idézte Robert Kennedy negyven évvel ezelőtti beszédét, miszerint a GDP „nem mutatja ki gyermekeink egészségét, oktatásuk minőségét, nem méri bölcsességünket, sem hazánk iránti elkötelezettségünket... mindent mér, csak azt nem, ami miatt érdemes élni”.

A mutatónak vannak globális formái is, egyik közülük a Londoni Legatum Institute felmérése, amelyben Magyarország 2013-ban a 41. helyet foglalta el. Az első helyezett évek óta Norvégia, nyomában Svájjal és Kanadával. Tehát a kiterjesztett-kibővített mérések világszerte is egyre elterjedtebbek, amely a jóléti állam alapjait próbálja meghonosítani és értékelni.

Visszatérve a K&H jóléti mutatójára, a 2014-es felmérések alapvetően alacsony értékeket hoztak. Az I. és a III. negyedévben még az a tendencia volt megfigyelhető, hogy a fiatalok elégedettebbek az életkörülményeikkel; míg a bank közleménye szerint a mostani eredmény abból adódik, hogy mélypontot ért el az önmegvalósítást, az anyagi biztonságot, az önállóságot és a lakáshoz jutást vizsgáló részindexek.

A résztvevők több mint 60%-a nem teremtette meg magának az önálló élet feltételeit, és csak 13% értékelte pozitívan a magyar gazdaság egy évét, míg 60% negatívan. A jövőbe ve-

tett remény is alacsonyabb: az arány 50%-ról 34%-ra esett vissza. Pénzügyi szempontból is romlott a fiatalok jövőhöz való hozzáállása, mert félnek a munkanélküliségtől, és csupán alig 30%-nyian rendelkeznek aktív megtakarítással (ők viszont tavaly a megelőző évekhez képest többet, átlagosan 672 000 Ft-ot tettek félre). De vajon mennyire is érinti ez a jóléti index az egyetemistákat? Korábbi kutatások utalnak arra, hogy a vizsgált korosztálynak csupán 22%-a diák, továbbá a dolgozók 15%-a rendelkezett felsőoktatási diplomával. Bár a 19 és 29 év közöttiek életének teljes vagy jelentősebb része a rendszerváltás utáni időszakra esik, vállalkozásba eddig elenyésző hányaduk kezdett. Munkahelyét a válaszadók közel negyede nem érezte stabilnak, és mindössze 10%-uk gondolta azt, hogy könnyen találna magának új állást. Már csupán az a kérdés maradt: meddig tart ez a pesszimizmus, és mikor csap át az örök ifjúság optimizmusába?

KOVÁCS-DOBÁK GÉZA

Határon túl

Irány a Föld legboldogabb országa!

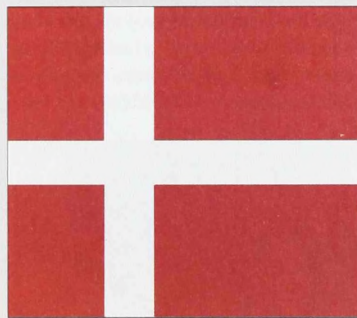
Dániában ugyan nem kimondottan meleg az éghajlat, viszont nagyszerű lehetőségek várnak ránk akár tanulni, akár munkát vállalni indulunk oda. II. Margit királynő alkotmányos monarchiája nem éppen elhanyagolható okokból a „legek” országa: felmérések szerint a dánoknál nincs boldogabb nemzet a földkerekségen, országuk (bár egyike a legrágábbaknak) az egy főre jutó jövedelem terén az élmezőnybe tartozik, valamint a legkisebb mértékű korrupcióval büszkélkedhet.

A dán gazdaság stabil alapokon áll: mezőgazdasága és ipara kiemelkedően fejlett, emellett élénk külkereskedelmet folytat, a GDP számottevő százalékát pedig a szolgáltató szektor adja. A skandináv jóléti modell rendkívül jól

működik az országban: az adózási ráták kimagaslóak, aminek fejében széleskörű gondoskodás jár az államtól. Valószínűleg ez az egyik oka annak, hogy az emberek nyugodtak, pozitív éleztelmeletűek, a bűnözési mutatók pedig alacsonyak.

Az északi jóléti államok értékrendje a munka világában is erősen jelen van, amely két kulcsszóra épül: rugalmasság és biztonság. Amellett, hogy a világviszonylatban magasnak számító átlagkereset másfél millió forint körül mozog, nagy hangsúlyt fektetnek a karrier és a magánélet egyensúlyára is. Fontos a pihenés; a munkahét a megszokott heti 40 helyett 37 óras, miközben a túlórázás nem számít előnynek. Bátorítják, ösztönzik a saját ötleteket, ugyanakkor a személyes felelősségvállalás és az együttműködés is része a munkakultúrának. Egyre gyakoribb a rugalmas munkaidő: a feladat legyen kész határidőre, a mód és az időbeosztás másodlagos.

A dán felsőoktatás diákközpontú, az intézmények minőségi szolgál-

tatást nyújtanak. Az itthon megszokott passzív hallgatás helyett a gyakorlati tudást helyezik a fókuszba, amely a munkaerőpiacon később kifizetődik. A tanítás központi eleme az innovatív problémamegoldás, amely a diákok részéről aktív részvételt kíván, széles teret engedve a kritikus gondolkodásnak, a kreativitásnak és az önkifejezésnek.

EU-s állampolgároknak az oktatás tandíjmentes, a megélhetés költségeit azonban a diákoknak maguknak kell előteremteniük. Az árak néhány esetben a hazaiak kétháromszorosai is lehetnek, ehhez viszont magasabb bérek társulnak

– egy kint élő magyar elmondása szerint a diákok órábéra minimum négyezer forint. Ezenfelül léteznek költségsökkentő ösztöndíjak (küldő és fogadó ország részéről egyaránt), továbbá munkavállalási igazolás ellenében támogatás is igényelhető a dán államtól.

A külföldi tapasztalatszerzés kiváló módja az önkéntes munka is. Ez esetben a fizetés inkább csak egy jelképes összeg, az étkezést és a szállást viszont biztosítják. A legismertebb szervezet a European Voluntary Service (EVS), azaz az Európai Önkéntes Szolgálat, amely Dánián kívül számos más országba is közvetít jelentkezőket.

Ha valaki a cikk alapján kedvet kapott egy kis kalandozásra, és szeretne még több információhoz jutni, a lehetőségekről részletesen tájékozódhat a magyarországi dán nagykövetség honlapján, valamint a www.daniaitovabtanulas.dk weboldalon. A BCE Erasmus programjának Dániáról szóló beszámolóit az egyetem honlapján érhetőek el.

MURGER SZILVIA

Az év egyetemi sportolói: Szabó Ágnes Viktória és Pétervári-Molnár Bendegúz

A Magyar Egyetemi-Főiskolai Szövetség (MEFS) 2014-ben a Budapesti Corvinus Egyetem két hallgatójának is odaítélte az egyetemi sportélet legnívósabb díját. A MEFS azokat a tanulókat tüntette ki az „Év egyetemi sportolója” címmel, akik 2014-ben dobogón végeztek az egyetemi világbajnokságokon, első és második helyet szereztek a Rotterdami Európai Egyetemi Játékokon, vagy felsőfokú tanintézmény hallgatójaként sportági felnőtt világbajnokságon aranyérmesek lettek.

Az 1995-ös születésű Szabó Ágnes Viktória a Kajak-kenu Egyetemi Világbajnokságon K4 200 méteren és K4 500 méteren is ezüstérmes lett, és ezzel a kiváló teljesítménnyel szerezte meg az „Év egyetemi sportolója” címet a 2014-es esztendőben. 2006 óta tagja az UTE Kajak-Kenu Klubnak, és 2012 óta már a nemzetközi versenyek sikeres résztvevője is. Ági számára már a kezdetektől fogva nagyon fontos volt az eredmények mellett a csapatban való szereplés. Mindig is szívesebben versenyzett páros

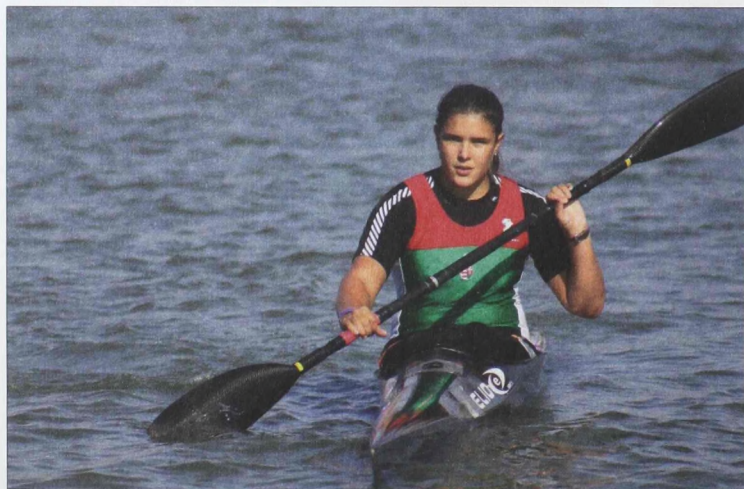
hallgatóként 2014-ben elnyerte a Corvinuson a „Jó tanuló, jó sportoló” díjat a 2013-14-es eredményei alapján. Arra a kérdésemre, hogy miként lehet összeegyeztetni az egyetemi tanulmányokat azzal a sok edzéssel, ami a nemzetközi versenyszint eléréséhez, valamint fenntartásához szükséges, azt vá-

nek a gyakorlatokról való hiányzás igazolásától kezdve az Egyetemi-Főiskolai Világbajnokságokra való kiutazásomig mindenben. Igyekszem idén is jól szerepelni, és meghálálni a bizalmat.”

Pétervári-Molnár Bendegúz az evezősök 2014-es Egyetemi Világbajnokságán aratott győzelmével vívta ki az „Év egyetemi sportolója” kinevezést a tavalyi évben. A franciaországi Gravelines-ben rendezett versenyen a Budapesti Corvinus Egyetem színeiben induló Bendegúz kerek négy másodpercet vert a teljes egypárevezős mezőnyre. A Magyar Evezős Szövetség díjkiosztó ünnepségén a 2014. év legeredményesebb férfi evezősének járó díjat is neki ítelték oda. Öt éve foglalkozik versenyszerűen az evezéssel, 2010 óta a válogatott tagja. A huszonegy éves pilismaróti fiú a Corvinus aktív hallgatója Kereskedelem és marketing alapszakon. Harmadévesként már gyakorlatlan tudja összeegyeztetni egyetemi óráit az edzésekkel. Ebben sokat segít az egyéni tanrend kialakítása is, illetve az egyetem támogatása, amely megmutatkozik a versenyeken való részvétel és az edzőtáborokban zajló felkészülés miatti hiányzások okozta problémák megoldásában is, amiket az intézmény rugalmassága miatt könnyen orvo-

solni lehet. Bendegúz fő célja, hogy kijusson a 2016. évi nyári olimpiára Rio de Janeiróba, emiatt viszont még számos akadály, megpróbáltatás vár rá. Többek között a 2015. évi világbajnokságon a világ legjobb tizenegy evezőse közé kell bekerülnie, amire Bendegúz korábbi teljesítménye alapján komoly esély van. Az eltökélt sportolói célok mellett, mint végzős hallgatónak, Bendegúzknak is vannak továbbtanulási tervei. Ezek között szerepel, hogy egyetemünk valamelyik mesterszakán folytatja tanulmányait, majd később szívesen tanulna külföldön is. A sport sokat segített időbeosztásának pontos szervezésében, melynek köszönhetően szabadidős tevékenységekre is marad ideje, habár jelentősen kevesebb, mint a hallgatók többségének. Mindkettejük kiváló sport- és tanulmányi eredményei mutatják, hogy az egyetem és a sport nem összeférhetetlen. A sportba fektetett energia a mindennapi életben is hasznosul: kitartásra, küzdésre, csapatmunkára és alkalmazkodásra tanít. Ha valaki felvértezi magát ezen pozitív kvalitásokkal, akkor az életben is sokkal könnyebben veszi majd az akadályokat. Minden csak akarat kérdése.

GUZMICS FANNI

vagy négyes hajóban, mint egyedül, mivel számára a célok elérése sokkal imponálóbb közösen, nem beszélve arról, hogy a versenyek végén sokkal jobb együtt örülni az eredményeknek is. Másodéves Pénzügy és számvitel alapszakos

laszolta: „Hihetetlenül jó érzés, hogy a „civil” életben is elismerik a munkámat, főleg az egyetemen, hiszen sokszor nehéz a kettőt összehangolni. Szerencsére nagyon sok segítséget kapok. A Testnevelési és Sportközpont oktatói segít-

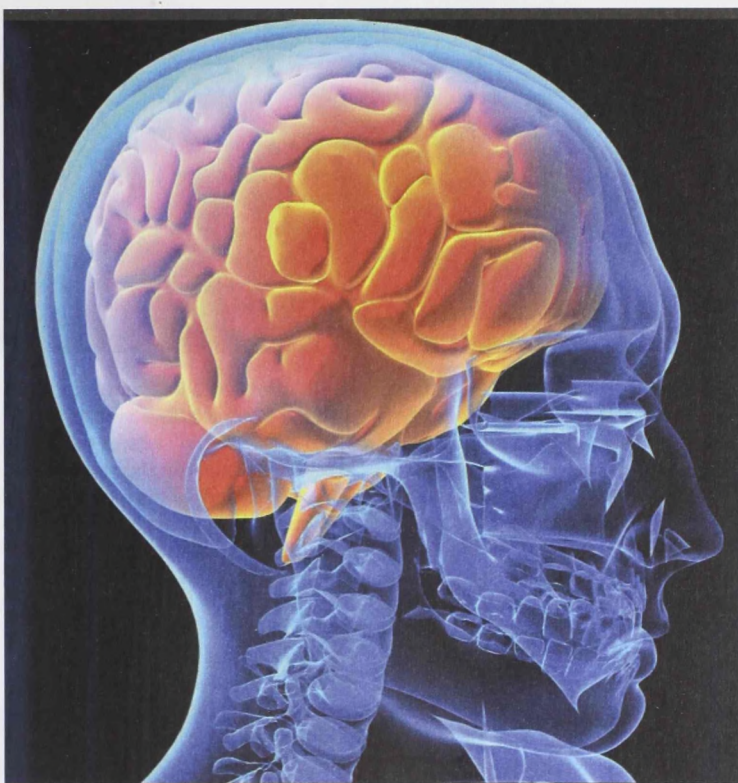
Agyfalók – Rohamosan nőtt a hülyék száma

A dolog sokáig nem tűnt fel senkinek, elvégre azok, akik észrevehették volna, hogy az emberek elhülyültek, már rég hülyék lettek azelőtt, mielőtt észrevehettek volna bármit is. S mivel a hülyék nem vették észre, hogy heveny elhülyülés áldozatai lettek, igen sok időbe telt, mire a kellően nem hülyék észrevették, mennyi a hülye körülöttük.

A járvány kitörése előtt a hülyék bizonyára nagyon örültek volna, ha képesek lettek volna agyilag felfogni, mennyire megszorodott a létszámuk. Így viszont csak hülyültek tovább a maguk szűk környezetében egészen addig, amíg számuk el nem érte a kritikus tömeget, és meg nem próbálták átvenni az irányítást szerte a világon. „Az nem járja, hogy a kevés nem hülye mondja meg, mit csináljon a sok hülye” – harsogták hülyén, és vasvillákat ragadva próbáltak megrohanni azokat a szellemi fellegrákokat, amiket a hülyeség elől menekülő nem hülyék már jó előre felkészülve – lévén nem hülyék – felépítettek maguknak.

De hát mivel hülyék voltak, lehetnek bármilyen sokan is, kudarcot vallottak: hülyeségükben például nem jöttek rá, hogy hogyan kell kinyitni a fellegrába vezető ajtókat. Így hát odakint ragadtak. A hülyék, mivel nem részesültek szexuális felvilágosításban, vagy ha részesültek is, képtelenek voltak felfogni, éjjel-nappal keféltek, de a világ szerencséjére hülyeségük végzetes elszaporodásukat is megakadályozta, bizonyos hülyék ugyanis néha elfelejtették, hogy az életben maradáshoz táplálkozniuk kell, és egész egyszerűen halálra éheztek. Más hülyék – akik előrehaladott hülyesége már a reflexeiket is használhatatlanná tette – lélegezni felejtettek el, és rövid kínhaláluk során egyetlen gondolat járt az eszükből: „most mi va’?”

Mondanunk sem kell, a szexuális kéjtől vagy a haldoklástól nyöszörgő hülyék ezrei igencsak elviselhetetlenné tették az elbarikádózott nem hülyék mindennapjait. Talán ezért nem volt népszerű az az elmélet, hogy hagyjuk csak a hülyéket szabadon barangolni a világban, előbb-utóbb az evolúció megoldja a dolgot, és már csak pár nem

hülye hülye fog maradni, akik pontosan olyanok, mint a nem hülyék, és őket reintegrálva meg is oldódik a probléma.

Nem, ezt nem kívánta senki megvárni, már csak az elviselhetetlen nyöszörgés miatt sem. A hülyéktől meg kellett szabadulni. Meg kellett találni a hülyeség terjedésének okát, és véget kellett vetni ennek a szörnyűségnek.

Ez embert próbáló feladat volt. Még csak azt sem lehetett tudni, mi terjeszti a hülyeséget: fizikai érintkezés egy hülyével? Egy hülye által megérintett tárgy használata? Netán öröklődik, és ha már volt egy hülye a családban, az ember menthetetlen? A legnépszerűbb elmélet a nem hülyék között az úgynevezett agyfaló baktériumokat tette felelőssé a hülyék számának elképesztő felduzzadásáért, bár tény és való, hogy az csak amolyan városi legenda volt, hogy egy szomorú napon egy vegyesbolti asszisztens parányi, műszerekkel alig regisztrálható agyát egy maroknyi, rothadt banánról lepattant vad és gonosz baktérium támadta meg, hogy végérvényesen elpusztítsa azt.

A legokosabb nem hülyék tehát összegyűltek a világ minden pontjáról, építettek egy különbejáratú kis erődöt maguknak, amiben teljes biztonságban érezték magukat – amit ennyi okos nem hülye épített

fel, azt a hülyék ezer nap alatt sem veszik be –, és elkezdtek gondolkodni, hogy ugyan mi lehet a hülyeség oka.

Kezdetben azzal próbálkoztak, hogy felkutadják és összegyűjtik a járvány előtti hülyéket, hogy megállapítsák, fennáll-e valamilyen kapcsolat köztük és az azóta meghülyült szerencsétlen hülyék közt. Őket nevezték volna el őshülyéknek. Sajnos már az őshülyék száma is akkora volt, hogy még a legokosabb nem hülyék számára is igazi hülyeség lett volna azzal próbálkozni, hogy megszámozzák és kategorizálják az összeset. Hülyeséget márpedig ők nem csinálhattak – egyből karanténba zárták volna őket vagy akár ki is vethették volna mindannyiukat a hidegbe, a rengeteg kefélő és haldokló, szabadidejükben rengeteg hülyeséget csináló hülye közé. Azt már nem!

Így hát más módszerhez folyamodtak: megpróbálták tudományos módszerekkel igazolni vagy cáfolni az agyfaló baktériumok létezését. Ehhez viszont nagyon nagy veszélynek kellett kitenniük magukat: szükségük volt egy hülyére.

Nagyon nem akaródzott nekik kimenni a vadonba egy háziasítatlan hülyéért. Még a végén összenyalná a számításokat, vagy valami még rosszabbat csinálna. Talán

még a kórt is elterjesztené. Tanakodtak, tanakodtak, aztán az egyiküknek, a Yale egyik híres professzorának eszébe jutott valami:

„Mi lenne, ha csinálna valami hülyeséget? Akkor hülye lenne” – kérdezte egy társától.

Ha közülük, a legokosabb nem hülyék közül válna valaki hülyévé, akkor talán az másfajta hülyeség lenne. Amolyan nem hülye, már-már okos hülyeség. Sokkal biztonságosabb lenne.

„Maga teljesen hülye? Hát micsoda hülye ötlet ez!” – kiáltotta a másik, aztán eszébe ötlött egy klasszikus nem hülye gondolat: „De hiszen maga épp most mondott egy hülyeséget! Akkor maga hülye! Fogjuk le, vizsgáljuk meg!” – kiáltotta a többieknek.

Lefogták, megvizsgálták és azt találták, hogy a hülyék semmiben sem különböznek a nem hülyéktől. Tény és való, hogy ez a hülye valahogy nem úgy volt hülye, mint a többi hülye, elvégre egész kulturáltan viselkedett – az időnkénti fíngást leszámítva – és lélegezni sem felejtett még el, hogy az állandó és kielégíthetetlen szexuális vágyak hiányáról már ne is beszéljünk. Elkönyvelték hát amolyan mutáns hülyének, aztán dolgoztak tovább a többi elméletükön. De azért a fél szemüket mindig rajta tartották. Elvégre egy hülyével volt dolguk, akkor is, ha a szóban forgó hülye épenséggel mutáns.

Na de ez a szerencsétlen mutáns hülye egészen más szemmel látta a dolgokat! Amikor lefogták, és vizsgálgatni kezdték őt, a híres professzort, hogy megnézzék, milyen is ő, az állítólagos hülye hirtelen megvilágosodott: *ezek mindannyian hülyék körülötte.* Ez a sok nagytudású ember, akiről eddig azt hitték, hogy a legokosabb nem hülyék, valójában a legokosabb hülyék mind közül: sikeresen elvegyültek a nem hülyék között, és ráadásul ki is emelkedtek közülük: a nem hülyék annyira hülyék voltak, hogy hülyékre bízták a hülyeség problémájának megoldását.

Ez viszont azt jelentené...

...hogy a nem hülyék is hülyék. Elvégre ki bízna meg a hülyeség elűntetésével hülyéket, hacsak nem hülye maga is?

A novella befejezése a corvinusonline.blog.hu-n olvasható.

KELEMEN LUCI

Várjuk olvasóink irodalmi szárnypróbálgatásait a kozgazdasz@bcehok.hu címre!

Mesélj, én majd tippelvek! – Dixit-sztorik

Egyetlen szó, dalszöveg, versrészlet, filmcím, idézet, rövid dialógus, de akár egy komplett kis mese is lehet az asszociáció alapja az idej kedvenc karácsonyi ajándékomnak. Mert mi mást is kérne egy huszonéves egyetemista a Jézuskától, mint egy szép, színes társasjátékot? Fordult a kör, most én leszek a mesélő: íme, az én Dixit-mesém.

Nem könnyű bárki figyelmét huzamosabb ideig lekötöni manapság, amikor minden pittye, villog meg vibrál körülöttünk, miközben minden tudás a Wikipédiáról, minden hír a Facebookról, minden kreativitás pedig a Pinterestről származik. Annál nagyobb a meglepetés, amikor egy Dixit-partiba belekezdve nagyrészt – mert csodát azért mégse várjunk – eltűnnek a kezekből a telefonok, és készen kapott ötletek helyett mindenki kénytelen a saját képzelőerejére hagyatkozni.

Miről is beszélnek? Hát bizony egy társasról – vagy kártyáról, ha úgy tetszik; ez a játék mondhatni multifunkciós. Úgy tűnik, van még, ami az okos és érintőképernyős eszközökön kívül is képes lelkesíteni a fiatalság egy részét. Színes papírlapok, ki gondolta volna? Na de milyen papírlapok. Nem hagyományos kártyáról van szó, jelentse azt akár a magyar, akár a francia pakli, hanem 84 egyedi rajz-

ról, amit se gyűjteni, se párosítani nem kell. Csak mesélni róla. Az egész játék a mesemondásról szól, a fantáziáról és a kreativitásról, arról, hogy ki miről mire asszociál, vagy épp arról, hogy ki mennyire ismeri a másikat. A szabályokkal most nem untatnék senkit, főleg mert a pontozás kicsit trükkös, de a lényeg, hogy az győz, aki olyan mesét fűz a középre rakott lapjához, ami se nem túl egyértelmű, se nem túl elvetemült; ergo találja ki valaki, de ne mindenki.

A 2008-ban megjelent társasnak nem kellett sokat várnia a világhírré: 2010-re máris az év játékának választották. A szabályokat Jean-Louis Roubira, francia gyermekpszichológus álmodta meg azzal az elgondolással, hogy büntetőpontok nélkül ne fájhasson a tévedés, viszont szárnyalhasson a fantázia. Ami tényleg szárnyal, hála Marie Cardouat egyszerre szurreális és tündérmeséket idéző, gyönyörűsége és fantáziadús, sokféleképpen értelmezhető illusztrációinak. (Az

egyik személyes kedvencem a saját életéből kimászó Jane Eyre és a neki létrát tartó tűzoltó kettősét ábrázoló kártya.) Az pedig, hogy a kártyákon Salvador Dalí vagy éppen Tim Burton különös világa kel életre, csak a játékosok saját lelkivilágától függ. Bárki bármit lát is bele a képekbe, nehéz szó nélkül hagyni őket.

Az alapkártyákat megunóknak sem kell új kedvenc után nézniük, a paletta ugyanis folyamatosan bővül. Van például Kalandok és Álmodozások tematikus kiegészítő csomag meg egy absztrakt rajzos változat, és az se aggódjon, aki rögtön ezek valamelyikével kezd, mert – és ezért a kikotyogott títokért biztos nem dicsérenének meg a marketingesek – a kiegészítővel is éppen olyan élvezetes a játék. Mesélni tábla és bábuk nélkül, néhány papírfecnyel is lehet.

Ha valaki másféle rajzokra vágyik, jó hír, hogy az új csomagokhoz új illusztrátorok társulnak. A Dixit 4 képeit Xavier Collette belga fes-

tóművész készítette, míg a Dixit 5 Franck Dion francia illusztrátor munkáját dicséri. Épp csak üdítően más a stílus, de a feeling és a színvilág változatlan.

Ennyi lehetőséggel már tényleg nincs más hátra, mint játszani; én legalábbis eddig bárhova vittem, mindig sikert arattam. Van, aki mesélőként brilirozik, és van, aki bármilyen erős laposztásból kitalálja, hogy melyik volt az eredeti kártya. Művészi véna? Kreativitás? Képzelőerő? Emberismeret? Talán nem is kell messzemenő következtetések levonásába bocsátkozni, hogy aztán összeviessza pszichologizálni kezdjük egymást játék közben. Elég csak mesélni és asszociálni. Persze azért titokban azt is meg lehet néha figyelni, hogy ki mennyire ismeri a másikat. Én újra és újra meglepődöm a játszótársakon. Sokoldalúbb ajándék nem is érkezhettél köze sincs sem a web 2.0-höz, sem akármilyen multitasking kütyühöz.

KOSKÓ BARBARA

Corvinus Online blog ajánló

Az Aranyterem múltjának arnyéka ellenére is tündököl – avagy a bécsi újévi koncert története

A minden év január elsején megrendezett bécsi újévi koncert mindig a legpatinásabb és legnagyobb felhajtással járó esemény, épp ezért keveseknek adatik meg, hogy eljussanak rá. Szerencsére napjainkban már lehetőségünk van közvetítéseken keresztül élvezni az eleganciát, a zenét és a kultúrát. Az arisztokratikus időket – szánt szándékkal – felelevenítő hagyomány ennek ellenére sötét múlttal is rendelkezik, ami napjainkban már elfeledett.

2015-ben ne csak magunkért tegyünk! – 7 tipp a zöldebb újévhez
Mindentől megfogadtuk már egyszer, hogy jövőre lefogyunk, leszokunk a dohányzásról, elkezdünk sportolni, megtaláljuk a nagy Őt és hasonlókat. Viszont amikor a tettek mezejére kellene lépniük, legtöbbször ráébredünk, hogy az a pár plusz kiló nem ér annyi szenvedést, a dohányzásnál a stressz sokkal károsabb, a sport nem is annyira szórakoztató, és igazából egyedül is jól megvagyunk. Talán ha elsősorban nem saját magunkért tennénk a fogadalmakat, hanem egy nagyobb jóért, akkor tovább is kitartanánk. Nézzük meg, hogyan tehetjük pár apró trükkel zöldebbé a 2015-ös évet!

Ne felejtünk el felejteni!

A könyvnyomtatás előtti világban a gondolatok, a tartalom hatékony terjesztése rendkívül körülmenyes feladat volt, mára azonban az internetnek hála mindez gyerekjátékká vált. Nem véletlen, hogy a neves társadalomtudós, Viktor Mayer-Schönberger szerint még régen az információk, adatok megőrzése számított luxusnak, addig ma már ezek elfeledése vált kiváltsággá. De vajon igaza volt, és tényleg már csak kivételes esetekben van lehetőségünk felejteni?

KOVÁCS-DOBÁK GÉZA,
SCHUCK RÓBERT,
MAZÁN BARNA

Formációs tánc: Csapatsport a látvány mögött

A társas- és szalontáncok gyakran úgy jelennek meg a köztudatban, mintha ezt a tevékenységet emberek egy nagyon szűk csoportja űzné egy vákuumszerű közegben. Ezt az elitista felfogást söpri félre a formációs tánc műfaja. Ez az ágazat olyan formát képes adni a táncoknak, ami eleddig messze a leghatásosabban és leglátványosabban tudta eljuttatni egy laikus számára azt az egyébként egyszerű üzenetet, hogy a versenytáncosok produkciója mögött komoly, szervezett, áldozatos edzőmunka és sportteljesítmény van.

A formációs tánc hat-tíz – de legtöbbször nyolc – pár együttmozgásá-

ból jön létre; eközben a táncosok szabályos alakzatokat formálnak a parketten, egy-egy koreográfia pedig latin vagy standard táncok egyvelegéből születik. A nemzetközi formációs versenyek több évtizedes múltra tekintenek vissza, így kialakult szabályrendszerrel és tradíciókkal rendelkeznek. A táncnak ez a formája mára egyértelműen csapatsportként definiálható, amely sem szakmaiságában, sem külsőségeiben nem marad el más – akár olimpiai – pontozásos sportágaktól.

A Corvinus másodéves, Nemzetközi gazdálkodás szakos hallgatója, a zalaegerszegi Gála Társastáncklub Egyesület négyeszeres magyar bajnok táncosa, Kerese Lilla szerint a műfaj népszerűvé válásának vannak bizonyos korlátai külföldön is, Magyarországra pedig mind ez hatványozottan igaz. Németországban ez a sport gyakorlatilag mainstreammé vált, és magas né-

zettségű televíziócsatornák közvetítenek élőben, főműsoridőben hazai és nemzetközi versenyeket; itthon ehhez egész egyszerűen kicsi a piac. A magyar klubok egy ördögi körben mozognak: a bevételek döntő része a szórakoztatóiparból származhatna, ugyanakkor a showbiznisz egészen más körülményeket biztosít és más típusú felkészülést igényel, így hosszú távon a sportteljesítmény és versenyeredmények látják kárát az ilyen típusú berendezkedésnek. Ráadásul vannak olyan egyesületek – mint például a Lillát soraiiban tudó Gála TE –, amelyeknek az erős fluktuációval is meg kell küzdeniük, mert a fiatal táncosok sok esetben más városokban tanulnak tovább és telepednek le. Ilyen körülmények között még jobban felértékelődik a zalai klub teljesítménye, amely most már rendszeresen a középmezőny elején végez az Európa- és világbajnokságokon a magasabb költségve-

téssel és olykor gazdasági értelemben minimum félprofesszionális modellel működő csapatokkal versenyezve.

Ezzel együtt Lilla szerint sem kell szégyenkeznie a formációs táncnak más sportágak ellenében. Ennek nemcsak a kemény, precízen megtervezett és kivitelezett edzőmunka az oka, hanem az is, hogy formásaiban is autentikus versenysportteljesítményt nyújt. Mára – más csapatsportokhoz hasonlóan – itthon is tanúi lehetünk országos vagy regionális rivalizálásoknak, presztízscsatáknak. A nemzetközi versenyek pontozási rendszere pedig ma már ugyanazt az egzakt és objektív módszert igyekszik követni, mint más, nézetesebb pontozásos sportágaké, mint például a műkorcsolya vagy a torna. Ki tudja, talán egy nap valóban a helyére billen ennek a gyönyörű sportnak a megítélése.

BOGATIN BENCE

A HÓNAP FOTÓJA

FOTÓ: KALLA KRISZTINA

„Egy vaníliás cappuccino lesz szójatejjel, csokiöntettel”

A kávéfogyasztás a legtöbb egyetemista alapvető rutinja – főként a vizsgaidőszakban –, nem csak reggelente. Biztos vagyok benne, hogy a büfében a diákok nagyja kávéért jár. Még hozzá cappuccinót vagy lattét.

Manapság – főleg a fiatalabbak – ritkábban isznak espressót. A kis méretek kimentek a divatból, most a nagyobb, krémesebb, exkluzívabb italok dominálnak. Brian Wansink kutatásokat végzett arról, hogy az elmúlt évtizedekben mennyivel nőttek az ételek, illetve italok méretei. Az egyik legjobb példa erre a Starbucks: Venti, azaz a nagyméretű italai csaknem hat deciliternek felelnek meg. Ez egy tejszínhabos – nem beszélve a tejszínhabról és a különböző ízesítésekről – esetében nem is kevés kalória.

Két generációval ezelőtt még elképzelhetetlennek tűnt az ilyen típusú kávéfogyasztás: csakis élénkítőként itták, bár már akkor is létezett szélesebb társadalmi rétegekben a kávéházak kultúrája. Egyből az espressózás jut eszembe, amikor csak magam elé képzelem egy Móricz-regény kisvárosi urinak délutánját.

„Méreg a kávé és méreg a vágy, egy Kosztolányi-mondat is az, egy Ady-verssor is: mindez mégis kell, mindez mégis az életünk veleje” – fogalmazott Ottlik Géza. A nagyhírű budapesti írókávéházak még most is abból élnek, amit egyszer a fogyasztók ott megalkottak. A New York, a Hadik – mostani nevén Szatyor –, a Centrál és társaik mind építenek a művészek

szek emlékére és a klasszikus budapesti városkép imázsára.

Ha az ember ilyen helyre ül be akár egyedül, akár egy baráti csevejre vágyva társasággal, máris sokkal kellemesebben érzi magát, mert tudja, olyan helyen fogyaszt kávé, ahol hajdan a nagy művészek. A megengedett luxus, az életstílus részei és alkotói vagyunk.

Máskor pedig szinte kötelezően fáradt, leterhelt egyetemistaként állandóan kávéval járunk. A különböző médiumok mind azt tanítják, hogy aki elfoglalt, sikeres, annak nincs ideje otthon kávézni – vagy hogy nem is elég a napi egy. Ki ne emlékezne a szeleburdi Andyre Az Ördög Pradát visel című filmből, ahogyan négy starbucksos kávéval belibben a divatmagazin irodájába? Budapest szívében pedig bárki érezheti magát különleges, elfoglalt embernek, hiszen pár lépésnyire érik egymást a különlegesebbnél különlegesebb kávézók. Mindenki megtalálja a saját ízlésének valót: az amerikai márkásat, az alternatívát, a metrósat, a mekiset, az olaszt, amit háromszorosan áron is el lehet adni. A kávézók védjegye a papírpohár, mi pedig magunk vagyunk a márka. Azt is érdemes megfigyelni, hogy nők-férfiak milyen arányban és miként fogyasztanak kávé. Bár nem vagyok szociológus, tapasztalataim szerint nőknél inkább a baráti összejövetel jelképe, míg a férfiaknál a munka itala.

Egy csésze kávé ma másfajta életet, stílust képvisel, s az ára is egyre magasabb. Ez a huszonegyedik század globalizált, megengedhető luxusa, a sikeres emberek folyékony kábitószere.

TAMÁS DOROTTYA

Rekordokat dönt a rádiós oknyomozás

Mit kapsz, ha összerakod a kedvenc sorozatodat, az oknyomozó újságírást, a podcastet és egy amerikai gyilkosságot? Egy olyan egyveleget, amit pár éven belül tanítani fognak a kómm szakon.

A szerializált történetmesélés legjobb hagyományait eleveníti fel a Serial, mely műfajában a világ legnépszerűbbje lett és forradalmian fogyasztathatóvá tette az oknyomozó újságírást.

1999-ben egy népszerű végzős baltimore-i diáklány eltűnik, miután végez az iskolában. Hat héttel később tartóztatják az exét és gyilkossággal vádolják. Nincsenek okostelefonok, sem közösségi média: sok szerencsét, ha megpróbálsz pontosan visszaemlékezni arra, mit csináltál cirka 45 nappal ezelőtt. Bizonyítanod is kell? Hajrá. A srácot életfogytiglanra ítélik egy barátjának vallomása alapján.

A Serial különlegessége az, hogy folyamatában mutatja be az oknyomozó újságírást: epizódról epizódra haladva derülnek ki újabb információk és fejlemények, az első rész felvételekor pedig még a készítők sem tudják, hová fognak kilyukadni a történet végére. Ez önmagában persze nem újdonság, elvégre olyan ez, mint régen az újságokban fejezetenként megjelentetett Di-

ckens-regények voltak, vagy a harmincas évek rádiós szappanoperái – de ezt a magas színvonalú megvalósítás és a rejtély valódisága teszi ellenállhatatlanná.

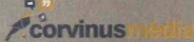
A podcast jellegéből adódóan a szokásos oknyomozó anyagoknál ez elkerülhetetlenül szubjektív, ahogy az újságíró menet közben folyamatosan árnyalja a képet saját maga számára is, miközben ösztönösen beszél saját gyanúiról és elképzeléseiről.

Internetes fórumokon önjelölt detektívek ezrei kutatnak további bizonyítékok után, Glenn Greenwald online portálján készítenek interjúkat a koronatanúval és a bíróval, új DNS-teszteket végeznek és továbbra is felmentést próbálnak elérni, miközben hirtelen országos fontosságú ügy lett a tizenöt évvel ezelőtti gyilkosságból.

A történet azonban felborították az áldozat családjának életét, akik nem voltak hajlandók nyilatkozni a készítőknél és csak tehetetlenül nézik, ahogy tragédiájukból milliárdok szórakozása lesz. A koronatanú hitelességét kétségbe vonták, munkahelyéről kirúgták, lakásán zaklatják. Nem véletlenül döntött úgy a bíróság, hogy interjút ad a történetekről. A show-nak azonban mennie kell tovább: a Serial második évada hamarosan érkezik – természetesen közösségleg finanszírozva.

KELEMEN LUCI

IMPRESSZUM

közügazdász

MAGYARORSZÁG LEGRÉGBBEN MEGJELENŐ FELŐOKTATÁSI LAPJA, ALAPÍTVÁ 1951

FŐSZERKESZTŐ: Pekoli Miklós (miklos.pekoli@bcehok.hu) • **FELELŐS SZERKESZTŐ:** Kelemen Luci • **ROVATVEZETŐK:** Bártfai Eszter (Karrier) • Dicsuk Dániel (Kultúra) • Dengyel Dóra (Közélet) • Gyimesi Bernadett (Kávéház) • Horváth Máté (Központ) • Illés Richárd (Corvinus Sport) • Kelemen Luci (Közinc) • Pekoli Miklós (Közismert) • Süle András (Közér, Közügy) • Szabó Szilvia (Közstudat) • Taksonyi Boglárka (Oktatás) • Valentinyi Júlia (Corvinus World) • **OLVASÓSZERKESZTŐK:** Horváth Zsófia, Koskó Barbara, Ódor Viktória • **TÖRDELÉS:** Rajnai Gábor • **NYELVI LEKTORÁLÁS:** Matthew Kery • **TERJESZTÉS:** Illés Roland (Közgaz Campus) • Kalla Krisztina (Budai Campus) • **ALAPÍTÓ KIADÓ:** a Budapesti Corvinus Egyetem rektora és a Budapesti Corvinus Egyetem Hallgatói Önkormányzatának elnöke • **FOTÓK:** Kalla Krisztina • Metzler Viktória • **E HAVI SZÁMUNK MUNKATÁRSAI:** Bártfai Eszter • Bogatin Bence • Bujdosó Beáta • Dengyel Dóra • Dicsuk Dániel • Dicsuk Dániel • Guzmics Fanni • Gyimesi Bernadett • Halász Júlia • Halkó Petra • Horváth Máté • Jankowski Rita • Kneifel Janka • Kovács-Dobák Géza • Murger Szilvia • Rubin Eszter • Süle András • Szalai Réka • Szűcs Zoltán • Takács Mariann • Tamás Dorottyia • Tóth Krisztián • Valentinyi Júlia • **KÜLÖN KÖSZÖNET:** Dr. Hegedűs Attilának • Szakadát Lászlónak • Dr. Tóza Istvánnak • Dr. Rostoványi Zsoltinak • **NYOMDA:** Topbalaton kft. • **SZERKESZTŐSÉG:** Corvinus Hallgatói Média Központ / Budapesti Corvinus Egyetem, 1093 Budapest, Fővám tér 8., 2. emelet 233. iroda • Tel.: 06-1-482-5603 • E-mail: media@bcehok.hu, kozgazdasz@bcehok.hu • Web: www.corvinusonline.blog.hu • A Corvinus Hallgatói • Média Központ Médiumai: Közügazdász, Corvinus Offline, Corvinus Online, Corvinus TV

Sudoku

Néhányan még a vizsgaidőszak fáradalmait nyöggük, ezért úgy gondoltam, örülnének a régi nagy kedvencnek, melynek megfejtése előtt nem kell hosszasan értelmezni a megoldás menetét, és érthetetlen vonalakat meg pöttyöket rajzolgatni. Ha valaki esetleg nincs tisztában a szabályokkal, inkább menjen haza aludni: a többieknek pedig kellemes időtöltést!

3			6				9	
	4			2				5
	8			7			1	6
9			3		4	7		
	5			8				2
		1	9					6
	2	7		3				4
	9			6				1
	3				5			8